

ESMASPÄEV, 12. JAANUAR 2009

ISTUNGI JUHATAJA: HANS-GERT PÖTTERING

president

(Istung algas kell 17.05.)

1. Istungjärgu jätkamine

Juhataja. – Kuulutan neljapäeval, 18. detsembril 2008 katkestatud Euroopa Parlamendi istungi jätkunuks.

Daamid ja härrad, soovin teile kõigile head uut ja edukat 2009. aastat, mis loodetavasti viib meid lähemale Euroopa ühtsusele. Loodame, et oleme edukad maailmas rahu edendamisel. Nüüd sooviksin esineda avaldusega.

2. Presidentuuri avaldus

Juhataja. – Daamid ja härrad, esimeeste konverents palus mul esineda avaldusega Lähis-Idas toimunud sündmuste teemal. Arutelu toimub kolmapäeva pärastlõunal välisministrite nõukogu esimehe, Tšehhi Vabariigi välisministri Schwarzenbergi kohalviibimisel. Ma mainin seda, kuna see ei olnud eriti selge. Oleme palju pingutanud ja leidsime, et ta on vägagi valmis meiega koos viibima, kuigi ta peab samal päeval sõitma Lõuna-Aafrikasse, ent vaid piiratud aja jooksul sooviksin kasutada võimalust tänada siiralt eesistujariiki Tšehhi Vabariiki selle eest.

Daamid ja härrad, samal ajal, kui meie peame siin uue aasta alguses täiskogu istungjärku, on Lähis-Idas taas palju inimohvreid.

Mind isiklikult ja, olen kindel, et enamikku meist valdab telekaadreid vaadates valus äratundmine.

Euroopa Parlamendi nimel sooviksin väljendada sügavaimat kahetsust Gaza konflikti laienemise pärast Iisraeli ja ~~amärahel~~ vahel.

Ma ütlen päris kategooriliselt: ei ole vastuvõetav, et inimesed peavad kannatama, et vägivald jätkub ja et Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni töötajad on tule all. Kui kaugelt peab vägivald arenema, enne kui mõistus ja arukus võidule pääsevad?

Vägivald peab mõlemal pool kohe lõppema. Rakettide tulistamine Iisraeli asulatele ja linnadele ~~amäri~~ poolt on täiesti vastuvõetamatu ning väärib teravaimat kriitikat ning me ei tohi unustada, et see oli ~~amäkes~~ lõpetas relvarahu. Siiski ei tohiks jätta tähelepanuta reaktsioonil kasutatud vahendite proportsionaalsust.

Kõigil inimestel Lähis-Idas on sama väärtus. Riigi võõrandamatu õigus ennast kaitsta ei õigusta vägivaldset tegevust, mille esimene tagajärg on tsiviilelanike kannatamine.

Gaza tsooni inimestele tuleb anda kiiret abi. Palestiinlane on väärt sama palju kui iisraellane või eurooplane või ameeriklane – kõik inimesed maakeral on võrdsed. Me ei tohi lubada humanitaarolukorra halvenemist!

Vastutustundlike poliitikutena peame olema valmis otsustavalt aitama kaasa sellele, kuidas leida kiiresti püsiv võimalus sellest vägivaldaspiraalist väljuda.

Katsed taandada julgeolek üksnes sõjaliste aspektideni on minu arvates määratud nurjumisele. Seetõttu ei saa olla Lähis-Ida probleemile üksnes sõjalist lahendust. Lõpuks tuleb leida poliitiline lahendus. Pealegi tähendab see õppetundi eelmise lähenemisviisi läbikukkumist. Seetõttu tuleb võtta meetmeid, mis ei ole ainuüksi rakendatavad, vaid lisaks kõigele ka jätkusuutlikud.

Viimastel päevadel olen olnud telefoni teel ühenduses Iisraeli presidendi Shimon Peresiga, Palestiina omavalitsuse presidendi Salam Fayyadiga, Knesseti spiikri Dalia Itzikiga ning muidugi ELi välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Javier Solanaga, kes on praeguseks juba mõnda aega selles piirkonnas viibinud.

Samuti olen olnud kontaktis Euroopa-Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee asepresidendiga, kuna praegu olen ise selle assamblee esimees, Jordaania parlamendi esimehe Abdel Hadi Al-Majaliga, Itaalia parlamendi saadikutekoja esimehe Gianfranco Finiga ning Maroko parlamendi esimehe Mustapha Mansouriga.

Olen alati kõigis neis vestlustes selgitanud, et Euroopa Parlament toetab täielikult Euroopa Liidu nimel ministrite nõukogu poolt sõnastatud ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Julgeolekunõukogu poolt 8. jaanuaril 2009 resolutsiooniga kinnitatud nõudmisi.

Murettekitav on, et seda julgeolekunõukogu õiguslikult siduvat resolutsiooni, mille puhul ameeriklased jäid erapooletuks, et seda saaks ellu viia, eiravad mõlemad konflikti pooled, see tähendab nii Iisrael kui ka Palestiina.

Relvarahu peab jõustuma kohe ja püsivalt. Relvarahu tuleb saavutada Egiptuse vahendusel ja kõigi asjaosaliste kaasamisel. Tuleb tagada kiire ja tõketeta juurdepääs humanitaarabile ning ÜRO Palestiina pagulaste vabastus- ja töödeagentuuril (UNRWA) tuleb võimaldada takistamatult jätkata oma humanitaartegevust. Ning ma sooviksin lisada, et mitte üksnes kolme tunni jooksul päevas!

Kui isegi humanitaarorganisatsioonid ja ÜRO peavad oma töö peatama, kuna sõdivad pooled ei tunnista nende neutraalsust, siis oleme jõudnud vastuvõetamatusse madalseisu seoses rahvusvahelise õiguse ja inimsusega.

Kolmas nõue on tugevdada rahuprotsessi. Ainus toimiv alus alaliseks rahuks on praegu ja edaspidi kahe riigi vaheline lahendus, mille puhul Iisrael ja Palestiina kui suveräänsed riigid on turvaliste piiride vahel.

Euroopa Liit koos Lähis-Ida neliku liikmete, Araabia mõõdukate partnerite ja kõigi konfliktipooltega peab saavutama kiire rahukõneluste jätkamise ÜRO juhtimisel. Kõikehõlmav lahendus nõuab selgelt siiski kokkulepet ning eelkõige Palestiina vastaspoolte vahelist kokkulepet.

Me peame mõtlema, kas meetod, mida siiani oleme kasutanud *rahuprotsessi* nime all, on end õigustanud. Mõni nädal tagasi võisime veel arvata, et oleme läbirääkimistega õigel teel, vaatamata hästi teadaolevale keerulisele keskkonnale ja vaevumärgatavale edule. Rahvusvaheline üldsus ning eelkõige meie kui Euroopa Liit oleme toetanud läbirääkimisi oma kindla pühendumusega ning andnud finantsabi, et luua põhitingimused Palestiina riigi asutamiseks.

Ent kas see pühendumus oli poliitiliselt piisavalt tugev? Seda peame endalt küsima. Samal ajal on meil taas tegemist sõjategevuse laienemisega. Arusaadav on, et kriisiohje ajal kaldume mõtlema lühikeses perspektiivis. Tegelikult vajame viivitamatut relvarahu kohe praegu ning Iisraeli jõudude täielikku tagasitõmbumist, nagu nõuab ÜRO Julgeolekunõukogu.

Viimaste aastakümnete kogemus on meile õpetanud, et rahu Lähis-Idas ei saa tuleneda ainult sellest piirkonnast. Siiski on tõsi ka see, et see ei ole võimalik ilma konflikti vaenupoolte kokkuleppeta.

Seetõttu peab rahvusvaheline üldsus olema valmis edendama rahu Lähis-Idas rohkem kui kunagi varem, et viimaste aastakümnete valusad sündmused ei jääks teravaks probleemiks ka eelolevateks aastakümneteks.

Rahvusvahelised jõud peavad aitama kindlustada relvarahu. Seetõttu peame kõik pingutama, tagamaks, et Egiptuse-Prantsuse plaan seada sisse rahvusvaheline mehhanism Gaza piiridel julgeoleku kindlustamiseks osutub edukaks, ning loomulikult peab see esmajärjekorras sõltuma relvade ja rakettide Gaza piirkonda salakaubana vedamise peatamisest. Euroopa Liit juba teatas Annapolise protsessi alguses oma tegevusstrateegia dokumendis, et ta on valmis sel viisil osalema.

Aga lubage mul rõhutada eelkõige üht asja: Euroopa ja rahvusvaheliste julgeolekujõudude positsioonidele asumine ei pruugi tagada relvarahu lühikese aja jooksul. Tuleb üritada saavutada selge poliitiline eesmärk luua vajalik usaldus rahukõneluste lõpetamiseks, tagades julgeoleku nii Iisraellaste kui ka palestiinlaste jaoks. See tähendab, et mõnede vägede valmisseadmisega, mis on võimalik üksnes kindla volituse alusel, suurendatakse poliitilist mõju igast küljest, et jõuda rahumeelse lahenduseni.

Ei piisa korrumatisest, et oleme pühendunud rahu saavutamisele; seda oleme oma eesmärkides varem korduvalt sõnastanud. Me vajame tahet mitte üksnes püüelda rahu poole, vaid see saavutada ning tegelikult enne, kui aastakümnete jooksul kogunenud vihkamine laieneb veelgi ning vallandab laastava hävingu.

Lõpetuseks sooviksin teile meelde tuletada, et 2008. aasta oli Euroopas kultuuridevahelise dialoogi aasta. Samuti sooviksin teile meelde tuletada, kui palju oleme meie Euroopa Parlamendis teinud, et muuta see aasta lootuse aastaks, ning me kehtestame poliitilised prioriteedid, mis rõhutavad, et kultuuride kokkupõrge ei pea olema loodusseadus.

Üleilmne reaktsioon Gazas toimuvale sõjale näitab, kui kiiresti saab kultuuridevahelise dialoogi katsed põrmustada, kui need asenduvad selliste reaalsete sündmustega, mida iga päev uudistest näeme. Veelgi halvem on see, et selline olukord mängib kaardid kätte ekstremistidele ja fundamentalistidele, kelle eesmärk ei ole rahu, vaid kes soovivad vaenutegevust jätkata.

Vägivald tekitab vägivalda. Seda põhimõtet korrata ei ole kunagi liiast. Dialoog ja läbirääkimised on ainus viis sellest kriisist väljuda. Kumbki pole eesmärk omaette, aga mõlemat tuleb viia läbi vapralt, pidades silmas eesmärki, et Iisraeli ja Palestiina elanikud saaksid elada tegelikus julgeolekus, rahus ja nii, et nende väärikust austatakse.

(Aplaus)

3. Eelmise istungi protokoll kiinnitamine: vt protokoll

4. Parlamendi koosseis: vt protokoll

5. Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide koosseis: vt protokoll

6. Andmekaitse (Euroopa andmekaitseinspektori ja inspektori asetäitja ametissenimetamine): vt protokoll

7. Kaasotsustamismenetlusel vastu võetud aktide allkirjastamine: vt protokoll

8. Esitatud dokumendid: vt protokoll

9. Suuliselt vastatavad küsimused ja kirjalikud deklaratsioonid (esitamine): vt protokoll

10. Petitsioonid: vt protokoll

11. Nõukogu edastatud kokkulepete tekstid: vt protokoll

12. Tööplaan

Juhataja. – Käesoleva istungi lõplik päevakorra projekt, mis lepiti kokku esimeeste konverentsi poolt nende koosolekul neljapäeval, 8. jaanuaril 2009, kooskõlas kodukorra artiklitega 130 ja 131, on laiali jaotatud. Taotletud on järgmisi muudatusi päevakorra projektis.

Esmaspäev:

Kuna proua Andrikienė ei saa täna õhtul kohal viibida, et esitada oma raport ÜRO inimõiguste nõukogu arengu ja ELi rolli kohta, toimub selle raporti hääletus kolmapäeval, nagu kavandatud, ilma üldise aruteluta.

Teisipäev: Muudatusettepanekuid ei ole.

Kolmapäev:

Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon on teinud ettepaneku lõpetada Gaza olukorra üldine arutelu resolutsiooni ettepaneku esitamisega. Härra Cohn-Bendit kõneleb ettepaneku õigustamiseks.

Daniel Cohn-Bendit, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, igaüks on teadlik olukorrast Gazas. See, et me peame seda siin, Euroopa Parlamendis arutama, on täiesti loogiline. Me palume julgeolekunõukogul võtta seisukoht, palume ametiasutustel võtta seisukoht ning palume Euroopa Liidul võtta seisukoht, aga siin parlamendis me arutame küsimusi, ent ei taha võtta seisukohta. Ma usun siiski, et arvestades Gaza olukorra pakilisust, on äärmiselt oluline, et Euroopa Parlament avaldaks oma arvamuse ning ütleks täpselt, mida ta soovib, et lõpetada praegu Lähis-Idas toimuv veresaun. Ma leian, et on vastuvõetamatu, kui Euroopa Parlamendil ei ole julgust või mõtteselgust, et hääletada pärast meie arutelu resolutsiooni poolt. Seetõttu palub meie fraktsioon esimeeste konverentsi otsus läbi vaadata ja korraldada

arutelu, mida me peame pidama, et Gaza olukorra kohta võetaks vastu resolutsioon, mis näitaks Euroopa Parlamendi, see tähendab enamuse, selget ja kindlat seisukohta, et peatada veresaun Gazas. Me soovime resolutsiooni, aga me peame teadma, et meil on poliitiline kohustus praeguses olukorras ning see poliitiline kohustus ei tohi olla üksnes arutelu, vaid peab olema resolutsioon, see tähendab resolutsioon, milles on selgelt öeldud, mida me tahame ja mida me avalikult hukka mõistame!

Hannes Swoboda, fraktsiooni PSE nimel. – (DE) Härra juhataja, oleme selle teema üle loomulikult palju arutanud. Härra Cohn-Bendit hindab resolutsiooni tähtsust üle, aga ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni olemasolul on meil alus, mida me peaksime toetama, ning nagu Euroopa Parlamendi president juba ütles, peaksime mõlemalt poolelt nõudma, et nad üritaksid sõlmida rahu, paneksid relvad maha ja täidaksid julgeolekunõukogu resolutsiooni. Ma sooviksin siiski lisada vaid seda, et see peab olema meie resolutsiooni põhisisu. Kui see on nii, siis peame seda toetama. Seoses sellega teeksime koostööd ning sellel puhul toetaksime härra Cohn-Benditi ettepanekut.

Elmar Brok, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, esimeeste konverentsi soovitus on väga arukas. Kuulsime täna Euroopa Parlamendi esimehe avaldust ning minu andmetel toetasid teda kõik parlamendi pooled. See on oluline aluspõhimõte ja parlamendi tähtis avaldus. Me saame palju teavet paari järgmise päeva jooksul väliskomisjoni ja delegatsioonide peetud istungite kaudu ning nõukogu eesistujalt ja komisjonilt saadud teatiste kaudu. Seetõttu ei saa me täna jõustada resolutsiooni, mis tegelikult vastab üksikasjalikult sellele, milline oli olukord neljapäeval.

Ma veetsin eelmisel nädalal kaks päeva Gaza tsooni piiril ja nägin mõlemal poolel väga palju inimeste kannatusi. Ma usun, et ainult relvarahust ei piisa. Relvarahu peab olema seotud sellega, et edaspidi lõpetatakse relvade salakaubavedu Gazasse. Eelkõige on väga suure tähtsusega Egiptuses täna toimuvate läbirääkimiste üksikasjad. Me ei tohiks seda lõhkuda resolutsiooniga, mille kujundamisel on võib-olla mänginud rolli emotsioonid. Seetõttu pooldan esimeeste konverentsi resolutsiooni ootele jätmist.

Juhataja. – (Euroopa Parlament võttis ettepaneku vastu.)

Tähtajad kehtestatakse järgmiselt: resolutsioonide ettepanekud täna õhtul kell 20.00 ning resolutsioonide muudatusettepanekud ja ühised ettepanekud kolmapäeval kell 10.00.

Neljapäev: muudatusettepanekuid ei ole.

Daniel Cohn-Bendit, (Verts/ALE). – (DE) Härra juhataja, mul oli veel üks märkus järgneva arutelu kohta, milles käsitletakse gaasituli Ukraina ja Nõukogude Liidu vahel ja kriisi ... Venemaa!

(FR) Vabandan mineviku meenutamise pärast, Francis, ma ei mõelnud seda nii.

(DE) Seoses käesoleva aruteluga sooviksin lihtsalt öelda ning loodame, et kõik fraktsioonid saavad nõustuda, et see arutelu peaks hõlmama ka asjaolu, et Slovakkia soovib ebaseaduslikult taasavada tuumaelektrijaama. Soovisin vaid ...

(Vahelehiüüded)

Sa oled õige inimene selleks. Sa võid olla rahulik, mees. Rahu. See oled sina. Soovisin vaid olla kindel. Me oleme parlamendis, mees.

Juhataja. – Kas härra Cohn-Bendit ja härra Ferber lõpetaksid nüüd oma vaidluse. Võite seda hiljem jätkata. Nendel aruteludel võib käsitleda kõike nende aruteludega seotut.

Giorgos Dimitrakopoulos (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, kuna Slovakkia ja Bulgaaria küsimus on tõsine teema, siis sooviksin ka mina paluda teil pöörduda Euroopa Komisjoni poole, kes on siiski asutamislepingute ja ühinemislepingu täitmise järelevalvet teostav isik, et ta ütleks meile täpselt, mis toimub ning miks need kaks riiki tegid selle otsuse.

Juhataja. – Komisjon on seda kindlasti märganud, seega võetakse seda arvesse.

(Tööplaan kinnitati.)

13. Üheminutilised sõnavõttud poliitiliselt olulistel teemadel

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on üheminutilised sõnavõttud poliitiliselt olulistel teemadel.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). - (EL) Härra juhataja, lubage mul teavitada Euroopa Parlamenti Türki ründavast käitumisest Kreeka vastu.

Kreeka õhuruumi pidevad rikkumised ja sinna sisenemised, hävitajate madal lend üle asustatud Kreeka saarte, ohutu laevanduse takistamine Kreeka territoriaalvetes ja sekkumine Egeuse merel uurimis- ja päästeoperatsioonidesse, mille eest vastutab ainult Kreeka, ning ulatuslik abi, mida Türki annab ebaseaduslikele sisserändajatele, on halvaks endeks terve piirkonna stabiilsuse jaoks.

Me peame selle Türki-poolse ründava käitumise ja Euroopa Liidu liikmesriigi, see tähendab Kreeka suveräänsete õiguste jätkuva strateegilise mittetunnistamise hukka mõistma ning edastama selge sõnumi, et tema käitumine kahjustab tema võimalusi saada Euroopa Liidu liikmeks.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Seoses diskrimineerivate meetmetega, mis kehtestati 2004. aastal seoses uutest liikmesriikidest pärit töötajatega, kes töötavad Euroopa institutsioonides, ning mis tunnistati 2008. aastal Euroopa Ühenduste Kohtu otsusega ebaseaduslikuks, soovin juhtida teie tähelepanu uuele diskrimineerivale otsusele.

Neli ja pool aastat on möödunud ning uute liikmesriikide kodanikud tunnevad end endiselt teise järgu kodanikena. Juhtus see, härra juhataja, et eelmisel aastal kuulutati välja konkurss ungari keele suulise tõlke üksuse juhi ametikohale Euroopa Parlamendis, see tähendab ametikohale, kuhu võib kandideerida mis tahes liikmesriigi kodanik. Suulise tõlke üksuse juht ei vastuta üksnes haldusülesannete eest, vaid ka Euroopa Liidu terminoloogia ungari keelde ülevõtmise järelevalve eest.

Härra juhataja, on ehmata, et kahe nõuetele vastava kandidaadi, ungarlase ja briti vahelt valiti briti kandidaat. Kas te kujutate ette, et prantsuse keele talituses täidetakse ametikoht inglise või hispaania töötajaga? Härra juhataja, see on vastuvõetamatu diskrimineerimine ning põhjustab tõsist kahju Euroopa Liidu dokumentide tõlkimisele. Kõigi uute liikmesriikide nimel soovin esitada protesti.

Juhataja. – Muidugi saate te selles küsimuses vastuse.

Marian Harkin (ALDE). - Härra juhataja, täna pärastlõunal kuulasime teie enda ja teiste avaldusi kohutava olukorra kohta Gazas ning viivitamatu relvarahu ja Iisraeli relvajõudude Gazast lahkumise vajaduse kohta. Pean ütlema, et seoses sellega nõustun härra Cohn-Benditiga, et Euroopa Parlament peaks asuma seisukohale – me ei saa jääda äraootavale seisukohale.

Pärast kõike kuulnud on mõnevõrra üksluine rääkida tööküsimustest, aga loomulikult puudutavad tööküsimused kõiki meie kodanikke. Eelmisel nädalavahetusel Iirimaa Delli esitatud teade, et ta paigutab ümber 2000 töökohta, oli raske hoop Iirimaa Kesk-Lääne ja Lääne piirkondade elanikele. Ajal, mil meil on üleilmne finantslangus, on see eriti raske Delli poolt otse palgatud töötajate ning Delli tarnijate jt jaoks.

Seoses sellega võiks Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond osutada eriti tähtsaks, et aidata töötajaid ümber koolitada ja õpetada ning toetada ettevõtluse edendamist, et töötajad saaksid tegutseda füüsilisest isikust ettevõtjana. Väga oluline on, et Iirimaa valitsus teeb kiire taotluse Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondile, et töötajad saaksid veidi usku tulevikku ning näeksid, et EL tegutseb selle nimel, et aidata kõiki töötajaid ning käesoleval juhul Iirimaa Lääne ja Kesk-Lääne piirkonnas asuvaid töötajaid.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Härra juhataja, oleme just jõudnud kokkuleppele, mille kohaselt taastatakse lõpuks Venemaa gaasitarned mitmesse Euroopa Liidu liikmesriiki, kuhu tarned olid katkestatud. Tuleks tõsta esile liikmesriikide solidaarsust selles küsimuses, kuigi kahjuks ei olnud see ilmne kohe algusest. Eri riikidel oli selles küsimuses väga erinev arvamus. Õnneks me siiski pingutasime, et saavutada lõpuks ühisrinne.

Kuna me arutame seda teemat kahe päeva pärast, siis sooviksin tuua esile kaks punkti. Esiteks näitab see teema üsna selgelt, et Venemaa tegeleb puhtmajanduslike küsimustega, nagu oleksid need vaid poliitilised vahendid. Teiseks kinnitab see teema selgelt ka seda, et meie kui liit peame looma ühise energiapoliitika. Me vajame just seda ja mitte eraldi energiapoliitikat suurimatele riikidele, nagu need riigid, kes ehitavad omal algatusel Läänemere alla torujuhtmeid.

László Tőkés (Verts/ALE). – (HU) Härra juhataja, daamid ja härrad, ajal, mil üleilmselt valitsevad sellised ebatervislikud asjad nagu Coca-Cola ja kartulikröpsud, soovin anda oma hääle Ungari viinamarjakasvatavate ja veinitootjate kaitseks Karpaatia basseinis, mis on rahvusvahelise tähtsusega. Valesti tõlgendatud ELi direktiivide tõttu lähevad Euroopa vahendid praegu nende isikute toetamiseks, kes oma viinamarjaistandused välja juurivad, ning ei ole ebaharilik, et karistatakse neid, kes istutavad uusi eliitviinamarjasorte.

Karpaatia bassein, mis asub ajaloolise Ungari territooriumil, oli kunagi üks suuremaid viinamarjakasvatusalasid Euroopas, laiudes rohkem kui 600 000 hektari suurusel maa-alal. 1948. aastal kasvatati Ungaris veel 260 000 hektaril veiniviinamarju, ent täna on see ala kuivanud kokku 40 000 hektarini. Kui kaua Karpaatia basseini viinamarjaistanduste, veinikaupmeeste ja looduskeskkonna selline hävitamine veel jätkub?

Veini, nisu, rahu! Soovin selle Ungari rahvaütlusega soovida teile õnnistatud uut aastat.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL). - Härra juhataja, ma tõstatan Palestiina küsimuse. Ma näen, et oma varasemates märkustes olete olnud mõnevõrra arglik oma seisukohtades Iisraeli kohta: surma on saanud 900 palestiinlast, kellest kolmandik on lapsed, ning ikka veel ei leia me siin istungisaalis endas jõudu Iisraeli julmus täielikult hukka mõista.

See kallaletung ei ole mitte ainult ebaproportsionaalne, vaid on ka täiesti põhjendamatu. Seda ei ajenda Iisraeli julgeolekuvajadused; tegelikult on see küüniline ja külma arvestusega rünnak mitte amäsilaid Palestiina elanikkonnale. Ma arvan, et liikmesriikidel on nüüd moraalne kohustus näidata täiel määral oma diplomaatiliselt ja poliitiliselt jõudu Iisraeli suhtes, et see vägivald lõpetada.

Iisraeli valitsuse ümber kikivarvastel käimine ei toimi; see pole kunagi toiminud. Iisrael peab nüüd aru saama, et tema tegevusel on tõepoolest tagajärjed. Seetõttu kutsun kõiki Euroopa Parlamendi liikmeid nõudma Euroopa-Vahemere piirkonna lepingu ja tegelikult kõigi sooduskaubanduse kokkulepete viivitamatut peatamist Euroopa Liidu ja Iisraeli vahel. Samuti peame seisma vastu kõigile katsetele parandada ELi ja Iisraeli riigi suhteid, kellest viimane piirab Gazat ja vägivallatseb Palestiina elanike kallal.

Inimõiguste retoorikat, mis siin istungisaalis nii sageli kõlab, tuleb nüüd tõendada sõnade ja tegudega. See on ainus võimalus Lähis-Ida edukaks rahuprotsessiks.

Juhataja. – Selle küsimuse keerukust võib kinnitada ainuüksi teie kõnele kulunud aeg. Te ületasite oma kõneaja 50 % võrra. Arutelu toimub kolmapäeva pärastlõunal.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Härra juhataja, minu valimisringkonda vapustas eelmisel nädalal teade, millest kõneles proua Harkin, et Delli tehases kaotati ligikaudu 2000 töökohta. See tähendab ka tõenäoliselt veel 2000 töökoha kadumist, mis sõltuvad Delli tootmisest Iirimaa. Dell kolib tootmise Poola Łódźi, kasutades ligikaudu 52 miljoni euro ulatuses riigiabi.

Kas komisjon saab mulle kinnitada, et riigiabi, mida Poola kasutab, vastab ELi konkurentsieeskirjadele, ning kas ta saab mulle kinnitada, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondist on võimalik saada piisavalt abi, et valmistada töölt vabastatud töötajad ette uuteks töökohtadeks?

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Daamid ja härrad, kaks päeva tagasi avastas neli kooli Burgase linnas oma seintele soditud rassistikud hüüdlauseid. Seintele oli kirjutatud näiteks „Bulgaarlased seebiks” ja „Surm gjauridele”. Sõna *gjaur* on halvustav türgi väljend, mida kasutati Ottomani impeeriumi ajal mittemoslemite ja muude isikute kui Türki päritolu isikute kohta. Türklaste mõttelaadi kohaselt ei ole gjaur inimene, seega on see türki keeles kõige rängem rassistik solvang. Sõna *gjaurid* on sama sõna, mida kasutasid endine põllumajandusminister Nihat Kabil ja põllumajandusministeeriumi türki ametnikud bulgaarlaste kohta, kes olid ministeeriumiga ühinenud, mille järel nad asusid türklasi soodsamalt kohtlema.

Daamid ja härrad, las see vahejuhtum olla teile hoiatuseks selle kohta, milline on türklaste meelsus 21. sajandil. Ainuüksi see näide kinnitab, et Türkil ei ole kohta Euroopa Liidus, kuna ta on rassistik ja ksenofoobne riik, kes toetab ja edendab rassismi ja ksenofoobiat naaberriikides. See juhtum näitab, et bulgaarlasi mitte üksnes ei vihata, vaid nad on vihkamise ja etnilise sallimatuse ohvrid.

Euroopa Parlament on alati olnud rassismi ja etnilise sallimatuse suhtes jõulisel seisukohal. Ma pöördun teie kui Euroopa Parlamendi liikmete poole, et võtaksite taas sellise seisukoha ning toetaksite meie kirjalikku deklaratsiooni, milles mõistetakse hukka türklaste rassism bulgaarlaste suhtes.

Tunne Kelam (PPE-DE). - Tänan teid, härra juhataja. Ma avaldan tunnustust eesistujariigi Tšehhi Vabariigi pingutustele käsitada käesolevat gaasikriisi, aga ühe kriisi vahendamine teise järel ei ole lahendus. EL ei saa jääda lapsehoidja rolli, eriti kui laps käitub väga halvasti. Üks järelalus on ilmne – lootmine vastastikku kasulikule strateegilisele liidule Venemaa kui usaldusväärse energiatarnijaga on strateegiline valearvestus. Praeguse kriisi peapõhjus ei ole Ukraina, vaid kriis Gazpromis endas, kes ei ole suutnud omaenda kohustusi täita.

Kaheksa aastat järjest on gaasi tootmine Gazpromis samal tasemel paigal seisnud. See on tüüpiline tulemus, kui tootmise üle on riigipoolne poliitiline otsustusõigus. Suutmatus tarnida gaasi samal ajal Venemaa tarbijatele ja täita kohustusi välismaal on ilmselt sundinud härra Putinit algatama poliitiline kriis ning osutama Ukrainale kui patuoinale. Seetõttu on meie jaoks aina olulisem keskenduda uute energiaallikate leidmisele.

Magda Kósáné Kovács (PSE). – (HU) Härra juhataja, lugupeetud kolleegid, majanduskriis, mida paljud inimesed pidasid esialgu meedia hirmutaktikaks, on nüüd jõudnud Euroopasse; see vaevab riike, piirkondi, kohalikke kogukondi, ettevõtjaid ning koos nendega ka peresid ja töötajaid. Kaks meie kolleegi on sel teemal juba kõnelenud. Majandussurutise tagajärjed ei mõjuta meid kõiki võrdselt, nagu komisjon meile oma teatistes meelde tuletab. Negatiivne mõju mitmekordistub Euroopa ja ühiskonna äärekihtides.

Vältimaks praeguse olukorra kujunemist selliseks, et tubli töö põhimõte asendub tühjade sõnadega, ning aitamaks meil ära hoida vaesuse järsku suurenemist, peame suunama pingutused oma ressursidele. Seetõttu kiidan heaks komisjoni teatise, samuti volinik Špidla tahte suurendada teadlikkust ning kannustada Euroopat tegema pingutusi, et kaitsta kõige haavatavamaid sotsiaalseid rühmi ajal, mil majandustegevus väheneb.

Komisjoni diferentseeritud lähenemisviis annab alust lootale, et ühtne Euroopa ei tähenda suuremat ühtlustamist, eriti mitte kriisi ajal. Ma loodan ja eeldan, et Euroopa Parlament toetab seda selles mõttes.

Magor Imre Csibi (ALDE). - Härra juhataja, oleme praegu paradoksi ees. Kuigi suurem osa Euroopa tarbijatest on korduvalt väitnud, et nad on geneetiliselt muundatud organismide vastu, näitavad uuringud, et nad ostavad geneetiliselt muundatud toiduaineid, kui need on kauplustes saadaval.

Paljud tarbijad ei ole lihtsalt teadlikud, et geneetiliselt muundatud toitu müüakse Euroopas, või langevad loetamatute etikettide lõksu ega tea lõpuks, mida nad ostavad.

Võimalik lahendus oleks lubada märkida etiketile, et toiduaines ei ole geneetiliselt muundatud organisme. Aga praegu puuduvad ühtsed sätted geneetiliselt muundatud organismide puudumise märkimise kohta, seega on liikmesriikidel valikuvabadus. See toob kaasa tarbijate segaduse ja siseturu moonutamise, kuna samal ajal, kui mõned riigid on juba kehtestanud geneetiliselt muundatud organismide puudumise märgistamise sätted, keelduvad teised lubamast sellist teavet esitada.

Inimesed soovivad teha oma toiduvalikud enda väärtuste alusel ning mitte vastavalt ohutushinnangute uuringutele. Kui me hoolime tarbijate muredest, siis peaksime tagama igas asjas läbipaistvuse ning võimaldama neile tõelise valiku. Seetõttu kutsun komisjoni üles kehtestama õigusraamistik vabatahtlikuks geneetiliselt muundatud organismide puudumise märgistamiseks Euroopa tasandil.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Härra juhataja, ma sooviksin kasutada seda võimalust pöörduda nõukogu poole, et võtta asjakohaseid meetmeid vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 13, et võidelda etnilisel päritolul põhineva diskrimineerimise vastu Leedus.

Kolm rahvusvähemust esindavat Poola poliitikut osutusid viimastel Leedu parlamendivalimistel valituks. Leedu ametiasutused üritasid seejärel neilt parlamendikohti ära võtta. Põhjenduseks toodi see, et neil isikutel on *Karta Polaka*. See dokument kinnitab, et dokumendi omanik on poola rahvuse esindaja. Selle eesmärk on aidata säilitada Poola kultuuri ja rahvuslikku identiteeti Poola päritolu isikute hulgas kogu maailmas. Ent Leedu ametiasutused leiavad, et see on seotud lojaalsusega välisriigile. See on ilmselgelt naeruväärne ja ülekohtune. Lisaks tähendab see diskrimineerimist etnilise päritolu alusel ning hõlmab rahvusvähemuse õiguste rikkumist, mis ei ole Euroopa Liidu liikmesriigile väärline käitumine. Ma usun, et Leedu ametiasutused avaldavad arvamust selles küsimuses.

Daniel Stroj (GUE/NGL). – (CS) Härra juhataja, daamid ja härrad, Bernd Posselt, kes esindab siin Euroopa Parlamendis Bavaaria Kristlik-Sotsiaalset Liitu (CSU) ning juhib ka Sudeedi-Saksa seltsi, tegi ettepaneku, et Tšehhi Vabariik tühistaks oma eesistumisaaja jooksul nii-öelda Beneši dekreedid. See on häbiväärne nõue ning Tšehhi Vabariik ei saa seda täita. Me teame muidugi, et need dekreedid võeti kasutusele pärast Teist maailmasõda kooskõlas võiduvägede seisukohtadega ning need asendasid õigusnorme kuni nõuetekohase parlamendi valimiseni. Seega ei ole tegu Euroopa parlamentaarse korra nii-öelda vähkkasvajaga, nagu ta väitis. Minu arvates sarnaneb härra Posselti organisatsioon vähkkasvajaga, kuna see tegutseb otseses opositsioonis ELi poolt taotletava tänapäeva Euroopa lõimumise eesmärkidega. Kuigi härra Posselt ründab Tšehhi Vabariiki, on tuhandeid Saksamaa kodanikke, kes seal rahulikult elavad ja töötavad, ning arvukalt endisi Sudeedi sakslasi, kes on seal pensionile läinud. Ka mina olen näide sellest, et tänapäeval ei ole Tšehhi Vabariigis Saksamaa vastaseid agressioone, kuna mind kui Saksamaa kodanikku valiti Euroopa Parlamenti Tšehhi Vabariiki esindama.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). - Härra juhataja, gaasikriis on jätnud sajad tuhanded majapidamised 17-s Euroopa riigis kütteta ajal, mil õues on külmakraadid. Ida- ja Kesk-Euroopat on vaidlus kõige rohkem mõjutanud, kuna selle tõttu on suletud tehaseid ja koole.

Isegi kui Kiiev ja Moskva kirjutavad alla ELi vahendatud tehingule ELi ametnikega mitmeid tunde peetud läbirääkimiste järel, teatab Gazprom, et Ukraina kaudu Euroopasse gaasitarnete taastamine hilineb, kuna ta ei ole saanud lepingu koopiat.

Euroopa Komisjoni saadetud tehniliste ekspertide meeskond kontrollib gaasivoolu Venemaalt Ukraina torujuhtmetesse ning isegi kui gaas hakkab Ukrainasse voolama, võib kuluda 36 tundi, et see jõuaks ELi liikmesriikideni. Seetõttu vajab Euroopa ühtset energiakindluspoliitikat, et edaspidi konflikte ära hoida, ning ta peab oma energiatarnete allikaid mitmekesistama.

Ma tunnustan Euroopa Parlamendi sekkumist vaidlusse ning loodan, et võimalikult kiiresti jõutakse kokkuleppele, hoidmaks ära konflikti süvenemine.

Aurelio Juri (PSE). - (SL) Eelmisel aastal tähistasime tuumarelvade leviku tõkestamise lepingu 40. aastapäeva ning aasta enne seda võtsime Euroopa Parlamendis vastu resolutsiooni, milles kutsuti bürood, nõukogu ja komisjoni üles suurendama pingutusi, et saavutada tõhusam mitmepoolsus ja selle lepingu täpsem rakendamine, millega meile teadaolevalt on kärbitud tuumaarsenali levikut, aga kahjuks ei toonud see kaasa selle vähenemist. Resolutsioonis kutsuti ka Ameerika Ühendriike üles viima oma tuumalõhkepead Euroopa territooriumilt välja ning Ühendkuningriiki ja Prantsusmaad peatama oma tuumarelvaprogrammid.

Kuna ma sain siinse auväärse parlamendi liikmeks alles eelmise aasta novembris, siis kas võiksin küsida, millises ulatuses ja mil viisil on neile üleskutsetele vastatud või pigem kui edukad need pingutused on olnud, arvestades asjaolu, et kutsutakse ellu uut projekti USA raketivastase kilbi rajamiseks Tšehhi Vabariigis ja Poolas ning et just see projekt tekitab, nagu kardeti, uusi pingeid Lääne ja Venemaa vahel, samuti uue ja ohtliku tuumavõidurelvastumise kuvandit ja ohte?

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE). - (RO) Arutelu gaasikriisi teemal on olnud tuline, sealhulgas tänaõhtusel istungil.

Iga kõneleja kinnitab, kui tõsine ja ohtlik on Euroopa Liidu energiasõltuvuse tase. Igaüks ütleb sama asja: lahenduseks on see, et vähendada jätkuvalt oma sõltuvust ühest energiaallikast.

Me ei tohi unustada siiski teist vajadust – säästa energiat.

Keeruline on praegu öelda, millisel tasemel on Euroopa Liidus energiakaod. Mõned analüütikud mainivad isegi sellist näitajat nagu kolmandik kogutarbimisest. See tähendab näiteks, et kui Rumeenia impordib aastas ligikaudu 14 miljonit tonni naftaekvivalenti arvestatuna Vene gaasina, siis peaaegu miljon tonni naftaekvivalenti raisatakse aastas korterelamute ebapiisava soojustuse tõttu.

Kahjuks ei sobi ühenduse õigusnormid, toetamaks selle probleemi lahendamist, kuna need piiravad arusaamatult neid Euroopa vahendeid, mida saab kasutada küttesüsteemide uuendamise projektide jaoks.

Ma arvan, et peaksime endalt iga päev küsima järgmise küsimuse: mis on lihtsam – kas otsida uusi energiaallikaid ja uusi transiidimarsruute või pidada meeles, et saame kasutada lihtsaid meetodeid, et säästa suure osa energiast, mis raisatakse?

Miloš Koterec (PSE). - (SK) Sel aastal tähistame euro 10. aastapäeva ja 1. jaanuaril 2009 sai Slovakiast kuuteistkümmes euroala liige.

Meie riik on loobunud osast oma identiteedist, aga on teinud seda uhkusega. Nii nagu väärtustasime enda vääringut, oleme hakanud kasutama eurot ja suurem osa Slovakkia elanikkonnast hakkab ka seda kiiresti enda omaks pidama. Me võtsime euro kasutusele pärast seda, kui oleme kõigest viis aastast olnud ELi liikmed, ning nagu peaminister Fico ütles uue aasta esimesel päeval, võime eurot pidada talismaniks, mis toob meile stabiilsuse ja annab Slovakkiale potentsiaali areneda praeguse majanduskriisi ajal veel jõulisemalt. Sooviksin avaldada kiitust kõigile, kes aitasid kaasa Slovakkias euro kasutuselevõtmisele, ning tunnustada Slovakkia üldsuse positiivset suhtumist uude vääringusse.

Soovin kõigile slovakkidele edu euro kui lõimunud ja jõuka Euroopa sümboliga.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (EL) Härra juhataja, kuna Euroopa Parlamendis seda ei arutata, siis sooviksin rõhutada seda, kui oluline on Euroopa Liidu jaoks ettepanek võtta vastu nõukogu

direktiiv, millega rakendatakse Euroopa Ühenduse Reederite Ühingu ja Euroopa Liidu Transporditöölise Ametiühingute Liidu sõlmitud kokkulepet.

See direktiiv, mis puudutab meremeeste tööd meretöönormide konventsiooni alusel, võimaldab Euroopa Liidu meremeestel tagada korralikud töötingimused.

Seda sektorit tuleb edendada, kuna see aitab kaasa arengule ja tootlikkusele. Mered, mis uhuvad Euroopa Liidu riikide kaldaid, on väga olulised rahvusvahelise kaubanduse jaoks ning noored inimesed peaksid nägema tulevikku meresõiduga seotud elukutsetes või asuma tegutsema laevanduse abivaldkondades.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Härra juhataja, minu sõnavõtu teema on kutsikate ebaseaduslik transport, mis avastati Austrias 2008. aasta oktoobri alguses. Alates 2008. aasta oktoobri algusest olen üritanud saada kõneaga üheminutaliste sõnavõttude ajal ning ma olen rahul, et lõpuks see mul õnnestus. Huvitav on see, et härra Rogalskil on vahepeal lubatud kolm korda sõna võtta.

Aga nüüd asja juurde. Austria politsei pidas kinni veoki, kus oli 137 kutsikat. Sõidukil ilmnisid tõsised vead ja loomade passid olid võltsitud, kuna koerad ei olnud veel transpordiks seadusega lubatud vanuses. Reis algas Slovakkias ja pidi lõppema Hispaanias. See juhtum ei ole ainulaadne ning see juhib meie tähelepanu veel kord sellele, et kasumile orienteeritud organisatsioonid hiilivad pidevalt ja kuritegelikult kõrvale kehtivatest loomakaitsest Euroopas. Euroopas vajame tõepoolest põhjalikku loomade transpordi kontrolli ning vastavaid trahviühvardusi nõuete täitmata jätmise korral. EL peab võtma ühiselt vastu Euroopa loomakaitse miinimumnormid, mida peavad rakendama ja jälgima kõik valitsused. See sunniks ka neid riike, mis on siiani olnud loomakaitse valdkonnas täiesti passiivsed, kehtestama erinormid.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Palestiinlaste verine ja halastamatu mahatappmine Gazas on inimese võimetuse ja topektandardite ning karjuva ebaõigluse sümbol. Kas palestiinlastest hukkunute arv peab tõesti muutuma neljakohaliseks, enne kui rahvusvahelised osalised kasutavad vahendusmehhanisme, mis on neile kättesaadavad alates konflikti esimesest päevast?

Euroopa Liit arvab, et ta on aktiivne osaline rahvusvahelistes suhetes ja üleilmne poliitiline osaline. Aga kas ta on? Kas me saame tõesti nimetada ennast aktiivseks osaliseks, kui Iisraeli armee ründab vaatamata kogu oma keerukale luureabile kooli, mida rahastab Euroopa Liit ja mis on täis tsiviilisikuid? Kas saame väita, et kehtib rahvusvaheline humanitaarõigus, kui Iisraeli armee sunnib palestiinlasi jõuga majja, mida ta järgmisel päeval jõuliselt pommitab?

Olen viibinud Iisraelis, sealhulgas Sderotis, mitu korda ja tean palju sellest, mis seal toimub, aga selline Iisraeli tegevus on ebaproportsionaalne, ülemäärane ja ebainimlik. See tegevus on ebamoraalne, loomuvastane ja veider, kuna see on tegelikult valimiseelne kampaania. See on verine valimiseelne kampaania.

Liam Aylward (UEN). – Härra juhataja, sooviksin kasutada võimalust toetada seda, et Euroopa Liit rahastaks Euroopa eriolümpiamänge, mis peetakse 2010. aastal Varssavis, ja maailma eriolümpiamänge, mis peetakse 2011. aastal Ateenas.

Komisjon eraldas viis miljonit eurot maailma eriolümpiamängude toetamiseks, kui need peeti 2003. aastal Iirimaal, mis oli imeväärne sündmus ja valmistas rõõmu paljudele kohalviibinutele. Me peame Euroopa Liidus olema spordis vabatahtlikkuse toetamisel esirinnas.

Sooviksin lisada, et selle küsimuse kohta on olemas kirjalik deklaratsioon, millele parlamendiliikmed saavad istungisaalist väljaspool selle nädala jooksul allkirja anda, ning sooviksin kutsuda oma kolleege üles sellele deklaratsioonile alla kirjutama, toetamaks seda, et EL rahastaks neid väga tähtsaid eriolümpiamänge.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL). – (CS) Head uut aastat, härra juhataja. Daamid ja härrad, soovin väljendada oma otsest hämmingut sellise saatuse iroonia üle, et Tšehhi Vabariigi valitsus, mis on tuntud oma erilise seisukoha poolest Venemaaga peetavate läbirääkimiste küsimuses, ei ole veel oma eesriiet eest rebinud ega endale tuhka pähe raputanud. Ta on isegi lükanud edasi läbirääkimised Venemaaga energiakindluse üle. Ma olen veelgi rohkem šokeeritud Euroopa Komisjoni seisukohast. Ta ähvardab Slovakkia ja Bulgaaria karistustega ning me kuulsime isegi, et härra Cohn-Bendit soovib samuti karistusi, kui tegevuse lõpetanud tuumaelektrijaama blokid võetakse taas kasutusele. Tahaksin soovitada volinikele ja Euroopa Komisjoni kõneisikutele, et nad otsiksid mõned soojad riided, lülitaksid kodus kütte välja ja selgitaksid oma perele, et nad tegutsevad solidaarsusest slovakkide ja bulgaarlastega. Või oli see lihtsalt halb uusaastanali?

Emmanouil Angelas (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, ka mina sooviksin kommenteerida maagaasi küsimust, arvestades seda, et oleme viimase kümne päeva jooksul olnud tunnistajaks selle teemaga kaasnevale konfliktile,

see tähendab konfliktille, millesse paljud Euroopa Liidu liikmesriigid, kes sõltuvad energia saamiseks maagaasist, on kaasa kistud ja mis põhjustab probleeme kodanikele, ettevõtetele ja tööstusele.

Tänu aruteludele kahe vastaspoole vahel, mida on täitnud kahtlused, usaldamatus ja vastuolulised teated, ning Euroopa eesistujariigi ja komisjoni sekkumisele ilmneb, et on leitud teatav lahendus.

Selge on see, et vaatamata kavatsustele ja jaotamisele, võib probleem tekkida uuesti, kui tarvitusele ei võeta meetmeid. Seetõttu peame kaaluma küsimust, kas sõnastada ümber Euroopa Liidu energiapõhimõtted, lisades sinna uusi energiaallikaid.

Euroopa Parlament peaks edastama ka selge sõnumi, et Euroopa Liitu ei hoita pantvangis, ning peaks osalema arutelus, et kavandada alternatiivseid marsruute turvaliseks ja pidevaks maagaasi tarneks. Eesmärki vähendada aastaks 2020 energianõudlust 20 % võrra ei saavutata ebastabiilsetes ja ebaturvalistes tingimustes.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Euroopa Liit peab seadma prioriteediks koostada ühine energiasstrateegia ja tegevuskava, mille eesmärk on parandada liidu energiakindlust.

Ukraina tegevus maagaasi tarnete katkestamisel ELi liikmesriikidele on kinnitanud ELi sõltuvust oma tavapärastest tarnijatest. Lisaks sellele on madalad temperatuurid sel talvel põhjustanud tõsisid tegevusprobleeme elektrienergia tarnijatele, kes on kinnitanud rekordilisi tarbimistasemeid.

EL peab töötama välja Euroopa strateegia oma jaotusvõrgu moderniseerimiseks, energiatõhususe suurendamiseks ja oma energiatarne allikate mitmekesistamiseks. Nabucco projekti rakendamine, veeldatud gaasi terminalide ehitamine Euroopa sadamatesse, investeringud ohutumatesse tuumaelektrijaamadesse, energiatõhususe edendamine ja taastuvenergia ulatuslikum kasutamine peab olema ühiste prioriteetsete tegevuste hulgas, mille eesmärk on suurendada ELi energiakindlust.

Euroopa Komisjon koos Euroopa Investeeringupanga ja liikmesriikide valitsustega peab määrama kindlaks ja tagama nende prioriteetsete projektide rahastamise.

ISTUNGI JUHATAJA: RODI KRATSATSAGAROPOULOU

Asepresident

Gay Mitchell (PPE-DE). – Proua juhataja, soovin tõstatada Zimbabwe küsimuse. Mulle tundub, et kui Zimbabwe ei ole meie telekraanidel, siis me tegelikult ei muretse mõningate teemade pärast, mis seal esile kerkivad. Hiljuti oli meil Jestina Mukoko juhtum; ta on Zimbabwe Rahuprojekti direktor ja Zimbabwe inimõiguste valitsusvälise organisatsiooni foorumi juhatuse liige ning ta rööviti ja teda hoiti suhtlemisvõimaluseta 21 päeva, kuni ta ilmus Harare magistraadikohtu ette, võib öelda, piinamise ja väärkohtlemise tunnustega – see kõik toimus kuriteo eest, milleks oli inimõiguste eest seismine.

Proua Mukokot hoitakse praegu üksikvangistuses rangeima turvalisusega vanglas ja tema saatus on, nagu paljude teiste inimõiguslaste, abitöötajate ja tavakodanike saatus enne teda, ohus Mugabe režiimi kätes.

Siin Euroopa Parlamendis ja ka riikide parlamentides on avaldatud palju muret ja hukkamõistu, ent Zimbabwe tavakodanike luupainaja on endiselt alles. Ma usun, et on aeg väljendada uuesti oma huvi selle vastu ja nõuda, et nõukogu ja komisjon võtaksid lõpuks meetmeid, et teha lõpp kuritegevusele nende inimeste vastu, kes võitlevad inimõiguste eest Zimbabwe.

Proinsias De Rossa (PSE). – Proua juhataja, ma tunnen heameelt täna õhtul presidendi poolt Gaza teemal tehtud avalduse üle ja tegelikult ka parlamendi otsuse üle koostada resolutsioon selles küsimuses, et kutsuda üles kuulutama kõigi Gaza konfliktipoolte poolt välja vahetu ühepoolne relvarahu. Nüüd, 900 hukkunuga, on valusalt ilmne sõja kaudu aetava poliitika mõttetus. Peate nõudma, et Iisrael lõpetaks tapmise. Gaza on maailma suurim vangla 1,5 miljoni vangiga; nüüd on see ka tapamaja ja kahjuks surevad mehed, naised ja lapsed lihtsalt seetõttu, et nad on palestiinlased.

Millistes võimalikes kuritegudes võiksid olla süüdi selles konfliktis surevad palestiina lapsed? Millised võimalikud vabandused on meil, eurooplastel, kui jätkame suhtlemist Iisraeliga, samal ajal kui see riik jätkab tundetult süütute inimeste hukkamist? Euroopa Ülemkogu peab lõpetama vabanduste otsimise ja näaklemise ning tegutsema ühiselt ja kooskõlastatult, et teha lõpp sellele tapmisele. Euroopa ja Iisraeli suhete edendamine ei saa tulla kõne allagi, seni kuni Iisrael keeldub astumast tulemuslikku dialoogi Palestiina rahva kõigi esindajatega.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (PL) Euroopa Liit kui ühiste väärtuste alusel koondunud riikide ühendus peaks kasutama kõiki kättesaadavaid ressursse, et takistada vihavaenu levikut. Prantsuse operaator Eutelsat on pidanud seejuures sobilikuks anda eetrisse programmi Al-Aqsa telejaamalt, millel on seosed amäsiaga mis kutsub avalikult üles ründama Iisraeli tsiviilelanikkonda.

Sellega on Eutelsat taas kord näidanud, et eetiline käitumine on selle ettevõtte juhtimise eest vastutavate isikute jaoks üsna võõras mõiste, eriti kui mõtleme sellele, et Hiina sõltumatut teleettevõtet NTD TV keelduti mitu kuud eetrisse lubamast. Vaatamata mitmest kandist tulevatele pöördumistele, ei soovi Eutelsati juhatus tühistada oma otsust, mis võeti igal juhul vastu Hiina valitsuse surve. Üllatavad ja täiesti ebamoraalsed valikud, mille on teinud Eutelsati juhatus, panevad muretsema selle üle, kas vastutavate isikute kavatsused on üksnes ärist juhinduvad.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Proua juhataja, Iisraeli rünnak Gazale on sõjakuritegu ja inimsusevastane kuritegu. See, mis toimub, on tragöödia: 900 palestiinlast, nende hulgas palju lapsi, on surnud ja tuhanded on haavatud.

Peame nõudma Gazale tehtavate rünnakute lõpetamist. Peame nõudma lõppu Iisraeli blokaadile, mis muudab Gaza koonduslaagriks. Seetõttu ühineme kõigi nende inimestega kõigist riikidest ja kõigilt mandritelt, kes avaldavad meelt tapatalgute vastu: kõigi nende inimestega kõigist riikidest ja kõigilt mandritelt, kes on vihased ja kes tulevad tänavatele ja hüüavad: „Lõpetage kuritegevus!” Väga oluline on, et Euroopa Parlament ja muud vastutavad Euroopa Liidu asutused nõuaksid Gaza rünnakute ja Iisraeli blokaadi viivitamatut lõpetamist.

Jaroslav Zvěřina (PPE-DE). – (CS) Täna teid, proua juhataja. Mind on viimasel ajal rabanud see, kuidas mitu Tšehhi Vabariigi kindlustusseltsi on lõpetanud boonuste eraldamise naistele, kes sõlmivad kohustusliku liikluskindlustuse. Seda sammu õigustati viitega uuele jõustuvale diskrimineerimisvastasele seadusele. Me näeme aina uuesti, kuidas mõned poliitikud ja valitsusvälised organisatsioonid võtavad üsna liialdatud seisukoha soolise võrdõiguslikkuse küsimuses. Üks selliseid liialdusi on eitada kindlustusmatemaatikat, mis tõendab päevast päeva, et mehed ja naised käituvad mitmetes eluvaldkondades erinevalt ning seetõttu on nende kindlustus- ja muud riskid erinevad. Selliste erinevuste eitamine ei ole võrdsete õiguste eest võitlemine, vaid pigem mõlema sugupoole ühetaolisuse ja samasuse eest võitlemine. Selline võitlus oleks asjatu ja naeruväärne. Naised ja mehed erinevad üksteisest täpselt samuti, nagu kaks sugupoolt täiendavad teineteist vajalikult ja kasulikult igapäevaelus, partnerluses ja ühiskonnas.

Gerard Batten (IND/DEM). - Proua juhataja, just avaldati uus arvamusküsitlus, mille viis läbi sõltumatu Ühendkuningriigi eest seisev liikumine Campaign for an Independent Britain. Enamik küsitletutest väitis, et Euroopa Liit on mahajäänud, korrumpeerunud ja väikese finantsväärtusega; 83 % vastanutest soovib, et Ühendkuningriigi õigus oleks tähtsam ja tahab seetõttu ELi õiguse ülimuslikkuse tühistada ning 71 % soovib rahvahääletust Ühendkuningriigi jätkuva liikmesuse üle. Kahjuks ei ole selleks erilisi väljavaateid, arvestades, et leiboristlik valitsus ei võimalda neile rahvahääletust isegi Lissaboni lepingu teemal, mida ta lubas oma valimismanifestis.

Britid soovivad vabakaubandust, sõprust ja koostööd Euroopa ja maailmaga, aga mitte seda, et Euroopa Liit neid valitseks. Kui toimuks täiesti õiglane rahvahääletus, kus küsitaks brittidelt, kas nad soovivad veelgi suuremat poliitilist ja majanduslikku lõimumist ELiga või liidust lahkuda, siis hääletaks enamus lahkumise poolt.

Avril Doyle (PPE-DE). - Proua juhataja, soovin väljendada oma muret selle üle, et komisjoni poolt Euroopa Parlamendile esitatud ettepanekute eelnõudes ja ka mõnedes raportites ja muudatusettepanekutes, mille eest meie kui parlamendiliikmed vastutame, on aina vähem teaduslikku kindlust. Teaduslikud põhjendused asenduvad aina sagedamini populistlike ja emotsioonidest tulenevate reaktsioonidega, mis on sageli maskeeritud ettevaatuspõhimõteteks.

Võtame näiteks taimekaitsevahendite teema. Oleme jättnud kõrvale teadusliku riskihindamise põhimõtte. Puudub üksikasjalik ELi mõjuhindang ja siseselektsioonisüsteemi kahjustajate teaduslik määratlus ning valitseb ebajärjekindlus sellega tegelemise ja REACH-direktiivi vahel.

Me viime ELi õiguse rahvusvahelise maine alla ja õõnestame selle usaldusväärsust, kui teaduslik kindlus aina väheneb ja usaldusväärne teadus puudub.

Slavi Binev (NI). – (BG) Proua juhataja, daamid ja härrad, Euroopat 2009. aasta alguses tabanud gaasikriis on kiirelt omandamas mõõtmeid, mis iseloomustavad katastroofi Bulgaarias, kellel ei ole muud valikut

gaasivarude leevendamiseks. Ma ei aruta häbiväärset ja lühinägelikku otsust, mille tegi Bulgaaria valitsus ja mis on muutnud meie riigi Venemaa ja Ukraina vahelise konflikti pantvangiks, kuna see on kõigile selge.

Praegu on olulisem, et otsustaksime, milliseid meetmeid kriisist ülesaamiseks võtta. Siinkohal võib see tähendada, et Bulgaaria peab leidma alternatiivi, et ta saaks lõpetada oma sõltuvuse välistarnijatest. Seetõttu usun, et Euroopa ja Balkani riigid, nagu Bulgaaria, peavad järgima Slovakkia eeskujuga tegema otsuse taaslustada Kozloduy tuumaelektrijaama I, II, III ja IV üksuse tööd. Praegu on see ainus valik Bulgaaria jaoks, mis võimaldab tal saavutada veidi sõltumatust ja vähendada nii otsest kahju kui ka kahju, mille põhjustab praegu gaasi asemel kütteõli kasutamine.

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Kuna uus 2009. aasta alles algas, siis sooviksin öelda teile kõigile, et minu arvates ei ole see tavaline aasta.

2009. aastal möödub kakskümmend aastat külma sõja lõpust ja sellest, kui murti maha kõik müürid, mis jagasid riigid ja terve Euroopa idaks ja lääneks, mil ühel pool valitses vabadus ja demokraatia ning teisel pool totalitaarne kord.

Mina kui Rumeeniat esindav parlamendiliige, aga ka Rumeenia kodanik, kes on kogenud, mis on diktatuur, usun, et need kaks aastakümnet on tähistanud osadele meist üleminekut ja teistele vastuvõtmist.

Samuti usun, et praegusele olukorrale vaatamata peaks 2009. aasta olema aasta, mil meie ja ka Euroopa Komisjoni tegevus peaks olema suunatud ühtse Euroopa tagamisele kõigi eurooplaste jaoks. Euroopa, kus kõik 500 miljonit kodanikku tunnevad, et nende õigused on tagatud, et valitseb tõeline ühtekuuluvustunne, et kedagi ei diskrimineerita, et keegi ei pea end tundma ühtses Euroopas kõrvalejäetuna ega väljakannatatuna, et oleme kõik võrdsed Euroopa kodanikud, olenemata sellest, millises olukorras meist keegi enne 1989. aastat oli.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Proua juhataja, Euroopa Parlament on tegelenud keskkonnaga seotud küsimustega mitmel korral. Sooviksin tõsta esile teemat, millele juhtisid minu tähelepanu kooliõpilased, kes olid mures looduskeskkonna pärast. Vanametalli, paberi ja sünteetilisest materjalist pudelite eest makstavad hinnad langevad ohtlikult. Selliste materjalide kogumine muutub ebarentaablikuks. Lisaks on paljud linnad kaotanud konteinerid, millesse saab neid sorteerida, või on lõpetanud nende tühendamise.

Paberi ringlussevõtt on viimasel ajal uudistes palju räägitud. Selle valdkonna praeguse olukorra Poolas võib võtta kokku järgmiselt. Need, kes tegelevad vanapaberi kogumisega, väidavad, et hinnad on liiga madalad ja et neil ei tasu ära sellega tegelemine. Teisest küljest need, kes toodavad paberit ringlussevõetud paberist, väidavad, et see on nende jaoks liiga kallis ja et kehtivad hinnad tähendavad, et selle töötlemise seadmetesse investeerimine ei ole nende vaeva väärt. Seetõttu kutsun üles võtma keskkonnateadlikke meetmeid, et see probleem lahendada. Praeguses olukorras koguvad lapsed vanapaberit, kuna sellel tegevusel on hariduslik väärtus, aga paber ladestatakse seejärel kohalikes prügi mahapanekukohtades.

Juhataja. - Daamid ja härrad, tegin kõik endast oleneva, et tagada võimalikult paljude kõnelejate jaoks võimalus sõna võtta.

See päevakorra punkt on lõpetatud.

14. Tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks – taimekaitsevahendite turuleviimine (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu järgmiste raportite kohta:

– Christa Kläsi poolt keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni nimel esitatud raport raamdirektiivi kohta pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks (06124/5/2008 – C6-0323/2008 – 2006/0132(COD)) (A6-0443/2008);

– Hiltrud Breyeri poolt keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni nimel esitatud raport taimekaitsevahendite turuleviimise kohta (11119/8/2008 – C6-0326/2008 – 2006/0136(COD)) (A6-0444/2008).

Christa Kläß, raportöör. – (DE) Proua juhataja, volinik Vassiliou, volinik Dimas, daamid ja härrad, täna on meil olemas tulemus mitmetelt aruteludelt ja läbirääkimistelt, mis peeti kohati suurte emotsioonide saatel, ning homme on meil võimalus selle üle hääletada. Me ei ole seda enda jaoks lihtsaks teinud. Oleme pingutanud,

et leida õigeid lahendusi oma läbirääkimistel nõukogu ja komisjoniga. Oleme teinud kindlaks, et teadus ei anna meile alati õiget suunda selgete järeldustega. Täiendav teaduslik tugi on vajalik, et analüüsida nende uute õigusaktide mõjusid. Esiteks avaldan seega siirast tänu kõigile, kes aitasid konstruktiivsete ettepanekutega kaasa selle positiivse tulemuse saavutamisele, oma kolleegidele siin Euroopa Parlamendis, Euroopa Komisjonile, eesistujariigile Prantsusmaale – kahju, et nõukogu eesistujariik Tšehhi Vabariik ei ole täna õhtul siin – ning suur tänu ka töötajatele.

Selle direktiiviga taimekaitsevahendite säästva kasutamise kohta astume väga suure sammu suurema ühtsuse poole Euroopa keskkonna- ja tarbijakaitstes. Säästvus kui Euroopa põllumajanduse üldpõhimõtte tagab tervisliku toidu ja tervisliku keskkonna. Esimest korda ühtlustatakse taimekaitsevahendite käitlemine Euroopa tasandil. Peamine põhimõtte „nii palju kui vajalik ja nii vähe kui võimalik“ eeldab igakülgseid ja usaldatavaid teadmisi. Taimekaitsevahendid on tegelikult taimede ravimid. Neid tuleb kasutada õigesti, et need oleksid tõhusad – õige vahend ja õige annus õigel ajal. Siin tuleks kaaluda ka seda, kas on vaja keemilist taimekaitset või oleks parem kasutada mehaanilisi meetmeid. Parima tehnoloogia valik ja katsetatud kasutamisseadmed kaitsevad keskkonda ja kasutajat ning aitavad kaasa tegevuse edukusele hea saagi näol. Liikmesriigid kehtestavad meetmed oma riiklikes tegevuskavades, et vähendada taimekaitsevahendite kasutamist.

Riski vähendamine on esmane eesmärk. Integreeritud taimekaitse üldiste aluspõhimõtete kasutamine muutub kogu Euroopa Liidus kohustuslikuks alates 2014. aastast. Vee raamdirektiivi sätetele vastavus on kõige suurem prioriteet. Liikmesriigid loovad veekogudega külgnevad puhvertsoonid, mida tuleb kohandada vastavalt mullastikutingimustele ja geograafilistele asjaoludele. Taimekaitsevahendite kasutamine kohalike asutuste poolt ja kaitsealadel minimeeritakse või peatatakse, kui see on vajalik. Kehtivad määrsed seadmete kontrollimiseks ning nähakse ette korrapärase hooldusvahemikud. Riski vähendamine tähendab seda, et professionaalsed kasutajad peavad saama usaldusväärset ja pidevat koolitust taimekaitsevahendite kasutamise kohta. Erakasutajaid, kellel ei ole erikoolitust ja kes võivad vale kasutusega põhjustada kahju eraaedades, tuleb kasutamise ja ohtude kohta teavitada hästi koolitatud müügiinimeste poolt taimekaitsevahendite ostmise ajal.

See direktiiv tähendab, et siiani erinenud määrsed eri liikmesriikides kohandatakse kõrgemal ja ühisel tasandil. Kavandatud meetmed toovad kasu keskkonnale, tarbijatele ja kasutajatele. Samasugused tingimused kogu Euroopa Liidus tagavad sarnased ohutusnormid ja tootmistingimused. Aineid, mille puhul on tõendatud, et need on tervist kahjustavad, ei litsentsita; selles oleme ühel meelel. Ent keeld peab põhinema teaduslikult põhjendatud järeldustel ja mitte poliitilistel dogmadel. Kokkupuudet tuleb samuti arvesse võtta, kuna pestitsiididega on nagu paljude asjadega elus – kogus on see, mis põhjustab mürgistava ohu. Peavalutablett on õnnistus, aga kui võtta 20 tabletti, siis on see ohtlik või isegi eluohtlik.

Oleme jõudnud heale kompromissile. See ühtlustab keskkonna- ja majanduspoliitikat ning loodan, et me saame rõhutada oma nõudmisi homme ühehäälsel hääletusel.

Peatuksin veel ühel tehnilisel küsimusel, nimelt on lipsanud viga artikli 14 lõikesse 4. Viidatakse artikli 4 lõikes 3 osutatud interneti-portaalile; aga artiklis 4 ei ole lõiget 3. See viga tuleks parandada.

Hiltrud Breyer, raportöör. – (DE) Proua juhataja, volinikud, daamid ja härrad, see kokkulepe on versta-post, see on versta-post Euroopa tervisekaitse ja tarbijakaitse jaoks, aga ka keskkonna ja majanduse jaoks. Esiteks siiras tänu variraportööridele nende suurepärase koostöö eest. Suur tänu ka osalenud töötajatele ja komisjonile, teile, lugupeetud variraportöör, ja härra Dimasele ning ka nõukogu eesistujariigile Prantsusmaale, aga aitäh ka minu kolleegidele, keda ei heidutanud ülimalt liialdatud näitajad sellest tööstusharust.

Võtsime vastu 200 muudatusettepanekut esimesel lugemisel Euroopa Parlamendis ning üritasime otsustavalt parendada ühist seisukohta selle kokkuleppega. Lõpetame selle mitteteadusliku lõpmatu numbrimängu, hookuspookuse piirmäärade kehtestamise ümber, nähes ette selged keelukriteeriumid. Keegi ei saa määrata riski hulka. Seetõttu saab ohutuse saavutada üksnes täieliku keeluga. Pestitsiididel ja muudel ainetel, mis on kantserogeensed, mutageensed või reproduktiivset funktsiooni kahjustavad, ei ole mingit kohta toiduainetes. Me tagame eduka keskkonnakaitse, keelates püsivad bioakumuleeruvad toksilised (PBT) ained. Ma olen eriti rahul, et meil on õnnestunud rakendada ja kinnitada esialgsed selged kriteeriumid siseselektsiooni mõjutavate ainete kohta, ning mul on usku komisjoni kohustusse jõuda täiendavate kriteeriumideni järgmise nelja aasta jooksul.

Ent olen eriti rahul sellega, et Euroopa Parlamendil on esmakordselt õnnestunud kinnitada loa andmise kriteeriumina mesilaste kaitse. Juhtivad teadlased Prantsusmaal ja Saksamaal on hinnanud tolmeldajate majandusliku väärtuse 150 miljardile eurole aastas ja kahju kuni 310 miljardile eurole, kui kaotaksime mesilasi kui tolmeldajaid. Seetõttu palun üsna konkreetselt teil esitatud muudatusettepanekud homme tagasi

lükata. Need nõrgendaksid seda kompromissi. See on kompromiss, millele nõukogu on juba andnud oma heakskiidu. On olnud tavaks mitte üritada ühist kompromissi uuesti rünnata. Siiski olen rahul, et oleme ühiselt saavutanud olukorra paranemise immuuntoksiliste ja neurotoksiliste ainete puhul, kuna Euroopas, mis soovib olla teadmistepõhine majandus, ei saa me endale lubada seda, et lapse aju kahjustatakse pikaajaliselt eeskätt neurotoksiliste ainetega. Saame öelda üsna selgelt „jah” ühtlustamisele, ent siiski piiramata liikmesriikide seadusi, ning me võimaldame neile paindlikkust seoses menetlustega litsentseerimise valdkonnas.

Kolmekordne õiguslik alus näitab ka suurt väärtust, mida omistame tervisele, ning me oleme sõnastanud erandid keelust mitmete piirangutega seoses asenduskavaga, näiteks nii, et erand ei saa reeglits, vaid vastupidi. Samuti olen rahul, et meil on õnnestunud hõlmata loomakaitse sellesse määrusesse ning et me suudame tagada rohkem läbipaistvust, kuigi ma oleksin eeldanud komisjonilt rohkem julgust. Loodan, et meil on parem juurdepääs rakendusprotokollidele ning et me suudame kehtestada nn elektroonilise põllupassi. See ei ole üksnes keskkonna- ja tarbijakaitse valdkonna verstapost Euroopas, ma arvan, et see on ka erakordne hetk Euroopa jaoks. See on Euroopa jaoks erakordne hetk, kuna otsus jätta väga mürgised pestitsiidid kasutusest järk-järgult kõrvale on pretsedenditu ja ainulaadne kogu maailmas ning me saame seega toetada Euroopa Liidu ülikiiret arengut tervisekaitse valdkonna esirinnas ja Euroopast saab teerajaja kogu maailmas.

See määrus loob ka lisandväärtust kodanikele, kes teavad, et Euroopa Liit on eelkõige tarbijate ja tervise poolel ega kummarda tööstust. Pealegi on see ka tööstuse jaoks olukord, millest võidavad kõik, kuna tööstus saab ajendeid uuenduseks, et toota tulevikus paremaid ja ohutumaid tooteid.

Stavros Dimas, komisjoni liige. – (EL) Proua juhataja, esiteks sooviksin tänada ja õnnitleda raportööri proua Klači, raportööri proua Breyerit ning keskkonna, rahvatervise ja toiduohutuse parlamendikomisjoni nende suurepärase töö eest ettepanekutega võtta vastu raamdirektiiv pestitsiidide säästva kasutuse kohta ning määrus läbi vaadata ja määrust parandada.

Asjaolu, et teisel lugemisel saavutati kokkulepe, on eriti tervitatav. See kokkulepe tagab komisjoni esialgse ettepaneku keskkonnavalase ühtsuse ning seab veelgi ambitsioonikamad keskkonnavalasmärgid teatavateks olulisteks punktideks.

Oleme teadlikud asjaolust, et pestitsiidide kasutamine on kodanike jaoks suurt muret valmistav küsimus. Seetõttu pidime esiteks muutma kehtiva õigusraamistiku rangemaks, muutes 1991. aasta direktiivi teatavate toodete turuleviimise kohta, ning teiseks täitma ühenduse tasandil lüngad nende toodete kasutamisel.

Direktiivi üle kokkuleppe saavutamisel on Euroopa Liit tõendanud, et tal on poliitiline tahe võtta rahvatervise ja keskkonna kaitseks tõhusaid meetmeid.

Parlament aitas muuta direktiivi ambitsioonikamaks kui nõukogu ühine seisukoht teatavates olulistest punktides. Nüüd on liikmesriigid kohustatud koostama riiklikud tegevuskavad kvantitatiivsete eesmärkidega nii selleks, et piirata riske, mis kaasnevad pestitsiidide kasutamisega, kui ka selleks, et vähendada teatavate toodete kasutamist.

See ei olnud lihtne, kuna raportöör pidi veenma liikmesriike, et teatavatel asjaoludel on parim viis piirata riski teatavate pestitsiidide kasutamise piiramisega, ning ta oli selles edukas. Saavutatud kokkulepe kajastab märkimisväärset edasiminekut rahvatervise ja keskkonna kaitsel Euroopa Liidus.

Euroopa Komisjon saab seega võtta vastu muudatusettepanekute kompromisspaketi, et jõuda direktiivi suhtes teisel lugemisel kokkuleppele.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Proua juhataja, esiteks soovin tänada raportööri proua Klači ja proua Breyerit, variraportööri nende konstruktiivse suhtumise eest ettepanekusse, eesistujariiki Prantsusmaad ja kõiki teid, kes te olete aidanud kaasa komisjoni ettepaneku teise lugemise edukale lõpuleviimisele.

Taimekaitsevahendid mängivad olulist rolli põllumajanduses, aianduses ja metsanduses. Ent neil võib olla mõju ka inimeste tervisele, loomade tervisele ja keskkonnale. Seetõttu peame tagama, et neid reguleeritakse tõhusalt ja tasakaalustatult.

Esialgse ettepaneku ettevalmistamisel pidas komisjon ulatuslikke konsultatsioone kõigi asjaomaste sektorite sidusrühmadega ning viis läbi igakülgse mõjuhindangu. Tähtsaim prioriteet oli – ja on endiselt – saavutada kõrgeim võimalik kaitsetase inimeste ja loomade tervise ja keskkonna puhul. Mul on rõõm näha, et see kajastub ka ELi institutsioonide vaheliste arutelude tulemuses.

Täna meie ees olev esialgne kompromissettepanek tugevdaks seda kõrgel tasemel kaitset mitme sätte kaudu. Kehtestatakse selged ja ranged kriteeriumid toimeainete heakskiitmiseks. Tootjad, tarnijad ja professionaalsed kasutajad peaksid pidama registreid, millega saaks nõudmise korral tutvuda kolmandad isikud, nagu naabrid, teised elanikud ja veetööstus. Liikmesriigi ametiasutused peaksid muutma rangemaks turundus- ja kasutuskontrolli ning komisjon auditeeriks liikmesriikide kontrollimisi. Loomade topeltkatsetest hoidutaks täielikult. Selleks, et edendada põllumajanduses säästvust, asendatakse ohtlikumad tooted ohutumatega.

Selleks, et tagada igakülgne teave, võib komisjon uurida ka sisesekretsioonisüsteemi kahjustajadena tuntud ainete olemasolevate asendustoodete kättesaadavuse küsimust. See toimuks muidugi määruse ohutusnõudeid enneaegu otsustamata.

Üldise kompromissi osana sooviksin teha ettepaneku järgmise teksti kohta seoses mesilaste riskihindamisega: „Toimeainete ja taimekaitsevahendite andmenõuete läbivaatamisel, millele on viidatud artikli 8 lõike 1 punktides b ja c, pöörab komisjon erilist tähelepanu uurimisprotokollidele, mis võimaldavad riskihinnangut, mis võtab arvesse mesilaste tegelikku kokkupuudet nende toodetega, eriti nektari ja õietolmu kaudu.”

Esialgne kompromissettepanek looks veelgi ohutuma raamistiku taimekaitsevahendite kasutamiseks Euroopa Liidus ning tugevdaks meie keskkonnatagatist ja meie kodanike tervise kaitset. Samuti kajastab see Lissaboni strateegiat, kuna see vähendaks bürokraatiat. Näiteks muutuks heakskiitmismenetlus lühemaks ja tõhusamaks. Lisaks sellele ei töötaks liikmesriigid enam isolatsioonis, kuna lubade vastastikune tunnustamine muutuks pigem tavaks kui erandiks. See vähendaks siseturu killustumist ja tagaks põllumajandustootjate jaoks pestitsiidide laiemat kättesaadavust.

Lõpetuseks sooviksin rõhutada, et see on täielikult vastavuses minu kolleegi volinik Dimase vastutusalasse kuuluva ettepanekuga võtta vastu direktiiv pestitsiidide säästvaks kasutamiseks ning täiendab seda.

Erna Hennicot-Schoepges, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (FR) Proua juhataja, volinikud, esiteks sooviksin tänada raportööri, komisjoni ja institutsioone, eriti eesistujariiki Prantsusmaad. Nad on teinud palju tööd, et jõuda selle kompromissini, millega üritatakse leida tasakaal inimeste tervise ja põllumajandustootmise vahel.

Põllumajandustootjate seisukohast lihtsustab kolme tsooni süsteemi ühtlustamine juurdepääsu toodetele ning väikesemahulise kasutuse edendamiseks mõeldud fond, mille on kavandanud ja mida tagab komisjon, tähendab, et meil viiakse turule tooted, mis on mõeldud väikesemahuliseks viljeluseks ja aianduses kasutamiseks. Seega on meil tagatis, et 2020. aastaks ei lubata turule viia ühtegi toodet, mille kahjulik mõju on tõendatud, näiteks kantserogeenseid, mutageenseid ja reproduktiivset funktsiooni kahjustavaid aineid ning sisesekretsioonisüsteemi kahjustajaid.

Sellest johtub, et see ettepanek peaks märkimisväärselt vähendama haigusi ja mitmeid vähiliike, mille puhul on seos pestitsiididega juba teaduslikult tõestatud, ning ka degeneratiivseid haigusi, mille mõju on samuti tõestatud.

Üks väga oluline aspekt, millele tuleks osutada, on see, et nüüd pingutatakse igati, et tagada parem kaitsemeetmete järgimine. Komisjon esitas just deklaratsiooni selle kohta. Sooviksin siiski teada, kas komisjon vaatab uuesti läbi direktiivi 2007/52 aspektide alusel, mida ta just loetles. Rõhku pannakse ka bioloogilistele kontrollimeetoditele ning selles valdkonnas tuleb seda uurimistööd, mida komisjon on toetanud ja rahastanud, realiseerida endiselt tõhusalt. Lisaks olen kindel, et see tekst loob aluse ja vajalikud motiivid, et stimuleerida teadus- ja uuendustegevust tavapäraste keemiliste pestitsiidide suuremate tootjate hulgas.

Mis puutub komisjoni, siis on aruandega nähtud ette ka vahearuanded, mis tähendab, et meil on tagatis, et järelevalve leiab aset. Loodan, et riikide asutused annavad samuti endast parima, tõestamaks, et see on põhjendatud tekst.

Dan Jørgensen, fraktsiooni PSE nimel. – (DA) Proua juhataja, kui komisjoni ettepanek avaldati, siis sai see põhiuudiseks suures Taani ajalehes. Ajalehe esiküljelt võis lugeda „EL seab ohtu Taani põhjavee”. Taanis oleme väga uhked selle üle, et meil on suur kogus puhast põhjavett, mida saame juua täiesti töötlemata. Seega kraanist tulev vesi on põhjavesi ning me võime seda eelneva töötlemiseta juua. Kui komisjoni ettepanek oleks rakendatud esialgsel kujul, siis oleks see tähendanud, et Taanis oleks turul müüdavate pestitsiidide hulk ligikaudu kahekordistunud. See oleks väga tõenäoliselt toonud kaasa neist paljude imbumise põhjavette – pestitsiidid, mida oleme siiani keeldunud kasutamast, kuna need imbuksid põhjavette, mille tagajärjel me ei saaks põhjavett eelnevalt töötlemata juua. Kahtlemata oleks see olnud katastroof, kui komisjoni esialgne ettepanek oleks vastu võetud, ning mitte üksnes Taani jaoks. Nii nagu minu kodumaal on meil põhjavesi,

mille eest soovime hoolt kanda, ning mille ma otsustasin siinkohal näiteks tuua, on muidugi teisi riike erinevate keskkonna- ja tervishoiuküsimustega, mida nad sooviksid kaitsta, ning EL ei tohi kunagi sundida riiki oma kaitsetaset alandama. Seetõttu olen väga rahul, et meil õnnestus – mitte komisjoni töö tulemusena ja mitte nõukogu töö tulemusena, vaid Euroopa Parlamendi pingutuste tulemusena – tagada paindlikkus, mis erikaalutluste olemasolul lubab riikidel öelda „ei” pestitsiididele, mida nad ei soovi, ning nii see peaks muidugi olema.

Teine väga positiivne asi, mille vastuvõtmise üle mul on väga hea meel, on see, et nüüd on meil keelatud ning me saame järk-järgult jätta kasutusest kõrvale mõned kõige ohtlikumad pestitsiidides leiduvad ained. Need on ained, mis on juba keelatud muudes toodetes õigusnormiga, mille nimetus on REACH ja mille me paar aastat tagasi koostasime. Need on ained, mis on nii ohtlikud, et me ei luba neid tekstiilides, me ei luba neid elektroonikakaupades, me ei luba neid mänguasjades ega mis tahes muudes toodetes, aga need on endiselt lubatud pestitsiidides, mis seejärel jõuavad meie toitu! See on muidugi täiesti vastuvõetamatu ning seetõttu olen väga rahul, et oleme nüüd vabanenud neist ohtlikest ainetest pestitsiidides.

Kolmas asi, mida sooviksin mainida ja mis on minu arvates äärmiselt positiivne ja millega võime rahul olla, on see, et oleme nüüd kehtestanud vähendamise eesmärgid eri liikmesriikidele. Oleme kehtestanud tegevuskavad, mille kaudu eri riigid peavad nii kvalitatiivselt kui ka kvantitatiivselt vähendama pestitsiidide kasutamist. Kvalitatiivne viitab asjaolule, et ilmselgelt on mõned ained, mis on ohtlikumad kui teised, ning me peaksime olema muidugi eriti hoolikad nende ainete, aga samuti on hea mõte vähendada neid kvantitatiivselt, see tähendab pestitsiidide kogukasutust, kuna see tooks ilmselgelt kaasa ka nende ainete väiksema kasutamise, mis jõuavad meie maakohtadesse ja toitu.

Ent kokkuvõtteks pean ütlema ka seda, et on asju, mida oleksime võinud teha palju paremini. Näiteks neurotoksilised ained. Need on ained, mis kahjustavad laste aju. Asjaolu, et me ei jäta neid aineid järk-järgult kasutusest kõrvale, on minu arvates tagurlik ja häbiväärne. Samuti arvan, et on häbiväärne, et oleme hõlmanud võimaluse kehtestada nende ainete suhtes erand, kui tööstusharu suudab tõendada vajadust selle järele. Ma arvan, et me oleksime pidanud püüdlema rohkema poole. Ent lõpptulemuse puhul olen rahul ja rõõmus. See on võit tervise ja keskkonna jaoks.

Anne Laperrouze, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (FR) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, nüüd oleme, ma loodan, seda pestitsiidide paketti vastu võtnud. Kaks kompromissteksti, mis pannakse siin parlamendis hääletusele, tunduvad mulle tasakaalustatuna ja meie toetuse väärilisena ning seda mitmel põhjusel.

Tootjate ja kasutajate jaoks on edasimineku märkimisväärt: lubade andmise menetluse lihtsustamine muu hulgas kolmeks tsooniks jagamise ja sellega kaasneva vastastikuse tunnustamise kaudu. Mulle oleks meeldinud ainult ühe tsooni kehtestamine, et tagada veelgi rohkem ühtsust ELi territooriumil, aga liikmesriigid osutasid veidi liigselt ettevaatlikuks. Nii müüjate kui ka kasutajate suuremad koolitusnõuded – nende õpetamine, kuidas pestitsiide paremini tunda ja käidelda – tagavad mitte üksnes parema tervisekaitse, vaid ka majandusliku kasu.

Ka loomade kaitsjate jaoks on edusammud märkimisväärsed, eeskätt loomadega tehtud katsetest saadud andmete kokkukogumise kaudu. Tervise- ja keskkonnakaitse edusammud on väga suured; pikaajaliselt asendatakse kõige ohtlikumad ained vähemohlikega.

Pean käsitlema väga vastuolulist sisesekreetsioonisüsteemi kahjustajate teemat. Siiani ei ole neid määratletud. Üheski õigusaktis ei ole selle küsimusega tegeletud. Kompromissi kohaselt antakse Euroopa Komisjonile neli aastat, mille jooksul koostada esialgsed teadusel põhinevad ettepanekud meetmete kohta, mille eesmärk on määratleda sisesekreetsioonisüsteemi kahjustajate omadused. See teaduslik määratlus võimaldab tooteid liigitada vastavalt nende sisesekreetsioonisüsteemi kahjustavale või mittekahjustavale mõjule ning annab tegelikult tööstusharule teadusliku õigusraamistiku, mida see nõuab.

Kompromisstekstis võetakse arvesse ka mesilaste küsimust ja nende väga olulist rolli ökosüsteemis. Ma usun tegelikult, et kompromissis toodud sõnastus koos Euroopa Komisjoni deklaratsiooniga on suur samm edasi. Võetakse arvesse toimeainete mõjusid mitte üksnes mesilaste üldisele arengule, vaid ka nektarile ja õietolmule. Sooviksin veel kord kinnitada teatavatele sidusrühmadele, kes on väljendanud kahtlusi, toimeainete ja toodete kättesaadavust. Kompromiss võtab arvesse nende kartusi. Kolme tsooni süsteem tagab liikmesriikidele võimaluse lubada suuremal arvul tooteid. Samuti on erandite kehtestamise võimalus.

Mis puudutab väikesemahulisse kasutusse, siis on Euroopa Parlament võidelnud selle nimel, et saada lühikese aja jooksul komisjoni ettepanekute projektid, et luua Euroopa fond. Samuti on olemas läbivaatamisklausel,

mis nõuab, et Euroopa Komisjon analüüsiks nende õigusnormide mõju põllumajanduse mitmekesistamisele ja konkurentsivõimele.

Ning mis on veel oluline – ja seda on minu kolleegid nimetanud – on see, et me julgustame pestitsiiditootjaid töötama välja uusi ja tõhusaid tooteid, mis järgivad inimeste tervise ja keskkonnakaitse nõudeid.

Kokkuvõtteks sooviksin rõhutada, et taimekaitsevahendid on taimede ravimid ning seega tuleks neid kasutada üksnes kontrollitud ja arukal viisil. Nendes tekstides tunnustatakse ja hakatakse veelgi rõhutama integreeritud tootmise tähtsust, kui on tegemist mõistliku ja säästva põllumajandusega. Kaks teksti, milleni oleme jõudnud, suudavad teha kindlaks tasakaalu tervise- ja keskkonnakaitse ning põllumajandustootjate jaoks toodete kättesaadavuse vahel.

Mu daamid ja härrad, sooviksin kokkuvõtteks öelda, et on olnud väga meeldiv teiega koos töötada selles väga tundlikus küsimuses. Ma usun, et meie töö on olnud proovilepanek kuulamisel, vastastikusel mõistmisel ja koostööl. Täna teid, daamid ja härrad, ning avaldan tunnustust eelkõige meie kahele raportöörile, proua Klaßile ja proua Breyerile, kes olid suurepäraseid läbirääkijaid nõukoguga kompromissi leidmisel.

Liam Aylward, *fraktsiooni UEN nimel*. – Proua juhataja, me kõneleme siin istungisaalis enne hääletust, mis on põllumajanduse, tervishoiu ja keskkonna jaoks otsustava tähtsusega. Väljendugem väga selgelt: igaüks meist, seadusandjatest, kes on teinud kindlaks ja tõstatanud probleemseid küsimusi nende õigusnormide koostamise protsessi jooksul, on teinud seda murest põllumajanduse ja tulevase toiduainete pakkumise pärast.

Muidugi olen mures igasuguse pestitsiidide liigse kasutamise ja selle mõjude pärast. Kahtlemata on vähki haigestumise määr tõusnud. Suurenenud on jääkainete kogus meie õhus, vees ja toidus, mis mõjutavad meie tervist ja keskkonda. Pange tähele ka seda, et meie põllumajandustootjad on need, kes pestitsiididega kõige otsesemalt kokku puutuvad. Kõnealuste õigusnormide eesmärk, mille ma heaks kiidan, on kaitsta meie kodanike tervist ja keskkonda ning põllumajandust.

Meie kui seadusandjad peame siiski alati leidma tasakaalu ja tuginema õigusnormide puhul usaldusväärsele teadusele. Me ei saa ega tohiks koostada õigusnorme puhtteoreetiliselt. Liikudes komisjoni esialgselt teaduslikult ja riskil põhinevalt lähenemisviisilt ohul põhinevale, põrkusime esimese takistusega. Ilma asjakohase mõjuhinnaanguta, mida paljud meist korduvalt taotlesid, ei saa keegi öelda täpselt, kui paljud ained keelatakse.

Irimaal on ainulaadne paras aga märg kliima. See muudab meie kartulid ja taliteravilja vastuvõtlikuks umbrohu ja sellise haiguse nagu närbumistõve suhtes. Hinnanguliselt 22 aine, sealhulgas Mancozebi ja Opuse kaotamine mõjutab toodete kättesaadavust.

Seega, milline on seis nende õigusnormide kehtestamise järel 18 kuu pärast? Pestitsiidid, mis juba on turul praeguste õigusnormide alusel, jäävad kättesaadavaks, kuni nende kehtiv luba aegub. Kui me suudame Irimaal tõendada, et teatav aine, mis tuleks kasutuselt kõrvaldada, on vajalik selleks, et võidelda tõsise ohuga taimede tervisele, ning kui ei ole ohutumat asendustoodet, siis võib selle aine keelust olenemata korduvalt kuni viieks aastaks heaks kiita.

Teoorias võib see toimida. Praktikas peame panema selle toimima. Praeguse kliimaga ei saa me endale lubada ELi toiduainete tootmise vähendamist ega olla vähem konkurentsivõimelised oma turuliidripotentsiaali puhul. Me peame sundima ja ärgitama tööstust investeerima alternatiivsetesse, bioloogiliselt usaldusväärsetesse toodetesse, mis on sama tõhusad kui mitte tõhusamad. Meil on pretsedent. Oleme kõik näinud, kuidas kasutatakse mittekeemilist, naturaalselt, odavat ja tõhusat pihustatavat ravimit, mida tarvitatakse kogu maailmas valgete viinamarjade kaitseks.

Ma avaldan heameelt parlamendi muudatusettepaneku üle, millega üritatakse kaitsta mesilasi, kes on tolmeldamise tõttu olulise tähtsusega põllumajandustootjate ja toiduainetootmise jaoks.

Lõpetuseks paluksin oma kolleegidel toetada fraktsiooni UEN muudatusettepanekut 182 ning lükata tagasi muudatusettepaneku 169 pakett. Komisjon ja eksperdid jõuavad sisesekretsioonisüsteemi kahjustajate puhul nõuetekohase teadusliku aluseni nelja aasta jooksul. Me ei saa kahjustada seda teaduslikku hinnangut mitteteadusliku määratlusega.

Hiltrud Breyer, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (DE) Proua juhataja, ma soovisin tegelikult rääkida proua Klaßi raportist, aga nüüd kasutan võimalust vastata eelkõnelejale.

Te peaksite lugema kokkulepet! Te ütlesite just, et me kehtestasime muudatusettepaneku nii, et sisesekretsioonisüsteemi kahjustajaid ei ole turul järgmised neli aastat. Teie muudatusettepanek toob kaasa täpselt vastupidise olukorra. Palun vaadake seda uuesti. Võib-olla peaksite oma muudatusettepaneku homme tagasi võtma, kuna see on vastuolus sellega, mida te just ütlesite.

Pestitsiiditööstus soovib seda, et me ei kehtestaks mingeid kriteeriumeid. Igatüki siin parlamendis peab muidugi endalt küsima, kas ta on lõmitanud pestitsiiditööstuse ees või ta loob lisandväärtust kodanikele, tervisele ja keskkonnale. See on asja tuum ja mitte miski muu. Muidu oleme võtnud kõik meetmed, et toetada põllumajandust, nagu alati. Eelkõige Taani näide on väga muljetavaldav: tal on õnnestunud kahekümne aasta jooksul ja põllumajandusele kahju toomata vähendada poole võrra pestitsiidide kasutamist, kahekordistada vee kvaliteeti ja vähendada poole võrra pestitsiidide jääkide koguseid.

Ning nüüd jõuan proua Klači juurde – suur tänu teie töö eest! Meile kui fraktsioonile oleks muidugi meeldinud kuulda selgeid eesmärke ja tähtaegu. Sellegipoolest me muidugi loodame, et see ergutab liikmesriike tekitama konkurentsi endi hulgas seoses sellega, kes on neist kõige paremini valmistunud, et võtta tegelikult taimekaitset ja säästvat juhtimist tõsiselt.

Ning muidugi oleks me soovinud rohkem õigusi põllumajandusaladega piirnevate alade elanikele. Samuti loodan seoses sellega, et Briti ülemkohtu teedrajavat kohtuotsust selgelt julgustada ja toetada kodanikke nende teabenõuetes võib ehk kasutada ka selleks, et tagada kogu Euroopas rohkemate kodanike jaoks samasugune juurdepääs nende liikmesriigis. Samuti loodan, et oleme teinud väikeseid edusamme suurema läbipaistvuse suunas.

Roberto Musacchio, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, dialoog nende meetmete – pestitsiidide direktiivi ja määruse teemal – on olnud väga keeruline. Parlament nõudis õigustatult õigusnorme, mis oleksid tõhusad ja selle ülesande jaoks sobivad. Parlamendis toimus arutelu, aga eelkõige oli tugev vastupanu nõukogult ning majandusjõud koondusid arvukalt seaduslike huvide kaitseks.

Me peaksime tegelikult tundma muret üldiste huvide pärast. Tarbijad peaksid saama süüa toitu, mis ei ole jääkidest saastatud, kodanikud peaksid saama nautida pestitsiididest rikkumata keskkonda ning põllumajandustootjad peaksid saama töötada ohutult ja toote uue kvaliteedi nimel.

Põllumajanduses kasutatakse ulatuslikult kemikaale, mis kahjustavad kõiki neid asju – meie toitu ja keskkonda ning kõik põllumajandustootjad peavad selle tööstusliku toote eest maksma kõrget hinda. Kemikaalide kuritarvitamine on seotud vana põllumajandusmudeliga, mille puhul väärtustatakse pigem kvantiteeti kui kvaliteeti ning mille puhul toode ei ole enam seotud maa, aastaaegade ja töötajatega. See on kulukas mudel igatüki jaoks, lisaks kahjulik mudel tulenevalt selle mõjust kasvuhooneefektile. Õigusnormid, mille me vastu võtame, on seega osa liikumisest, mille eesmärk on kehtestada tänapäevasem ja tervislikum kvaliteetse põllumajanduse mudel, mis vastab kodanike ja keskkonna vajadustele, on rohkem suunatud tööjõule ja annab suuremat tulu.

Ma pean kinnitama, et meie pingutused on vilja kandnud tänu nii raportöride kui ka kõigi ekspertide sihikindlusele, kes on teinud koostööd oma kolleegidega nõukogus. Pestitsiidide kasutamise vähendamise eesmärk, ja mitte üksnes sellega seotud ohtude vähendamine, on lisatud nende kohustuste nimekirja, mida tuleb üksnes asjaomaste riiklike tegevuskavade alusel täita. See on seotud peamiselt kõrge riskiga ainetega.

Kui seega tuleb prioriteetseks seada mittekeemilised meetodid pinnase ja veevarude kaitse ja terviklikkuse nimel, vältides ühiste ressursside, nagu vesi, saastamist, siis peavad riigid olema igatüki meelestatud nii, et nad võtavad sellise suure vastutuse pestitsiidide vähendamise ja säästvale kasutusele ülemineku eest. Õhust pritsimine on peaaegu keelatud ning – kui sellele ei ole häid alternatiive – siis tuleb kohalikke elanikke ette teavitada pritsitava aine koostisest, pritsimise kordadest, intensiivsusest ja ajakavast. Seega on tehtud edusamme ka seoses õigusega saada teavet ja interneti kaudu andmetele juurdepääsuga.

Me soovisime, et määrusest jääks välja kolme range tsooni säte, aga nõukogu ei nõustunud ning seega on see alles jäetud. Tulemus on sellegipoolest märkimisväärne; need on meetmed, mis võetakse vastu selleks, et vältida ebaseaduslike, võltsitud ja ohtlike ainete ning ka muude ainete salakaubaveoga. Me astume suure sammu edasi ning ma loodan, et parlamendi hääletusel ei hakata võitlema!

Johannes Blokland, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (NL) Proua juhataja, arutelu taimekaitsevahendite säästva kasutamise ning nende turule lubamise teemal on äärmiselt keeruline. Raske on leida tasakaalu hea ja halva vahel. Kuigi keemilised ained põhjustavad kahju keskkonnale ja tervisele, ei saa meie põllumajandus ilma

nendeta toimida, kuna taimehaiguste oht läheks liiga suureks. See omakorda avaldaks kahjulikku mõju toiduainete tootmisele ja majandusele.

Kõige olulisem ülesanne poliitikakujundajate ja poliitikute ees on leida tervislik tasakaal säästvuse ja põllumajandusökonoomika vahel. Minu arvates aitavad praegused kompromissettepanekud seda tasakaalu veidi saavutada; ma võin seda kinnitada. Ma olen rahul näiteks sellega, et säilib riskide vähendamise süsteem ning et ei loodeta üksnes kasutamise vähendamisele, kuna praktikas ei taga ainuüksi kasutamise vähendamine alati riskide vähenemist. Need on olukorrad, mille puhul pestitsiidide kogust võib vähendada, aga kui toodet kasutatakse seejärel suurema kontsentratsioonitasemega, on sellest keskkonnale ja meie tervisele vähe kasu.

Samuti olen rahul, et turule lubamise määrus ei ole muutunud nii piiravaks kui siin Euroopa Parlamendis esimesel lugemisel kavandati. Praegu kehtestatakse täiendavad piirangud toodete turule lubamise kohta ning see on õigustatud, aga see ei kahjusta põllumajandust ebaproportsionaalselt.

Sooviksin öelda oma siirad tänusõnad mõlemale raportöörile selle tulemuse saavutamiseks tehtud koostöö ja pingutuste eest.

Ashley Mote (NI). - Proua juhataja, olen mattunud sõnumitesse kogu Kagu-Inglismaa taimekasvatajatelt, kes peavad seda ettepanekut peaaegu katastroofiliseks. Nende sõnul toob see kaasa väiksemad saagid ja kõrgemad hinnad ning avab tee importijatele, kelle suhtes ei ole kehtestatud samu kriteeriume. See toob kaasa töökohtade kaotuse, mõned üksused ei ole enam elujõulised ning tootmine peatub. Minu valimisringkonnas hakatakse sulgema ettevõtteid, kuna mõnel juhul ei ole alternatiive olulistele ainetele, mida spetsialiseerunud kasvatajad kasutavad.

Mitmes riigis, v.a minu riigis, on viidud läbi lootusetult ebapiisav mõjuhindang ning riskihindamise asendamist ohtude arvestamisega juba kommenteeriti. Kui kavatsete kasutada kriteeriumidena ohte, siis võite samahästi keelata bensiini ja kofeiini. Isegi teadus räägib teie vastu; kahjurite resistentsuse probleemid süvenevad; kaob bioloogiline mitmekesisus. Integreeritud kahjuritõrje programmid on juba vähendanud vajadust pestitsiidide järele. Olulised on valikuvõimalused, mitte kogus. Ning tundub, et te ignoreerisite külvikordade kasutegureid. Teil ei ole õigust hävitada üht vähestest veel õilmitsevatest Briti põllumajanduse sektoritest üksnes selle nimel, et tulla vastu Taani soovimatusele töödelda joogiveena kasutatavat põhjavett.

Marianne Thyssen (PPE-DE). - (NL) Proua juhataja, daamid ja härrad, meie raportöörid on teinud väga rasket tööd kokkuleppe kallal, mis väärrib meie toetust eelkõige seetõttu, et sellega üritatakse saavutada ambitsioonikaid keskkonna- ja tervishoiueesmärgi, aga ka seetõttu, et see jääb põllumajanduslikult ja majanduslikult ratsionaalseks, mis tähendab, et sellega peetakse silmas nii toiduainetootmise kindlust kui ka põllumajanduse elujõulisust liidus.

Nagu alati tähendab kompromiss nii võtmist kui ka andmist. Mul on siiski raske aktsepteerida keelamiskriteeriume, kuna ma oleksin eelistanud näha teaduslikult põhjendatud riskihindamisel põhinevat valikut, kuigi pean mõnma, et erandi kehtestamise võimalus hoiab asjad korras.

Positiivsest küljest soovin eelkõige rõhutada järgmisi punkte. Esiteks on liikmesriikidel varu, kui nad määravad kindlaks mahu vähendamise eesmärgid. Teiseks on liit jaotatud kolme tsooni, kus lubasid vastastikku tunnustatakse, mis toob meid lähemale ühtlustatud turule, kus on vähem bürokraatiat ja kus paremad taimekaitsevahendid saavad varem kättesaadavaks. Kolmandaks avaldan heameelt asjaolu üle, et liikmesriikidel on piisavalt paindlikkust, et määrata kindlaks, kuidas hallata vooluveekogude ümber asuvaid puhvertsoone. Lõpetuseks tahan öelda, et kiiduväärt on ka see, et liikmesriigid saavad võtta meetmeid, et lihtsustada taimekaitsevahendite kasutamist vähem tähtsate põllukultuuride puhul. See on eriti oluline riikide jaoks, kes arendavad väga intensiivset põllumajandust väikestel maatükkidel, ning seetõttu loodan, et väikesemahulise kasutuse edendamiseks mõeldud fond täitub piisavalt.

Hea suunis taimekaitsevahendite kasutamiseks on: nii vähe ja ohutult kui võimalik, aga nii palju kui ohutu ja tulutoova saagi jaoks vajalik. Kui me paneme tähele ja jälgime arukalt, kui tehakse pingutusi professionaalse ja teadliku kasutuse nimel ning kui võtame arvesse ka seda, et põllumajandustootmine toimub üleilmsel turul, siis leiame õige tasakaalu ning seetõttu me toetame seda kompromissi.

Anne Ferreira (PSE). - (FR) Proua juhataja, volinikud, esiteks sooviksin tänada raportööre. Me oleme täna teadlikud, et kuigi taimekaitsevahendid on võimaldanud põllumajandustoodangut märkimisväärselt suurendada, on nad mõnel juhul avaldanud ka väga negatiivset mõju tervisele ja keskkonnale. Seetõttu on peale õigusnormide, mis kehtestatakse, ka kiirelt vaja luua epidemioloogiline register, mis võimaldab mõõta mõju, mida avaldab eri pestitsiidide kasutamine vastavalt sellele, kuidas professionaalsed kasutajad ja nende

pered ning muidugi tarbijad nendega kokku puutuvad. Mõnedes piirkondades on täheldatud teatavatesse vähiliikidesse haigestumise eriti kiiret tõusu. Kasutajate ja eelkõige põllumajandustootjate lapsed on samuti mõjutatud. Lisaks sellele inimeste tervisele seotud väga tähtsale küsimusele avaldab see ka keskkonnale mõju, mida tuleks mõõta. Oleme juba teadlikud teatavate keemiliste ainete kahjulikust mõjust põhjaveele ja jõgedele. Võiksin sel teemal lisada ka, et ma ei usu, et ettepanek suunata puhvertsoonide küsimus erinevatele riiklikele otsustajatele on rahuldav lahendus. Pigem usun, et komisjon peab selle küsimuse lahendamisel olema eriti valvas.

Täna täheldame ka pinnase erosiooni kasvu, mis võib eelolevatel aastakümnetel seada ohtu paljude maa-alade põllumajanduskasutuse kogu Euroopa Liidus. Selle maa viljakus väheneb oluliselt. Euroopa Liit reageerib, et neile riskidele vastu seista; see on hea, aga ta peaks ka toetama põllumajandustootjaid, kui nad hakkavad vähendama või isegi lõpetama kahjulike pestitsiidide kasutamist. Tulevane ühine põllumajanduspoliitika peaks seda eesmärki sisaldama ning võtma finantsilisest seisukohast rohkem arvesse seost kõrge kvaliteediga toodangu ja põllumajanduse vahel. Teadusuuringuid agronoomia ja ökotoksikoloogia vallas, samuti põllumajandustootjate koolitust tuleks kasutada, et toetada uusi tootmismeetodeid, ning neid tuleks kohandada territooriumide erijoontega.

Kokkuvõtteks tsiteerin ühe just linastunud filmi pealkirja; see film käsitleb tänaõhtuse arutelu teemat ja selle pealkiri on: „Demain nos enfants nous accuserons” [Homme meie lapsed süüdistavad meid].

Mojca Drčar Murko (ALDE). - Proua juhataja, lubage mul ühineda nende parlamendiliikmetega, kes peavad teema keerukust arvestades teise lugemise kokkulepet hästi tasakaalustatud kompromissiks. See näitab, kuidas saavutada edasine areng selles sektoris, liikudes tõhusamate ja ohutamate taimekaitsevahendite suunas, ning on piisavalt paindlik, et hoida ära olukordi, milles teatavate pestitsiidide keeld vähendaks lõpptulemusena põllumajandustoodete süütust.

Eelkõige soovin avaldada heameelt komisjoni esialgse ettepaneku parandamise üle, mille eesmärk oli vältida katsete ja uuringute kordamist ning toetada mittemloomkatseid.

Loodan, et see võiks avaldada mõju teistele seotud sektoritele, nagu taimekaitsevahendite andmenõuded, mis on praegu läbivaatamisel.

Isegi kui pestitsiidid peavad kontrastiks kemikaalidele olema toksilised ning nende ohutushinnang on seega eriküsimus, ei tähenda see, et tuleks teha ülearuseid loomkatseid või et teaduslikud andmed ei saaks areneda viisidel, mis tuvastavad täiendavaid ülearuseid tegevusi, ja et loomkatsete edasine potentsiaalne vähendamine on võimalik tulevikus. Tuleks märkida, et uute põllumajanduslike pestitsiidide või taimekaitsevahendite väljatöötamisel ja registreerimisel võidakse kasutada rohkem kui 12 000 looma mitmete eraldi ja sageli kattuvate katsete jaoks.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (PL) Proua juhataja, pestitsiidid on kahjulikud keskkonnale ja loomadele. Sooviksin märkida, et tingimused, milles vanu pestitsiidide paljudes riikides hoitakse, on sellised, et tooted võivad seada ohtu keskkonnale ja inimesed. Vaesematel riikidel ei ole võimalik lahendada seda küsimust ilma liidu abita.

Pestitsiidide säästev kasutus on tähtis küsimus. Teabe andmine ja kasutajate koolitus on väga oluline, nagu ka kasutajate toetamine agrotehniliste teenustega. Mõned eksperdid usuvad, et kasutatavad pestitsiidikogused on mitu korda suuremad kui tegelikult vaja. See on levinuim siis, kui on tegemist on väikekasutajatega, kuna neil inimestel puuduvad vajalikud agrotehnilised teadmised mitmel teemal.

Teised tähtsad küsimused on pestitsiidide turuleviimine, teadusuuringud selles valdkonnas ja igasugune tegevus, et vähendada pestitsiidide mõju tervisele ja keskkonnale, säilitades samal ajal nende tõhususe. Sooviksin öelda suur aitäh proua Klaßile ja proua Breyerile nende koostatud raportite eest. Samuti sooviksin kinnitada, et neist direktiividest on palju kasu, tingimusel et need rakendatakse tõhusalt ja neist saab põllumajandustavade osa.

Liit Rahvusriikide Euroopa Eest toetab direktiivi.

Bart Staes (Verts/ALE). - (NL) Proua juhataja, direktiiv pestitsiidide säästva ja riski vähendava kasutamise kohta ning määrus pestitsiidide turuleviimise kohta on mõlemad äärmiselt vajalikud ja kasulikud. Toiduainete säästev tootmine ja tarbimine on pealegi põhiline inimõigus. Meie ees on kaks parlamendi ja nõukogu vahelist kompromissi. Meie fraktsioon kiidab mõlemad dokumendid heaks, kuigi me oleks muidugi soovinud näha kindlamat lõpptulemust. Tegelikult olin suhteliselt jahmunud põllumajandustootjate lobistide ja pestitsiiditööstuse seisukoha ja sõjakate protestide üle seoses selle toimikuga, arvestades, et seadused, mille

üle homme hääletame, tagavad parema inimeste ja keskkonna kaitse ning toovad lõpptulemusena kaasa ka rohkem uuendust ja ohutumad asendustooted.

Keegi ei saa kauem taluda põllumajandustootjate lobistide kriitikat, et rohkem kui pooled pestitsiidid kaovad. Tegelikult isegi põllumajandusorganisatsioonid möönavad nüüd, et kaduma peab üksnes üheksa protsenti toodetest ning isegi siis ei kaotata neid kohe, vaid järk-järgult mitme aasta pikkuse ajavahemiku jooksul. Selles küsimuses on väga oluline, nagu varemgi, rahvatervise kaitse kantserogeensete ainete eest, mis võivad tuua kaasa DNA muutusi, mõjutada viljakust või häirida hormoone. Meie ees olevad kompromissid sel teemal on kiiduväärsed, võttes nõuetekohaselt arvesse põllumajanduskogukonda. On isegi kokku lepitud, et kui teatav põllumajandussektor võib sattuda raskustesse, siis võib koostada eraldi kava, et anda sellele sektorile rohkem aega.

Meil on minu arvates kiiduväärne ja vastuvõetav kompromiss ühest küljest ökoloogia ja teisest küljest põllumajanduse vahel.

ISTUNGI JUHATAJA: Mechthild ROTHE

asepresident

Mary Lou McDonald (GUE/NGL). - Proua juhataja, on arvukalt näiteid ELi usaldusväärse keskkonnapoliitika kohta, mis parandab kogu liidu kodanike elujärge, ning muidugi on palju näiteid ka selle kohta, et tarbetult bürokraatlikud meetmed tulenevad EList ja piiravad võimalusi säilitada meie maapiirkondade majandus ja eluviis. Kahjuks arvan, et see pestitsiidide pakett kuulub kõnealusesse teise kategooriasse.

Väljendades muret nende meetmete pärast, soovin selgitada, et ma ei mõtle tööstusharu, vaid pigem põllumajandusringkonda – põllumajandustootjaid, kes, meenutan eelkõnelejaid, muretsesid inimeste tervise pärast sama palju nagu iga teine kodanik ning kellel ei ole selles valdkonnas kuritahtlikke kavatsusi.

Selles pakettis puudub piisav teaduslik kindlus, mida on vaja nii meie tervise kui ka majanduse kaitsmiseks. Põhjaliku mõjuhindangu puudumine, milles võetaks arvesse mõjusid meie keskkonnale, tervisele, majandusele ja meie maarahvastiku jätkusuutlikkusele, on kinnitus selle kohta, et ei ole kasutatud piisavat kindlust.

Minu kartus on, et pakett avaldab vastupidist mõju selle taga peituvatele edumeelsetele kavatsustele. Heade kavatsustega püüdlus luua jätkusuutlikum maapiirkond võib lõppkokkuvõttes maapiirkonda kahjustada, kui kehtestatakse liiga ranged eeskirjad juba niigi hädasolevale maapiirkondade elanikkonnale.

Olen süvenenult kuulanud argumente, mille on ühehäälselt esitanud lirimaa põllumajandusettevõtjad, ning ma usun, et neil on õigus selle paketi pärast mures olla ja et meie kodanike ja maarahvastiku pikaajalised huvid ei ole nende meetmetega kaitstud.

Kolmepoolne seisukoht ei too kaasa ettepaneku paranemist, vaid määrusega tuleb rohkem ette võtta seda muutes, et need reaalsed mured lahendada.

Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Proua juhataja, harva juhtub, et minusarnane veendunud euroskeptik on valmis ettepanekut kiitma ja soovutama Euroopa Parlamendil poolt hääletada. Selle põhjuseks on asjaolu, et me tegeleme piiriüleste keskkonnaprobleemidega ning siseturu toimimissuutlikkusega. Siiski kipuvad ettepanekud tavapäraselt olema põhjendamatult bürokraatlikud – käesoleval juhul see ei ole nii.

Selles ettepanekus hoidutakse tarbetust bürokraatiast. Meie raportöör on õigel teel. Raportis tehakse ettepanek rangeks ja põhjalikumaks kontrolliks. Mürkide, nagu alkohol ja tubakas, kasutamine peab olema eraldi otsus. Ühiselt peab meil olema võimalik end toksilisuse eest kaitsta. Selline on tehtud ettepanek.

Ettepanek pakub paindlikkust, vastastikust tunnustamist, tsoonideks jagamist ja riigi õigust keelata pestitsiidid õigusaktis sätestatud suuremas ulatuses, mis on täiesti suurepärase. Juba heaks kiidetud pestitsiide turult ei kõrvaldata. Mul on tegelikult selle suhtes kahtlusi. Me peame olema väga ranged, kui tuleb tegemist selliste mürkidega.

Sooviksin teile meelde tuletada, mida meie kolleeg, härra Mote, ütles selle kohta, et on oht, et inimesed ostavad teistest riikides pärit tooteid, kui kehtestame ELis rangemad eeskirjad. Ma ei usu, et see juhtub. Sel puhul on oluline märkida, et toode on pärit ELi liikmesriigist. Inimesed otsustavad sel juhul osta eelkõige sellise toote. Seetõttu soovitan Euroopa Parlamendil hääletada selle suurepärase kompromissi poolt.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Proua juhataja, muidugi sooviksin õnnitleda meie raportööri ning seejärel tunnustada kokkulepet, millele on jõutud tänu ulatuslikule tööle, mille nad on teinud Euroopa

Komisjoni ja nõukogu abiga. Meil on tegelikult tegemist kokkuleppega, mis tundub mulle eriti tähtsana, kuna see on tasakaalustatud kokkulepe, mis arvestab kõigi huve, see tähendab, et selles võetakse arvesse tarbijate tervise kaitset – nende tarbijate, kes muutuvad murelikuks kohe, kui pestitsiidide mainitakse, kes muutuvad murelikuks, kui kuulevad, et pestitsiidijäägid saastavad puuvilju, köögivilju ja teravilja. Kokkuleppes nimetatud vähendamiseesmärk, keelates kantserogeensed ja genotoksilised ained, on seetõttu väga oluline.

Keskkonna ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse, sealhulgas mesilaste probleem, vee kaitse ja meie maa kaitse on muidugi olulisimad aspektid. Samuti on seda põllumajandustootjate kaitsmine, see tähendab nende põllumajandustootjate kaitsmine, keda selliste pestitsiidide kasutamine esmajärjekorras mõjutab, kes vaatavad rahulolevalt õigusnormide ühtlustamist ja menetluste lihtsustamist ning kes saavad jätkata teatavate ainete kasutamist, mida nad vajavad põllumajanduses, ent mille puhul me nüüd loodame, et see on jätkusuutlik põllumajandus. Keemiatööstus, mida põllumajandus vajab, peab samuti arenema ja alternatiivseid lahendusi leidma. Selle tekstiga ei saa rohkem olla segadust ohu ja riski mõistete vahel. Pestitsiidid on ilmselgelt ohtlikud, aga nende kasutusmeetodid on need, mis määravad, kas nad põhjustavad riski professionaalsetele kasutajatele, tarbijatele ja keskkonnale. Seetõttu on oluline tagada, et professionaalsed kasutajad saaksid nõuetekohast koolitust, et üldsusele antaks teavet ja et loodaks teatav parimate tavade koolkond.

Kokkuvõtteks ütleksin, et impordikontroll tuleb täielikult ühtlustada, kuna me ei saa nõuda mitmeid asju oma põllumajandustootjatelt ja seejärel jätkata Euroopa Liitu selliste toodete toomist, mis ei vasta meie õigusnormidele. Tekiks kõlvatu konkurentsi risk.

Thomas Wise (NI). - Proua juhataja, ma ei tea, mis toimub, aga mulle meenub Vladimir Iljitš Lenin, kelle üks kuulsamaid tsitaate on „mida halvem, seda parem”. Kui jälgin oma viimase kuue kuu tööd siin, siis näen, et just see meil toimub. Mida halvem, seda parem! See on minu arvates parem, kuna mida varem saavad inimesed aru, kui suurt kahju tekitab EL nende sissetulekule, elujärjele ja toiduainetootmisele, siis on meil parem väljaspool – just selle eest ma seisan.

Raportis ei käsitleta teadlikult ohtu või riski; raport ei saa neil kahel vahet teha. Lubage ma selgitan teile. Väljas on libe – see on oht. Esineb risk, et ma võin koju minnes kukkuda. Kumbagi neist ei saa õigusnormiga reguleerida.

See kahjustab toiduainetootmist. See jätab põllumajandustootjad tööta. See tõstab toiduainete hindu, eriti Ühendkuningriigis. Ma hääletan selle vastu, kuna mida halvem, seda parem, ning kui sõnum jõuab kohale, siis meie Ühendkuningriigis lahkume EList.

Dorette Corbey (PSE). - (NL) Proua juhataja, sooviksin tänada nii raportööri kui ka variraportööri. Saavutatud kompromiss on minu arvates samm jätkusuutlikuma põllumajanduse suunas ning seda on hädasti tarvis. Rääkimata sellest, et pestitsiididel on tähtis roll haiguste ja kahjurirünnakute ärahoidmisel, aga keemilised pestitsiidid reostavad ka keskkonda ja võivad olla tervisele kahjulikud. Seetõttu on oluline vastutustundlikult vähendada lõhet tava- ja mahepõllunduse vahel. Just seda kõnealused õigusnormid teevad ning need teevad seda peamiselt kolme meetme kaudu, mis on sellega seoses olulised.

Esiteks keelatakse mõned kõige ohtlikumad keemilised pestitsiidid. Erandeid lubatakse, kui ei ole veel võimalik kasutada alternatiive. Tulbikasvatus ei ole seega ohus, aga see ei tekitaks mingit kahju, kui toksiinide tase langeks veidi.

Teiseks – ning see on vähemalt sama tähtis – on õigusnormidesse lisatud ajendid, et edendada säästvamate toodete ja vähemtähtsate põllukultuuride jaoks ette nähtud toodete väljatootmist. Vähem tähtsad põllukultuurid on need, mida viljeletakse vaid väikestes kogustes, nagu tomatid, rooskapsad ja tulbid. Paljud aiandusspetsialistid kartsid, et need põllukultuurid satuvad nende õigusnormide tagajärjel ohtu, aga õnneks on see kartus osutunud asjatuks. Tegelikult on otse vastupidi, kuna määрусega nähakse ette spetsiaalse fondi loomine, et edendada teadusuuringuid toodete puhul, mis on sobivad vähem tähtsate põllukultuuride jaoks.

Kolmas meede, mis on samuti oluline, on see, et liikmesriigid peaksid seoses sellega tegema plaane, et vähendada ülejäänud keemiliste pestitsiidide kasutamisega kaasnevaid riske. Keemiliste pestitsiidide kasutamist vähendatakse igal pool, aga eelkõige tundlikes piirkondades, näiteks koolide lähedal. See on samuti oluline.

Need on kõik meetmed, mis toovad kasu keskkonnale ja rahvatervisele. Kui oleks minu teha, siis ma oleksin keelanud samal ajal neurotoksilised ained, kuna need võivad mõjutada inimese närvisüsteemi tööd ning seega ei tohiks neid põllukultuuridele pritsida.

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Proua juhataja, Euroopa inimesed peaksid olema täna rahul väga mõistliku kokkuleppega, millele komisjon, nõukogu ja muidugi meie raportöörid on selles pestitsiidide küsimuses

jõudnud, ning selles arutelus kuuldu järgi otsustades on jõutud olukorda, kus käib väga pingeline ja eriti tõhus lobitöö Ühendkuningriigis ja Iirimaa.

See on seega õigusnormide pakett, milles ühitatakse tervishoid ja keskkond konkurentsivõime ja uuendusega, selle asemel, et neid üksteisele vastandada, nagu liigagi sageli juhtub. Oluline on pidada silmas, et kuigi ligi 800 asjaomast keemilist molekuli mängivad vaieldamatult rolli põllukultuuride kaitsmisel kahjurite eest, on tänapäeval palju inimesi, kes on selle vastu, et elanikkond puutub kokku vältitavate terviseriskidega, ning ma pean eelkõige silmas muidugi põllumajandustootjaid, kes puutuvad teistest rohkem kokku teatavate kahjulike ainete, kantserogeensete, mutageensete ja reproduktiivset funktsiooni kahjustavate ainete ning sisesekretsioonisüsteemi kahjustajatega.

WHO näitajad on õpetlikud: üks miljon pestitsiidide poolt põhjustatud tõsise mürgistuse juhtumit ning ligikaudu 220 000 surmajuhtumit aastas. See on see mõtteviis, mis seisneb kemikaalide kasutamises kõige jaoks, mitme kemikaali koostoime põhjustamises ja põllumajanduse lühiajalise käsitluses, mis täna on muudetud küsitavaks. Toimub vajalik suunamuutus, mis homme, muidugi juhul kui meie täiskogu kompromissi heaks kiidab, tutvustab ametlikult maailmale ambitsioonikat, realistlikku ja täiesti tänapäevast pestitsiidipoliitikat. See on ambitsioonikas, kuna Euroopa elanikud soovivad nagu meiegi saada lahti ohtlikest toodetest; samuti toetavad nad õhust pritsimise keeldu ja avalike piirkondade suuremat kaitset. See on realistlik, kuna järgitakse majanduslikke, kaks kolmandikku turule viidud ainetest on ohutud ning seetõttu lubatud kümneks aastaks, kusjuures luba võib pikendada, ning tootjatel ei ole õigustatud põhjust muretsemiseks.

Kokkuvõtteks ütlen, proua juhataja, et see pestitsiidide pakett on tänapäevane, kuna integreeritud pestitsiidihaldus on uue põllumajanduspoliitika oluline joon, see on poliitika, mis toob Euroopa jaoks kaasa vähem aga paremaid pestitsiide.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Proua juhataja, sooviksin rõhutada kolme teemat pestitsiidide säästvat kasutamist ja taimekaitsetoodete turuleviimist käsitlevate raportite arutelu käigus.

Esiteks puudutavad vaidlusalused sätted üksnes kaht keemiliste toodete kasutamise etappi, nimelt nende turuleviimist ja nende järgnevat kasutamist. Seni ei ole asjakohaseid määrusi, mis käsitleksid selliste ainete turult äraviimist ja nende kõrvaldamist. Minu kodumaal Poolas on taimekaitsevahendite kõrvaldamine tähtis teema. Pigem on prioriteetne ulatuslik finantsabi ja mitte täiendavad õigussätted. Kohalikud ametiasutused, kelle territooriumil seda laadi ainete prügilad asuvad, vajavad finantsabi, et suuta need ained kõrvaldada. Teiseks oleks soovitatav, et vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele jääks eri liikmesriikidele õigus öelda viimane sõna seoses nende turul keemilise toote kasutamise loa kinnitamisega, piiramise või loa andmisest keeldumisega. Kolmandaks sooviksin väljendada lootust, et Euroopa Parlamendis vastuvõetud lahendused loovad seoses taimekaitsevahendite kasutamisega võrdsed võimalused kõigi Euroopa põllumajandustootjate jaoks. Samuti usun, et ebaseaduslikud tavad seoses nende toodetega kauplemise ja nende kasutamisega viiakse miinimumini.

Madeleine Jouye de Grandmaison (GUE/NGL). – (FR) Proua juhataja, raporti ettepanekud on õigel teel ning sooviksin tunnustada raportööri nende eest. Kuigi on tõsi, nagu komisjon ütleb, et pestitsiidid on peamiselt seotud ühise põllumajanduspoliitikaga, on sama palju tõsi, et sellise direktiivi põhiline õiguslik alus peaks olema keskkond ja rahvatervis. Selle kohaldamisala ei saa taandada lihtsa turuühtlustamise või konkurentsivõime probleemini. Selle tõenduseks on Prantsusmaa kaugeimate piirkondade, Martinique'i ja Guadeloupe'i juhtum; Martinique'il on 20 % maast, 20 % saare pindalast – see tähendab 1000 km² suuruselt alast, määramata ulatuses saastatud kloordekooni molekulide poolt, mille püsivus on teadmata. See on molekul, mis on reostanud mitte üksnes maa, vaid ka pinnavee, osade alade põhjavee ning rannikupiirkonna merevee, ja see kahjustab ulatuslikult meie majandust. Kes mõtleb praegustele rahvatervise probleemidele? Kui ei ole liiga hilja, siis paluksin Euroopa Parlamendil uurida Martinique'i juhtumit, millest Prantsusmaa on vägagi teadlik.

Oluline on, et see direktiiv tooks kaasa keemiliste pestitsiidide kasutamise märkimisväärse vähenemise, eeskätt säästvate alternatiivsete lahenduste edendamise kaudu, nagu mahepõllumajandus ja biopestitsiidid. See teeks parlamendile au. Lisaks ärgem unustagem – ja seda on mitu korda mainitud – seda, kuidas pestitsiidid rüüstavad loomastikku, eriti mesilasi. Samuti on oluline, et Euroopa Parlament oleks valvas seoses vabakaubandustoodetega, eriti põllumajandustoodetega, mis on pärit riikidest, kus ei olda pestitsiidide kasutamise suhtes ranged.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Proua juhataja, meil on ühist nii palju, et soovime kaitsta tervist, aga me peaksime pidama meeles, et põllumajandustootjad on need, kes toodavad head, värsket ja toitvat toitu, mis

on meie tervise alus. Mina pärinen väga märja kliimaga riigist. Minu riigi põllumajandustootjad võitlevad jätkuvalt seennakkusega. Seened – erinevalt putukatest, mis tulevad ja lähevad – tulevad ja jäävad. Fungitsiidide keelamine või lahjendatud kasutamise ettenägemine võib muuta kartuli- ja teraviljakasvatuse lirimaa võimatuks, aga kõnealustel kavandatud õigusnormidel on juba teine mõju.

Juba on meie ajakirjanduses artiklid, mis soodustavad geneetiliselt muundatud kartulikasvatust vastusena ELi pestitsiidipiirangutele. Mis on kahjulikum mesilastele ja keskkonnale: kas jätkuv vastutustundlik pestitsiidide kasutamine, nagu lirimaa põllumajandustootjatel tavaks, või geneetiliselt muundatud toit? Õeldud on, et pestitsiidid võivad lõhustada DNAd. Geneetiliselt muundatud toit põhineb DNA lõhustamisel. Rohkem kui kunagi varem on vaja, et teeksime algust täieliku mõjuhindamisega.

Fernand Le Rachinel (NI). – (FR) Proua juhataja, daamid ja härrad, selle nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni kolmepoolse arutelu järel tundub 18. detsembril vastu võetud tekst pestitsiidipaketi teemal heas tasakaalus olevana.

Selles võetakse tõepoolest arvesse nii põllumajandustootjate huve kui ka vajalikku keskkonnakaitset, sealhulgas kaitstud piirkondi. Olles seda küsimust täpselt uurinud, olen rahul saavutatud tulemusega, kuna see võimaldab põllumajandustootjatel tegeleda oma majandustegevusega, ilma et neid karistataks pestitsiidide ja taimekaitsevahendite täieliku kõrvaldamisega, mida kontrollitakse rangelt.

Ma rõhutaksin siinkohal, et hapude puuviljade ja köögiviljade tootjad minu piirkonnas Normandias on praeguseks olnud mitu aastat agro-keskkonna tavade eeslinil. Õnneks on nõukogu ja parlament leidnud väga vajaliku kokkuleppevaldkonna sellel ebakindluse perioodil, mida on halvendanud ühise põllumajanduspoliitika lõppbilanss ja põllumajanduseelarve kohal varitsevad ohud.

Kokkuvõtteks ütlen, et me abistame alati põllumajandustootjaid, kaitstes nende töövahendit ja nende asendamatu rolli ühiskonnas, mis seisneb eelkõige oma kaaslastele toidu tagamises ning seejärel maapiirkondade säilitamises ja maaharimises igäihe heaoluks. Hoolimata ökoloogide avaldatud vastutustundetust survest, on lohutav, et terve mõistus on ülekaalus.

Anja Weisgerber (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, homme hääletame taimekaitse valdkonnas uute määruste teemal, see on teema, mis tekitab rahva seas palju emotsioone. Seda kajastasid ka Euroopa Parlamendi arutlused. Me kõik soovime värsket, tervislikku ja kohalikku toitu taskukohaste hindadega ilma taimekaitsevahendite ohtlike jääkideta. Kolmepoolse arutelul saavutatud tulemus loob selleks eeltingimused. Uus taimekaitsemäärus on suur samm ulatuslikuma tarbija- ja tervisekaitse suunas.

Taas seati prioriteetseks teaduslikud kriteeriumid ja mitte poliitilised dogmad, kui kehtestati erandite tegemise kriteeriumid. Kolmepoolse arutelu tulemus on väga suur samm edasi võrreldes parlamendi esimese lugemise tulemusega. Ligikaudu 80 % kõigist toimeainetest ei ole enam mõjutatud, vaid ainult need, mis põhjustavad riski inimeste tervisele või keskkonnale, ning seda teaduslikul alusel. Tulevikus on saadaval ka piisavalt taimekaitsevahendeid jätkusuutlikuks halduseks. Ent ained, mis on väga ohtlikud, keelatakse samuti.

Edaspidi ei ole enam 27 riiklikku litsentsimisasutust, vaid ainult kolm litsentsimistsooni taimekaitsevahendite litsentsimiseks. Neis tsoonides asuvad liikmesriigid peavad seejärel oma litsentse üldiselt vastastikku tunnustama. Uues taimekaitsevahendite määramises on ette nähtud ühtlustamine, mida on taimekaitsevahendite sektoris pikka aega õigustatult nõutud. Seejärel on meil ühtlaselt kõrge kaitsetase jätkusuutlikku põllumajandustootmist Euroopas ohtu seadmata. Nüüd saavutame tõelise siseturu, ühtsed konkurentsitingimused ja suure edasiminek tervisekaitse suunas. See on suurepärane edusamm tarbijate ja põllumajandustootjate jaoks. Suur tänu teile.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) Taimekaitsevahendite kasutamine kooskõlas tõhusate põllumajandustavadega on väga oluline, et suuta toota piisavas koguses hea kvaliteediga toitu, mis tagab tarbijate tervise ja keskkonna kõrge kaitsetaseme.

Vähendades pestitsiidide kasutamisega seotud riske ja mõju ning kehtestades eesmärgid, millega soovitakse vähendada nende toodete kasutussagedust, aitab tagada jätkusuutliku põllumajandustegevuse.

Euroopa Liidus tarbitava toidu suur pestitsiidisisaldus tuleneb selliste keemiliste toodete kasutamisest, mis, olgugi vajalikud infestatsiooni tõrjeks ja tootmise tõhususe tõstmiseks, võivad avaldada negatiivset mõju rahvatervisele.

Mõnes liikmesriigis, sealhulgas Rumeenias, mõjutab põllumajandusmaad väga kõrge infestatsioonitase, mille puhul pestitsiidide kasutamine tundub parim meetod kahjurite kõrvaldamiseks.

Sel põhjusel aitavad ettepanekud integreeritud pestitsiidihalduse rakendamise, alternatiivsete ainete kasutamise ja riskijuhtimise kohta toota sobivaid põllumajandustooteid, mis võtavad arvesse keskkonna ja rahvatervise ohutust, vähendades seega sõltuvust taimekaitsevahenditest.

Samal ajal tähendab suur kahjurite arv Rumeenia põllumajandusmaal, et me peame tõrjeks kasutama lennukitelt pritsimist. Ent kui direktiiv jõustub, siis kasutatakse pritsimise teel tõrjumist üksnes siis, kui ei ole häid alternatiivseid lahendusi kahjuritega võitlemiseks, et tagada piisava kaitsetasemega keskkond.

Ma olen rahul kompromissi tulemusega, mida toetab suurem osa fraktsioonidest. See tagab ka tasakaalu taimekaitsevahendite kättesaadavuse ning sellega kaasnevalt piisava toiduainete koguse vahel ning aitab säilitada Euroopa põllumajandustootjate konkurentsivõimet ja suurendada keskkonna ja tervishoiu kaitse taset.

Holger Krahmer (ALDE). – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, taimekaitsevahendid olid ja on endiselt oluline põllumajandusressurss. Põllumajandustootjad nõuavad minimaalselt teatavaid taimekaitsevahendeid, kuna siin on tegemist piirkonnale omase kultuurikeskkonna kaitsmise, tippkvaliteediga toidu tootmise ja ressursside kaitsmisega.

Meie arutelud kemikaalide teemal toimuvad liiga sageli väga irratsionaalsel tasandil. Me peame mõtlema ja tegutsema ratsionaalselt, kui soovime saavutada mõistlikke tulemusi. Parlamendi esialgse seisukoha mõjud oleksid olnud saatuslikud: taimekaitsevahendite üldine keeld tooks kaasa väiksema põllumajandussaaduse ning lõppkokkuvõttes kõrgemad toiduainete hinnad. Seetõttu olen rahul, et kolmepoolsetel läbirääkimistel saavutati vastuvõetav kompromiss. Teretulnud on see, et oleme säilitanud kolme tsooni otsuse, isegi märkimisväärsete eranditega liikmesriikide jaoks. Julge samm järjepideva siseturu lahenduse suunas tunduks selles etapis teistsugune.

Saavutatud vastuvõetavate kompromisside kõrval ei peaks me ette arvama siseselektsioonisüsteemi mõjutavate ainete lõplikku määratlust, vaid tegelikult võimaldama komisjonile ette nähtud neli aastat, et esitada teadusele tuginev määratlus. Vastasel korral pingutame siin ettevaatuspõhimõttega üle.

Pean kahetsusväärseks, et me ei luba teha praegu saavutatud kokkuleppe mõjuhinnangut.

Janusz Wojciechowski (UEN). – (PL) Proua juhataja, meie töö edasiste ülesannete kallal, mille eesmärk on reguleerida inimeste tervise jaoks olulisi küsimusi Euroopa Liidus, on jõudmas lõpule. Usun, et kompromissid, milles loodame kokku leppida, on mõistlikud. Need peaksid tagama, et kehtestatud piirangud edendavad tervist, ohustamata Euroopa põllumajanduse arengut.

Oluline on siiski silmas pidada, et kõik sellised muudatused, mille eesmärk on muuta põllumajanduses ohustustingimusi rangemaks, toovad kaasa suuremad kulud. Need jäävad meie põllumajandustootjate kanda, kellelt nõutakse samaaegselt oma konkurentsivõime suurendamist üleilmsetel turgudel. Meie põllumajandustootjad peavad ohutumate pestitsiidide eest rohkem maksma. Ma kordan seda, mida olen Euroopa Parlamendis mitmel varasemal korral öelnud. Igale juhul kehtestagem kõrged standardid meie põllumajandustootjate ja toiduainete tootjate jaoks. Ent kehtestagem samad standardid ka väljastpoolt liitu toidu importijatele, vastasel korral annavad meie püüdlused standardeid tõsta vastupidise efekti.

Jim Allister (NI). - Proua juhataja, ma ei ole nõus, et meil on siiski tasakaalustatud pakett selles küsimuses. Minu jaoks näitab see arutelu kaht rumalust: esiteks ELi mõtlematu rumalus söösta mitmeid taimekaitsevahendeid keelama, peatumata isegi mõjuhinnanguks ja mitte hoolides sellest, et ei ole asendajaid ja et piirkonnale omane toiduainete tootmine kannatab drastiliselt, eriti teravilja- ja köögiviljasektoris, ning tekitades seega aina suuremat sõltuvust impordist riikidest, kes ei hooli neist teemadest üldse.

Proua juhataja, olen selles arutelus kuulnud palju räägitavat teadusest, aga mis sorti teadus see on, mis ei kasuta nõuetekohast mõjuhindamist?

Teine rumalus on eelkõige minu riigi käitumine, keda need ettepanekud võib-olla kõige enam mõjutavad, kuna oleme ise nõustunud kasutama nõukogus kvalifitseeritud häälteenamust neis küsimuses, jõudes praegusesse seisuni, kus me ei suuda neile vastu seista. Totra otsuse tõttu kohustuda järgima kvalifitseeritud häälteenamuse nõuet leiame end sellest olukorrast ning seejuures mõned Lissaboni lepingu pooldajad sooviksid veelgi rohkem teemasid sellesse kategooriasse paigutada.

Richard Seeber (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, see on tasakaalustatud kompromiss ning seetõttu toetan seda. Samuti sooviksin nüüd kõiki asjaosalisi tänada. Nagu me selles arutelus kuuleme, on toimik loodud

suurte emotsioonide saatel, ent sellegipoolest õnnestus sellega sobitada erinevaid kaitseesmäärke, mida nende õigusnormidega taotleme.

Euroopa soovib olla kogu maailmas üks kõige edasijõudnumaid otsustajaid taimekaitseõiguse vallas ning see on suur pluss. Meie jaoks oli oluline leida tasakaal kõnealuste kaitse-eesmärkide ja tervise kaitse vahel, siseturu eesmärkide ja muidugi keskkonnakaitse vahel, aga ka eraldi kaitse-eesmärkide puhul on saavutatud tasakaalustatud tulemus. Meie jaoks oli oluline järgida eri põhimõtteid, näiteks et kogu teema põhineks faktidel ja teaduslikel põhimõtetel ning mitte emotsioonidel, teiseks et me jääksime riskil põhineva lähenemisviisi juurde ja mitte ohul põhineva juurde nagu varem. See on äärmiselt oluline kogu õigusnormide projekti teostatavuse ja selle edasise rakendamise jaoks.

Samal ajal tuleks pidada meeles, et me ei võimalda rakendamisel impordile eeliskohtlemist ega sea liikmesriikide või Euroopa tootmist kehvemasse seisu. Ent praegusel juhul on komisjonil endiselt väga suur ülesanne. Neid põhimõtteid võeti üldjoontes arvesse tasakaalustatult. Seetõttu võime selle kompromissi juurde jääda. Mis puutub üksikasjadesse, siis on minu jaoks eriti oluline, et liikmesriikidele võimaldataks vajalik paindlikkus ja subsidiaarsus põhjavee kaitseks, nii et nad on suutelised tegutsema vastavalt oma eriasjaoludele. Siinkohal ei saa võrrelda Hollandit Saksamaaga või Malta või Kreekaga. Samuti on oluline, et pestitsiidide kasutamine Natura 2000 piirkondades ja lindude pesitsusaladel viiakse miinimumini. Liikmesriikidel on piisav tegutsemisruum selle vastavaks rakendamiseks. Ent see on kompromiss, mida igaüks peaks toetama.

Bogdan Golik (PSE). – (PL) Proua juhataja, sooviksin alustuseks õnnitleda raportööri nende suurepäraste raportite puhul. Aega on vähe, seega viitan üksnes proua Klači raportile ja osutan kavandatud direktiivi mõningatele puudujääkidele.

Direktiiviga nähakse ette pestitsiidide turustajate ja professionaalsete kasutajate koolituse ja tunnistuste süsteem. Kavandatud kord peaks siiski nägema ette, et liikmesriigid tunnustavad vastastikku pestitsiidide kasutamise koolituse läbimist kinnitavaid tunnistusi. Direktiiviga jäetakse alles ka riikide õigusnormidel põhinevad määrused pestitsiididega töötlemise seadmete tehnilise kontrolli ja hoolduse süsteemi kohta. Usun, et oleks asjakohane reguleerida see küsimus ühenduse tasandil. Kui selline kontroll põhineks rahvusvahelistel sätetel, oleks igati põhjust tulemuste vastastikuseks tunnustamiseks liikmesriikide poolt. See on eriti asjakohane seoses piirimaadel asuvate põldude kasutamisega ja ametliku taimekaitsetegevusega. Veel viimane kahtlus, mida sooviksin väljendada, on see, et ei võeta arvesse metsade kaitse eriasjaolusid. Metsasid ei saa hooldada ilma õhust pritsimiseta.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Proua juhataja, mina kui Hollandist pärit Euroopa Parlamendi liige olen jälginud nende õigusnormide kehtestamist täie tähelepanu ja hoolega. Minu kodumaal, mis asub madalal, on olukord väga eriline. Erinevalt teistest aladest Euroopas on võimatu töötada Euroopa poolt ette nähtud puhvertsoonidega kõigi vooluveekogude ääres. See ei toimiks. See muudaks tavapärase jätkusuutliku põllumajandus- ja aiandustootmise võimatuks. Holland on seejuures tundud ka oma vähem tähtsate põllukultuuride poolest, nagu tulbid, sibul ja sigur. Seetõttu peaksime pöörama erilist tähelepanu sellele, kuidas kompromiss tuleb sõnastada. Kompromiss, mis nüüd saavutatakse, on suur areng proua Breyeri ettepaneku puhul, mida komisjonis hääletati. Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni liikmena hääletasin sel korral vastu. Nüüd on olemas mõistlikud üleminekusätted, mis koos innovatsiooni ja asendustoodetega võivad tööstusharu edasi aidata. Lisaks sellele ergutab neid alternatiive vähemtähtsate põllukultuuride fond, mis kavatakse luua. Lisaks on kolm määrust, tunnustamise ja lubade andmise kolm tsooni Euroopas samuti palju paremini tegelike tavadega kooskõlas.

Sooviksin lisada ühe mureküsimuse, nimelt toodete lubamise turule väljastpoolt Euroopa Liitu. Me oleme esirinnas, kui on tegemist hea tasakaalu leidmisega rahvatervise ja praktilise kohaldatavuse vahel, aga mis saab välisest impordist? See konkurentsiküsimus koos paralleelse impordi ja paralleelse kaubandusega tuleks minu arvates tõstatada WTOs, kus sellised teemasid arutatakse.

Me võime ettepaneku kinnitada. Sooviksin tänada raportööri ja eelkõige proua Klači ja proua Hennicot-Schoepgesi nende pingutuste eest selles vallas. Jääb vaid see üks murettekitav valdkond, mis on põllumajandustootjatele oluline, nimelt me tegeleme jätkusuutliku põllumajandusega, aga mis saab kõigist teistest? See probleem jääb praegu lahendamata ning ma sooviksin kuulda teie vastust sellele.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Lugupeetud kolleegid, toiduohutus on Euroopa Liidu üks peamisi eesmäärke, aga see siin on kehv kompromiss. Ungari on nõukogus selle raporti vastu ja Ungarist pärit Euroopa Parlamendi liikmed samuti, kuna see kahjustab Euroopa põllumajandust.

Meie ees on kaks eriti tähtsat probleemi. Tsoonide süsteem on kunstlik ja vastuolus Euroopa Liidu subsidiaarsuse põhimõttega ning, nagu minu Hollandi kolleeg just kinnitas, muudab see paindliku reaktsiooni võimatuks. Lisaks on see kahjulik Euroopa põllumajandusele, kuna riskide tase tõuseb, resistentsuse oht suureneb, tootmiskulud kasvavad ning, nagu mitmed mu kolleegid on maininud, me ei suuda jälgida kolmandate riikide tooteid. Sel põhjusel kujutab see direktiiv äärmiselt suurt ohtu.

Lõpetuseks ütlen, et radikaalsete keskkonnaperspektiivide tagajärg on see, et taimekaitsevahendid avavad tee geneetiliselt muundatud organismidele, mis ei ole Euroopas soovitatav.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Proua juhataja, sooviksin tänada neid, kes on töötanud nende kahe tähtsa raporti kallal. Mõnede tänaõhtuste sõnavõtude põhjal võib arvata, et ELil ei ole siiani olnud mingit kontrolli nende kemikaalide turustamise ja kasutamise üle – aga meil on! Meil on praegu ranged eeskirjad ning tegelikult ka eeskirjad jääkide ja toidu kohta. Seega ei toeta ma selles arutelus täna õhtul kumbagi poolt, eriti neid, kes ei näe vajadust taimekaitsevahendite järele toiduainete tootmises, ega neid, kes ütlevad, et need kaks õigusakti on katastroof põllumajanduse ja toiduainete tootmise jaoks Euroopas.

Ma olen veidi mures volinik Dimase märkuste pärast, kui ta ütleb, et inimesed muretsevad pestitsiidide pärast. See võib tõesti olla nii, aga küsimus on selles, kui õigustatud need mured on. Mida olete teie komisjonis teinud, et näidata tarbijatele, et väga suur osa meie toidust on toodetud, kasutades tooteid, mis tagavad meile kvaliteetse ja ohutut toidu? Jah, mõned kemikaalides kasutatud koostisosad on väga ohtlikud, aga nende kasutamise riskid sõltuvad sellest, kuidas neid kasutatakse ning maksimaalse jääkide hulga nõude järgimisest meie toidus. Minu arvates on need, kes neid kasutavad, hästi koolitatud, seda on minu kogemus näidanud, ning me peame võib-olla tugevdama koolitust teistes liikmesriikides.

Kakskümmend kaks ainet kavatakse välja jätta; Iirimaal ja Ühendkuningriigis on väga suur mure teraviljatootmise ja kartulite pärast. Küsimus on selles, kas agrokeemiatööstus reageerib ja hakkab uusi tooteid tootma? Komisjonil ei ole sellele küsimusele vastust. Kas erandid toimivad? Mis juhtub, kui ei ole alternatiivi? Ma arvan, et nende küsimustega tuleb tegeleda, kuna Iirimaal soovime me jätkata teravilja- ja kartulikasvatust. Importitud toidu küsimus on väga reaalne ning ma palun selle jaoks veel viit sekundit. Kui komisjon teeks koostööd ELi toiduainete tootjatega selles vallas, siis võiksime saavutada edu. See ei ole lihtsalt vastuvõetav, et komisjon võib siin istuda ja öelda, et me keelame ainete kasutamise Euroopas, aga väljaspool Euroopat asuvad isikud võivad jätkuvalt saada meile neid aineid sisaldavaid toiduaineid. See ei ole konkurentsiolekord, see ei ole vastuvõetav ning ma palun teil täna õhtul siin seda arutada.

Pilar Ayuso (PPE-DE). – (ES) Proua juhataja, sooviksin viidata Breyeri raportile. Tuleb nentida, et Euroopa põllumajandustootjad on taimekaitsevahendeid kasutades täiesti teadlikud, et tuleb pöörata tähelepanu inimeste tervisele ja keskkonnakaitsele. Siiski on see tööstusharu sügavalt mures, kuna Euroopa Parlament ei mõista mõju, mida see määrus võib tulevikus avaldada.

Selle võimaliku mõju hinnangud näitavad, et taimekaitsevahendite edasise kättesaadamatuse tõttu muutub väga raskeks selliste kahjurite ja haiguste tõrje, mis mõjutab paljude toiduainete – eriti kõigi Vahemere piirkonna toodete – tootmist, samuti ilutaimede ja lõikelilledede kasvatust.

Olen täiesti teadlik, et kolmepoolsel arutelul vastu võetud kokkulepe on raskete läbirääkimiste tulemus, ning seetõttu pean avaldama tunnustust raportööride tehtud tööle. Sellegipoolest tuleb tunnistada, et siseselektsioonisüsteemi kahjustajate ajutine määratlus toob kaasa suure arvu toimeainete, eriti insektitsiidide, kadumise, mis on äärmiselt olulised põllumajanduse jaoks.

Tootjatel peab olema võimalik kasutada piisavas koguses toimeaineid, et suuta tõhusalt ja ohutult võidelda mis tahes haiguse või kahjuriga, mis nende taimi mõjutab, pidades silmas, et sageli ei tulene oht tootest endast vaid selle vales kasutusest.

Neil põhjustel toetab Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni Hispaania delegatsioon ettepanekuid, milles nõutakse mõjuhinnangut, ning hääletab härra Sturdy muudatusettepanekute poolt – millele ma olen ise alla kirjutanud – seoses siseselektsioonisüsteemi kahjustajatega ning nende poolt, mis muudavad taimekaitsevahendid kättesaadavaks hädaolukorras.

Pealegi kui see määrus võetakse vastu vastavalt saavutatud kokkuleppele, siis on tulemuseks toiduainete tootmise vähenemine ja hindade tõus, mis toob kaasa selle, et meile imporditakse samu toiduaineid, mida me ei tooda ja mida on töödeldud just nende toodetega, mille me keelame.

Robert Sturdy (PPE-DE). - Proua juhataja, Breyeri raporti teemal küsin komisjonilt, miks olete mõjuhindamise vastu? Mis on nii elutähtis või valmistab nii palju muret, et komisjon on mõjuhindamise vastu?

Puuduvad teaduslikud tõendid väitmiseks, et mõned tooted, mida me oleme kasutanud, on rahvatervisele kahjulikud. Mõned neist ongi, aga on nii mõnedki, mille te palute valikust välja jätta, aga mis ei ole ohtlikud. Ma mõtlen siinkohal eelkõige ainet nimega Triasol, mis on väga oluline nisu tootmiseks Euroopa Liidus. Te olete pettumuse valmistanud ja ma mõtlen seda päris otseselt – teie kui komisjon valmistasite üldsusele pettumuse, kui ei suutnud peatada geneetiliselt muundatud organismide tulekut Euroopa Liitu, ning komisjon tunnistas seda. Te olete möönnud fakti, et te ei ole suutnud peatada geneetiliselt muundatud organismide tulekut Euroopa Liitu. Te valmistasite pettumuse, kui tuli tegemist raportiga, mille ma koostas in maksimaalse jääkide hulga kohta. Meil on siin tervishoiu ja tarbijakaitse peadirektoraadi esindaja – volinik on praegu rääkimisega ametis, aga kui ta on lõpetanud, siis ta võiks kuulata, mida mul öelda on. Nad ei ole suutnud kontrollida importi, mille puhul on pestitsiidide jääkide hulk maksimaalne. Selliseid tooteid leidub meie polettidel.

Seega kui keelame need tooted Euroopa Liidus, siis mida hakkate peale imporditud toodetega? Kas kavatsete lihtsalt öelda, et jah, see tegelikult ei loe – need tooted tulevad niikuinii? Jätame selle sinnapaika ja lihtsalt eeldame, et inimesed ei hooli sellest?

Kogu Euroopa Liidu põllumajandustootjad on olnud kõige vastutustundlikumad isikud, mis puutub toiduainete tootmisse, ja nende õigusnormide kehtestamine tähendab põhiliselt, et neile öeldakse, et nad on rumalad ja et nad ei ole huvitatud. Ükski põllumajandustootja ei kasutaks terve mõistuse juures kemikaali, mis on ohtlik rahvatervisele. Oleme teinud selle kohta väga palju uurimusi.

Avaldan teile selle kohta veel paar mõtet. Meie kavatseme keelata puurid munatootmisel ja teie lubate siiski sellest teha erandi. Ent see on inimeste jaoks päris oluline. Olen mures selle pärast, et teie kui komisjon ei ole siiani suutnud võtta vastu kõiki õigusnorme, mille meie oleme. Väga oluline on siinkohal, et te annate põllumajandustootjatele võimaluse end tõestada ning tõestada fakti, et need tooted on ohutud.

Alojz Peterle (PPE-DE). - (SL) Esinevad mõned murettekitavad tervisehoiunäitajate suundumused, mis tulenevad suuresti pestitsiidide vastutustundetust kasutamisest. Selge on see, et tervise paranemine ja vähijuhtude vähenemine ei ole võimalik, kui meie toit muutub aina mürgisemaks. Ma räägin ühest põhilisest keskkonna- ja terviseküsimusest ning see on põhjus, miks üksnes arenguparadigma muutumine saab meid aidata, mitte vaid kosmeetilised parandused.

Minu kolleegi proua Klaši ja teise parlamendiliikme proua Breyeri poolt koos variraportööridega tehtud töö on samm õiges suunas ning soovin avaldada sellele oma täielikku tunnustust. Mul on hea meel näha, et mõlemas aruandes on määratud kindlaks mitu tegevusvaldkonda, pöördudes samal ajal ka pestitsiidide tootjate, vahendajate ja kasutajate poole. Samal ajal nõuame me siiski kvantifitseeritud eesmärkidega riiklike tegevuskavade kehtestamist.

Mulle tundub väga oluline, et hõlmatud on naabrite teavitamine, kuna sellel võib olla suur vahe mitte üksnes inimeste, vaid ka eelkõige mesilaste jaoks. See tähendab, et me saame kergesti hoida ära kahju, pöörates lihtsalt tähelepanu neile, kes võivad selle põhjustada. Selles direktiivis on sätestatud, et liikmesriigid võivad lisada oma riiklikesse tegevuskavadesse sätteid naabrite teavitamise kohta. Pigem võiks sätestada, et nad peavad seda tegema.

Olen veendunud, et saab tagada taimekaitse ilma kemikaalideta, see tähendab bioloogiliste ja mehaaniliste toodete suurema osatähtsusega.

Neil Parish (PPE-DE). - Proua juhataja, lugupeetud volinikud, kas võiksin teile öelda, et vähem kui aasta tagasi vaidlesime siin istungisaalis selle üle, mida hakata peale seoses üleilmse toiduainetega kindlustatusega ja kas maailmas on piisavalt toitu, ning me olime selle pärast suures mures. Siin me nüüd oleme, vähem kui aasta hiljem, ja vaidleme täna nende õigusnormide üle, mis võivad tegelikult vähendada toiduainete tootmist Euroopa Liidus; ning esineb moraalküsimus toiduainete tootmise suhtes, kuna peate meeles pidama seda, et kui meie Euroopas ei tooda toitu, siis ilmselt suudame selle eest maksta, aga arengumaad ei suuda.

Suur osa neist õigusnormidest mõjutab meie põllukultuure – mitte üksnes nisu, nagu ütles Robert Sturdy, vaid eelkõige kartulit. Põhja-Euroopas on viimasel kahel aastal olnud kaks halvimat suve, mida olen eales näinud. Oleme vajanud fungitsiide, et vähendada närbumistõbe ja kartulit kasvatada. Ja kui inimesed Euroopas

ei söö kartulit, siis mida nad söövad, lugupeetud volinikud? Nad söövad riisi ja makarone, mida mõlemat – riisi kindlasti – on arengumaades väga vähe.

Lisaks sellele, mida Robert Sturdy ütles, ei tekita paljud neist pestitsiididest ja fungitsiididest, mida me kasutame, õige kasutuse ja nõuetekohase keeluaaja korral mingeid probleeme ning just neid kemikaale kasutades saame toota väga head toitu. Ja kui te kavatsete mulle öelda, et lõpetate toiduainete impordi lubamise, kui neid on tegelikult pritsitud nende teatavate kemikaalidega – siis teil ei õnnestu see! Sel lihtsal põhjusel, et kui neid on nõuetekohaselt kasutatud, te saate tegelikult katsetada oma nisu nii palju kui soovite, kuna see tuuakse Rotterdami sadama kaudu, aga te ei leia selles jääke. Seega arvan, et peame tegelikult võtma teadmiseks asjaolu, et me peame Euroopas tootma toitu ja tegema seda ohutult, tagama, et me vähendame kasutatavate kemikaalide hulka, mida me juba teeme, ning me peame tagama, et koolitame põllumajandustootjaid õigesti pritsima, mida me samuti juba teeme.

Seega palun teid tungivalt: viige läbi nõuetekohane mõjuhindamine, kuna viimati tegite mõjuhindamise kaks aastat tagasi. Meil on olnud kaks kõige märjemat suve; teil on aeg olukord uuesti üle vaadata. Me tõesti palume tungivalt, et viite läbi nõuetekohase mõjuhindamise.

Avril Doyle (PPE-DE). - Proua juhataja, härra Struan Stevenson lubas mulle oma kaks minutit, kuna ta ei saa siin olla. Kas võiksin seda kasutada fraktsiooni PPE-DE ajana?

Juhataja. – Jah, palun!

Avril Doyle (PPE-DE). - Proua juhataja, liialdatud väited muudavad raskeks eristada fakte fiktsioonist selle keerulise arutelu eri etappidel. Jah, on vajadus kontrollida agrokemikaalide kasutamist – me kõik aktsepteerime seda – ning kui neid ei kasutata säästvalt, siis võivad need olla ohtlikud kasutajale ja keskkonnale. Aga kui neid kasutatakse säästvalt ja kui järgitakse maksimaalseid jääkide tasemeid ja keeluaegu, siis kujutavad nad tarbijale minimaalset või üldse mitte mingit riski.

Ettepanek tugineda toimeainete heakskiitmise otsuste puhul aine enda omadustele – ohul põhinev lähenemisviis – ja mitte teaduslikule riskihindamise põhimõttele on väga tähtis.

Alkohol, see tähendab puhas alkohol, on oht. Kui juua puhast alkoholi, siis teame, mis juhtub. Aga kui seda lahjendatakse piisavalt 4 %-ni või 12 %-ni või mis iganes tasemeni – ja kui seda kasutatakse säästvalt – siis on risk minimaalne. Ütleksin, et need on kaks erinevat teemat.

Viidatud on ELi mõjuhindamisele. Juba on viidatud siseselektsioonisüsteemi kahjustajate teaduslikule määratlusele ja selle puudumisele. Siiski on positiivne, et erandite kehtivusaeg võimaldab tööstusharul investeerida väga vajalikku teadus- ja arendustegevusse, et töötada välja uusi tooteid ja elujõulisi alternatiive. Kutsuksin agrokeemiatööstust ja nende CERP kogukonda üles sellesse valdkonda pilku heitma ja investeerima.

Anomaalne olukord, kus lubatakse imporditud toiduaineid, milles on üldiselt kasutatud taimekaitsevahendeid, samal ajal kui me ei luba oma põllumajandustootjatel neid kasutada, on jätkuvalt üks mõistatusi ja peamisi probleeme, mis meil selliste õigusnormidega tekib. Kõike arvestades ma siiski arvan, et esialgse ettepanekuga võrreldes on toimunud suur edasimineku ja mul on hea meel seda toetada.

Colm Burke (PPE-DE). - Proua juhataja, soovin rõhutada seda, kui tähtis on selgitada asjaomastele sidusrühmadele juba seadusandlusprotsessi varajases etapis põhjusi, miks on reguleerimine vajalik.

Peamiselt maapiirkondade valimisringkonna esindajana olen saanud selle toimiku kohta märkimisväärses koguses avaldusi väga murelikelt valijatelt põllumajandusringkonnas.

Selles ringkonnas tajutakse üldiselt, et määruseid saadetakse Brüsselist suvaliselt allapoole ilma mingi panuseta altpoolt ülespoole. Seetõttu usun kindlalt, et liikmesriikide valitsused peavad veelgi rohkem neid küsimusi asjaomastele sidusrühmadele selgitama ja mitte minema kergema vastupanu teed, ajades vastutuse niinimetatud Brüsseli bürokraatide kaela. Lõppude lõpuks on liikmesriigid need, kes peavad neid meetmeid lõpliku instantsina rakendama, ning liikmesriigid on need, kellel on ressursid kohalike esindajate näol, et neid küsimusi põllumajandustootjatele selgitada.

Oluline on see, et need, kes toodavad toiduaineid ELis, ei oleks ülereguleeritud võrreldes nendega, kes toovad oma toodangu turule väljastpoolt ELi. Iga ettepanek peab olema tasakaalus tarbijate, põllumajandustootjate ja keskkonna jaoks, aga peame tagama ka selle, et õige teave tehakse kättesaadavaks kõigile sidusrühmadele.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Daamid ja härrad, arstina olen vägagi teadlik sellest, et Euroopa tarbijate ees on meil kohustus kõrvaldada põllukultuuride töötlemise ained, mille kahjulikkus on teaduslikult tõestatud.

Samal ajal hindan seda, et raportöörid on suutnud leida uues määruses tasakaalustatud lahenduse, mis motiveerib tööstusharu otsima ja töötama välja ohutumaid alternatiivseid pestitsiide. Seni tuleb lubada erandeid, mida vajavad märja kliimaga riigid, ning lõunapoolsed riigid peavad sellest lihtsalt aru saama. Ma nõuan, et liikmesriigid ja ka komisjon viiks läbi põhjalikud ja paindumatud kontrollid, et tagada, et väljastpoolt Euroopa Liitu imporditud toiduaineid ja lilli ei oleks töödeldud keelatud pestitsiidide ja fungitsiididega. Siin ei ole tegemist lihtsalt jääkide taseme mõõtmisega toidus. Me ei tohi lubada selliseid ebavõrdseid konkurentsitingimusi Euroopa põllumajandustootjate jaoks. Samuti olen nõus, et komisjoni tuleks kritiseerida selle eest, et ta ei ole viinud läbi mõjuhindamist, mille tõttu me kahjuks ei suuda reageerida kõigile muredele, mida kodanikud on selle määruse kohta väljendanud, kuigi ma põhimõtteliselt olen selle poolt.

Gerard Batten (IND/DEM). - Proua juhataja, ühine põllumajanduspoliitika on teinud Briti põllumajandusele väga suurt kahju tohutute finants- ja majanduskuludega.

Nüüd on meil siin ettepanekud pestitsiidide kohta. Hinnatakse, et selle direktiiviga võidakse keelata 15 % pestitsiididest. Hinnatakse, et selline keeld vähendaks nisu saagikust 26–62 % võrra, kartuli saagikust 22–53 % võrra ning veel mõnede köögiviljade saagikust 25–77 % võrra. See tooks kaasa jaehindade järsu tõusu, mis mõjutab kõige tõsisemalt kõige maksevõimetumaid.

Huvitav, kas raportöörid suudaksid nimetada kas või ühe isiku, kellel on pestitsiidid põhjustanud vaevusi või kes on surnud nende pestitsiidide mõjude tõttu? Ilmselt mitte! Aga võin nimetada teile paljusid oma valijaid, kes ei suuda toidu eest rohkem maksta.

Péter Olajos (PPE-DE). - (HU) Mul on hea meel, et taimekaitsevahendite kasutamist käsitlev direktiiv on andnud selle küsimuse liikmesriikide pädevusse, eriti seoses puhvertsoonide suuruse ja määramisega. Olen selle poolt, et näha ette riigi tasandil tegevuskavad, ning toetan ettepanekut, et seadusega tuleks eelkõige vähendada selliste toodete kasutamist. Samuti olen rahul kompromissiga, milleni on jõutud õhust pritsimise teemal.

Mis puutub taimekaitsevahendite turuleviimist käsitlevasse direktiivi, siis on ettepanek põhimõtteliselt mõistlik, kuivõrd see käsitleb selliste toodete keelamist või järkjärgulist asendamist, millel on inimeste tervisele väga kahjulik mõju. Samal ajal võivad kolmandatest riikidest pärinevad seirematerjalid tekitada probleeme.

Leian, et taimekaitsevahendite lubamine kolme tsooni süsteemi alusel ei ole vastuvõetav. Selleks ei pea olema taimekaitseeksperit, et ehmuda mõtte peale, et näiteks Ungari kuuluks samasse tsooni kui Iirimaa, kus on väga keeruline ilmastik ja põllumajandustootmise tingimused.

Reinhard Rack (PPE-DE). - (DE) Proua juhataja, sooviksin käsitleda teemat, mida täna ei ole sellega seoses veel arutatud. Päeva lõpus oleme taas jõudnud selleni, mille puhul tuleb loota, et see on mõistlik kompromiss Euroopas. Aga mida me oleme selleni jõudmisel teinud? Meenutagem mitu kuud kestnud arutelusid, mille jooksul kumbki pool esitas teineteisele tõsiseid süüdistusi. Selle kõik on meedia innukalt alla neelanud. Meedias kajastatu on pannud tarbijad kahtlema ning kõik on taas ühel meelel, et „Euroopa teeb kõike valesti” ja „Euroopa on pigem oma kodanike vastu kui poolt”. Nüüd arutelu lõpus oleme jõudnud pooleldi mõistliku lahenduseni, kompromisslahenduseni, aga taas selliseni, mille puhul tuleb paljus kokku leppida. Mis siis keskmiselt üle jääb? Vähe või mitte midagi!

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) See on esimene kord, mil Euroopa Komisjon, nõukogu ja Euroopa Parlament on võtnud vastu nii põhjaliku ja laiaulatusliku seisukoha toidu kvaliteeti ja ohutust käsitlevate sätete kohta. Homsel hääletusel parlamendis tehakse kokkuvõtte kolme aasta tööst. Meie ülesanne on tagada, et sätted oleksid selged, ohutud ja teadmistel põhinevad, eriti sellisel tundlikul teemal nagu toiduainete tootmine. Seetõttu rõhutame koos rühma parlamendiliikmetega vajadust jätkuvalt jälgida pestitsiidide kasutamist käsitleva vastuvõetud määruse mõjusid.

Me väidame, et usaldusväärsel teadmistel põhinevad sätted äratavad tarbijates usalduse seoses pestitsiidide teaduslikul alusel kasutamisega. Saavutatud kompromiss aitab parandada rahvatervise seisundit, aga suurendab tootmiskulusid. Me peaksime seda mees pidama, kui arutame ühise põllumajanduspoliitika finantsressursse. Samuti soovime teada, kas imporditud toit vastab rangetele sätetele, mida liidus kohaldatakse. Ma palun toetada muudatusettepanekut 179, muudatusettepanekut 180 ja muudatusettepanekut 181, mille koos teiste parlamendiliikmetega esitasime.

James Nicholson (PPE-DE). - Proua juhataja, pean ütlema, et mul on tõsine mure seoses selle ettepanekuga, mis täna meie ees on, ja mõjudega, mida see avaldab meie põllumajandustööstuse tulevikule.

Soovin jäädvustada protokoll, et toetan härra Sturdy esitatud muudatusettepanekuid, millele olen alla kirjutanud ja mida hea meelega toetan. Ma arvan, et need aitavad tööstust tulevikus vähemalt veidi toetada.

Jah, me vajame ja nõuame õigusnorme, aga need peavad olema head õigusnormid. Me ei tohi selle käigus tootmist kahjustada. Me vajame ulatuslikku mõjuhindamist, et teada, millised mõjud sellel on, ning see on asi, mida nõutakse ja vajatakse ja mida meil praegu ei ole. Meil peab olema rohkem fakte ja mitte fiktsiooni, ning me peame kindlasti neile faktidele tuginema.

Ei ole mõtet sätestada Euroopas õigusnorme niisama tühja, kuna me ei suuda kontrollida imporditud tooteid. See on koht, kus komisjonil on täielikud topektandardid selle kohta, mida ta kehtestab Euroopa Liidus ja mida ta lubab Euroopa Liitu, ja see toob kaasa vaid selle, et inimesed pöörduvad väljapoole.

Stavros Dimas, komisjoni liige. – (EL) Proua juhataja, sooviksin tänada kõiki tänase arutelu jooksul sõna võtnuid nende väga konstruktiivsete sõnavõttude eest. Kokkulepitud teksti alusel, mis on kompromiss ja väga edukas kompromiss, on liikmesriigid kohustatud koostama riiklikud tegevuskavad, milles määratakse kindlaks kvantitatiivsed eesmärgid riskide piiramiseks.

Nende riiklike tegevuskavade alusel on liikmesriikidel kohustus ka jälgida pestitsiidide kasutamist, mis on mõnel juhul põhjustanud teatavaid probleeme, ning määrata eesmärgid nende teatavate pestitsiidide kasutamise vähendamiseks. See on märkimisväärne edasiminekuks, mis lisaks Euroopa kodanike tervise ja keskkonna kaitsele toob kaasa finantseeliseid tänu rahvatervise kulutuste vähenemisele ning pestitsiidide kasutamise vähendamise eelise uute õigusnormide alusel.

Lisaks riiklikele tegevuskavadele sisaldab kavandatud kompromisspakett ka mitmeid muid tähtsaid aspekte. Tuleb kohaldada ennetamis põhimõtet. Integreeritud kahjuritõrje raames seatakse prioriteetseks muud mittekeemilised taimekaitsemeetodid.

Elanike ja kõrvalseisjate kaitset on parandatud, kuna riiklikud tegevuskavad võivad sisaldada sätteid selliste isikute teavitamise kohta, kes võivad puutuda kokku eemalekanduva pihustatud vahendiga, kuigi õhust pritsitav ala ei pruugi olla nende elumupiirkondade kõrval.

Kõik pestitsiidide turustajad, mitte ainult need, kes müüvad professionaalsetele kasutajatele, peavad tagama, et mõnel nende töötajatest on spetsiaalne sobivustunnistus – mida muidugi, nagu üks parlamendiliige kommenteeris, tunnustatakse vastastikku – et anda teavet pestitsiidide kohta, ning et nad oleksid klientide nõustamiseks kättesaadavad. Üksnes teatavad väikeste turustajate kategooriad on sellest nõudest vabastatud.

Mis puutub õhust pritsimise keeldu, siis on eranditaotluste töötlemise kohta saavutatud kompromisslahendus. Erandite puhul järgitakse kaheetapilist menetlust. Esiteks üldise õhust pritsimise kava koostamine, mille ametiasutused peavad selgelt heaks kiitma, ja mille järel esitatakse eraldi individuaalsed taotlused õhust pritsimiseks, mille suhtes kehtivad tingimused, mille alusel üldine kava heaks kiideti.

Kokkuvõtteks sooviksin lisada, et komisjon on rahul läbirääkimiste tulemustega ning on seega valmis kõik kavandatud kompromissmuudatused heaks kiitma.

ISTUNGI JUHATAJA: Martine ROURE

asepresident

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Proua juhataja, ma tänan teid kõiki väga tulemusliku osalemise eest selles väga huvitavas arutelus. Komisjon on nendele materjalidele omistanud erilist tähtsust ja ma ise olen pühendunud rahvatervise kõrgeimale tasemele, mille saavutamise poole nendega püüeldakse. Kolmepoolne arutelu, mida raportöör on suunanud suure pühendumisega ja väga oskuslikult, on olnud pikk ja keeruline ning ma tänan raportööri selle eest.

Komisjon toetas ühist seisukohta ja saab nüüd toetada ettepanekut, mis on läbimas teist lugemist. Ettepaneku kõik uuenduslikud aspektid on sellesse alles jäetud, eelkõige heakskiitmise kriteeriumid, millega tagatakse rahvatervisele suurt riski omavate ohtlike ainete kõrvaldamine või nende asendamine ohutumat alternatiividega, tõhusam vastastikune tunnustamine ja mõningate toodete asendamine ohutumat alternatiividega. Lubage mul siiski vastata mõningatele siin esitatud kommentaaridele.

Komisjoni hinnangu kohaselt kaoks praegu turul olevatest ainetest vaid neli protsenti selle pärast, et tegemist on endokriinseid häireid põhjustavate ainetega, ja vaid kaks protsenti selle pärast, et tegemist on kantserogeensete, mutageensete või reproduktiivtoksiliste ainetega. Praegu turul olevate ja uue määruse alusel tõenäoliselt heakskiitu mittesaavate toimeainete koguarv on hinnangute kohaselt väiksem kui 25.

Seda hinnangut on kinnitanud Rootsi kemikaali-inspeksioon (Kemikalieninspektionen) ja see on samuti kooskõlas Ühendkuningriigi Pestitsiidide ohutuse direktoraadi muudetud mõjuhinnanguga. Lisaks sooviksin osutada sellele, et uusi kriteeriume kohaldatakse juba heakskiidu saanud ainete suhtes üksnes heakskiidu uuendamisel ja enamike puhul on uuendamise tähtaeg 2016. aasta. Seetõttu on tööstusel piisavalt aega, et töötada välja teised ohutumad ained.

Samuti sooviksin viidata mõningatele märkustele, mis tehti imporditud toidu kohta. Lubage mul meelde tuletada, et alates 2008. aastast kehtib Euroopa Liidus määrus jääkide piirnormide kohta ja see määrus on täiel määral kohaldatav. Kui toimeaine ei saa heakskiitu selle kasutamiseks Euroopa Liidus taimekaitsevahendites, kehtestatakse jääkide piirnormid antud toimeaine jaoks selle tuvastamise tasemele. Jääkide piirnormid kehtivad Euroopa Liidu toodangu, kuid ka imporditud toidu ja sööda puhul.

Siiski on mitmeid põhjusi, miks toimeainet ei saa Euroopa Liidus heaks kiita, ja üheks selliseks põhjuseks on võimalik oht tarbijatele. Teisi saab seostada keskkonnaküsimustega või töötajate kaitsmisega ning need kuuluvad nende kolmandate riikide suveräänsete õiguste alla, kus neid pestitsiide kasutatakse. Neid asjaolusid arvestades, ei saa pestitsiidide kasutamine olla meie jaoks aktsepteeritav, kuid töödeldud põllukultuurid ei pruugi ilmingimata kujutada ohtu Euroopa Liidu tarbijatele. Kolmas riik, mis soovib selliste ainete töödeldud kaupu Euroopa Liitu eksportida, võib seega paluda impordi maksimumpiirmäärade kohaldamist juhul, kui suudab esitada andmed, mis tõendavad nende kaupade tarbimise ohutust inimeste tervisele, ning kui need tõendid on saanud Euroopa Toiduohutusametilt positiivse hinnangu ja on ametlikult Euroopa Liidu õigusaktidega vastu võetud. Selline seisukoht on võetud imporditud kaupade osas.

Tulles tagasi direktiivi juurde, mille me loodetavasti peagi vastu võtame, leiab komisjon, et lõplik kompromiss on õigesti tasakaalustatud, et sellega saavutatakse tervishoiu ja keskkonnakaitse eesmärgid ning et sellega tagatakse ka põllumajandustootjatele pestitsiidide kättesaadavus. Me jääme nüüd ootama teisel lugemisel saavutatud kokkuleppe vormistamist.

Kindlasti on see Euroopa Parlamendile ja nõukogule väga hea viis uue aasta alustamiseks ning see on hea meie kodanikele, kuna sellest tõuseb kasu nende tervisele. Meie arvates on see kasulik ka meie põllumajandustootjatele, kuna see kindlustab konkreetsete meetmete, näiteks ohutamate toodete edendamise, kaudu neile omatoodangu. See, mis saavutati, on oluline. Ja me saavutasime selle kõik üheskoos ning tegemist on suurepärase näitega sellest, kuidas institutsioonidevahelisest koostööst võib sündida otsene kasu meie kodanike jaoks.

Christa Klauß, raportöör. – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, nüüdisaegsete analüüsides abil on meil nüüd võimalik tuvastada suhkrutükki isegi Bodeni järves. Me peame siiski endalt küsima ka seda, kuidas me nende uute avastustega ümber käime ning mida me nendega peale hakkame.

Me vajame praegu objektiivseid riskianalüüse, et leida tasakaal põhjendatud tervishoiu- ja keskkonnanõuete ning põhjendatud mure vahel ettevõtluse ja toidu ohutuse pärast ning seda ka ülemaailmses mastaabis.

Minu arvates ei ole komisjon mu kolleegide esitatud küsimustele adekvaatselt vastanud. Sellest ei piisa, kui öeldakse, et nelja või kahte ainet enam ei kasutata ja et kokku on vaid 25 ainet. Ei, me soovime saada täpse majandusliku hinnangu – hinnangu, mis ei vasta üksnes majanduslikele kriteeriumitele, vaid ka tervisekriteeriumitele. Meil on ikkagi vaja hinnangut. Komisjon peab nüüd põhjalikult analüüsima uute õigusaktide mõju, et me teaksime, milline on nende lõplik toime. Me peame seda jätkuvalt kontrollima, kuna teaduslike avastusi tuleb pidevalt juurde.

Saavutatud kompromiss annab Euroopa taimekaitsepoliitikale uue suuna. See toob tervesse Euroopasse rohkem ühismeetmeid ja nõuab liikmesriikidelt sihtotstarbeliste meetmete võtmist, mis tagavad taimekaitsetoodete säästliku kasutamise.

Raportöörina tänan teid toetuse eest. Erinevatest lähtekohtadest alustades on meil õnnestunud saavutada hea kompromiss. Ma soovin uueks aastaks rohkem positiivsust. Nimelt võin ma praeguseks väita, et mul ei olnud seni piisavalt usku, et taimekaitsevahendid tagavad toidu tervislikkuse ja piisavuse ning tervisliku kultuurimaastiku Euroopas!

Hiltrud Breyer, raportöör. – (DE) Proua juhataja, ma sooviksin samuti väljendada tänu elava arutelu eest. Sooviksin taas kord rõhutada, et olen jätkuvalt samal arvamusel – tegemist on tähtsa verstapostiga keskkonnaja tarbijakaitse valdkonnas ja, mis kõige tähtsam, tegemist on erakordse hetkega Euroopa jaoks. Euroopa areng on tõusuteel ning ta on oluline teerajaja maailmas. Otsus lõpetada järkjärguliselt väga toksiliste pestitsiidide kasutamine on maailmas ainulaadne ja Euroopa Liidul on seetõttu võimalik sellest kasu saada.

Nüüd aga, minnes arutus korduvalt esitatud väidete juurde selle kohta, et impordi küsimust ei ole selgitatud, tahan öelda, et see on vale – impordi küsimust on tõepoolest selgitatud. Kõnealuste väga toksiliste ainete keelustamisega muutuvad need ained Euroopas ebaseaduslikuks. See tähendab seda, et importimisel – võtame näiteks puu- ja köögiviljad – peab nende toodete import loomulikult olema kooskõlas Euroopa õigusaktidega ja täpsemalt jääkide piirnorme käsitleva määrusega. Kui jääkide koguse kontrollimisel leitakse Euroopas keelustatud aineid, näiteks pestitsiidide, on toode ebaseaduslik. See tähendab seda, et Costa Ricast pärit banaanid, mida on töödeldud kantserogeensete ainetega, mis on meie poolt loendisse lisatud ja mis on seega keelatud, on Euroopa Liidus ebaseaduslikud. Seda on jääkide piirnorme käsitlevas määruses üsna selgelt täpsustatud. Seetõttu ei ole mitte mingit põhjust ohutada täiendavat arvamuste lahknemist, paanikat ja hirmu!

Ainus, mida ma teha saan, on taas kord osutada sellele – nii nagu ka õnneks volinik juba rõhutas – et kuigi Pestitsiidide ohutuse direktoraadi esialgne uuring viitas sellele, et turult kaob 80 % pestitsiididest, on seda arvu vahepeal märkimisväärselt vähendatud. Kahjuks te ei maininud seda korrektuuri nimetatud uuringus.

Seetõttu palun lõpetage hirmu ja lahkkelide külvamine! Tähistagem nüüd tõeliselt neid edusamme, mida me siin loodetavasti Euroopa kodanike, keskkonna ja tervisekaitse hüvanguks saavutamas oleme.

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Juhataja. – Proua McGuinness, teil on kodukorda puudutav märkus.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Proua juhataja, räägin kodukorda puudutavast märkusest, kuna mulle tundub, et inimesed räägivad, kuid ei kuula.

Ma kuulsin, mida volinik toidu importimise olukorra kohta ütles. Minu arvates, et saa te asja tuumast aru ja, täie austusega, sama kehtib ka meie raportööri puhul. Euroopa põllumajandustootjatel keelatakse teatud ainete kasutamine, samas kui nende sugulased väljaspool Euroopa Liitu tohivad neid aineid kasutada. Me ei tuvasta nende ainete jääke imporditavas toidus. Me räägime ebasoodsamast konkurentsiolekorrast Euroopa Liidu tootjate jaoks. Võib-olla võiksime mõni teine kord käsitleda reaalselt maailma ja mitte seda ebamäära taeva laotuse alust ala, milles me praegu hõljume. Vabandan oma pahameele pärast.

Juhataja. – Ühisarutelu on lõppenud.

Meil ei ole kavas arutelu uuesti alustada.

Sõna on proua Breyeril.

Hiltrud Breyer, raportöör. – Proua juhataja, nii mina kui volinik selgitasime olukorda väga selgesõnaliselt. Kui te ei kuula – või kui te ehk ei taha kuulda, et me oleme olukorra lahendanud – seda seetõttu, et see ei sobi kokku teie kampaaniaga kõnealuse määruse vastu – siis olen nõutu! Kuid ma märgin veel kord, et probleem on lahendatud. Euroopa Liidus ei ole võimalik turustada ainet, mida ei lubata Euroopa Liidus turustada. Ja ongi kõik.

Juhataja. – Meil ei ole kavas arutelu uuesti alustada. Kui vaja, soovitan teil arutelu jätkata väljaspool istungisaali.

Ühisarutelu on lõppenud ja hääletamine toimub homme.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), kirjalikult. – Ma toetan taimekaitsevahendite turuleviimist käsitlevas Breyeri raportis sisalduvat kompromissi, kuna see tagab suurema stabiilsuse ning julgeoleku põllumajandustootjatele ja toidutootjatele.

Kompromissikokkuleppes on siiski märgitud, et uus õigusakt asendab üksnes järk-järgult olemasolevad Euroopa Liidu õigusaktid ja et praeguste eeskirjade kohaselt heaks kiidetud pestitsiidid on kättesaadavad kuni ajani, mil nende kehtiv luba aegub. Tooted, mis sisaldavad ohtlikke aineid, tuleb asendada kolme aasta jooksul juhul, kui olemas on ohutumad alternatiivid.

Kui see raport hääletusele läheb, on see keskkonna kaitsmise kaudu samm edasi parema tervise poole ja see aitab Euroopa Liidul ilma edasiste viivitusteta liikuda edasi parema süsteemi suunas.

Magor Imre Csibi (ALDE), kirjalikult. – (RO) Ma tunnen heameelt pestitsiidide säästlikku kasutust käsitleva kompromissiteksti üle ja sooviksin õnnitleda proua Klači tema tubli töö eest.

Minu hinnangul on meie ees tasakaalus olev tekst, mis keelustab teatavate kahjulike pestitsiidide kasutamise, kuid samas ei kahjusta Euroopa põllumajandust.

Lisaks sellele sooviksin väljendada oma rõõmu selle üle, et taimekaitseks ning kahjuritel ja põllukultuuridel kasutamiseks välja pakutud mittekeemiliste meetodite hulgas ei ole ühe valikuvõimalusena geneetiliselt muundatud organismide kasutamist. Neid oleks saanud lisada mittekeemiliste meetodite hulka.

Antud juhul oleks see aga avanud tulevikus võimaluse turustada Euroopa Liidus geneetiliselt muundatud organisme sisaldavaid toiduaineid. Kompromisstekst kinnitab meile, et antud juhul ei ole sellise võimaluse andmisega tegemist.

Euroopa Parlament ütleb taas kord kategoorilise „EI” geneetiliselt muundatud organismide kasutamisele. Seetõttu on taas kord kuuldavaks saanud 58 % Euroopa kodanike ühtne hääl. Antud juhul on meie poolel ka liikmesriigid, keda esindab nõukogu.

Alexandru Nazare (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Pestitsiidide reguleerivad määrused on oluliseks vahendiks, mille abil vähendada nende kasutamisest elanikkonna tervisele ja keskkonnale tulenevaid riske. Sel eesmärgil võetud meetmed peavad aga olema mõistlikud ning võtma arvesse nii tootmiskvaliteeti kui ka maksimaalse saagi saavutamist.

Praeguses majanduskriisis võib üheks lahenduseks olla toiduainete tootmise toetamine. Nagu proua McGuinness eelmise aasta lõpus põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonile esitatud raportis märkis, on nisu hind kahe aastaga tõusnud 180 % võrra, samas kui toidu hinnad üldiselt on maailmas tõusnud 83 % võrra. Nende kõrgete hindade põhjuseks on ranged standardid, mida me Euroopa tootjate suhtes kohaldame.

Ilma et vaidlustaksin vajadust pestitsiidide kasutamise parema reguleerimise järele, usun ikkagi, et üks välja pakutud meetmetest toob kaasa Euroopa Liidu turul kättesaadavate taimekaitsetoodete arvu vähendamise. Selle tulemuseks on tootlikkuse langus teatud sektorites, näiteks teraviljasektoris.

Selle õigusakti teatavad sätted mõjutavad tootjaid seetõttu, et need hõlmavad enamike turul olevate pestitsiidide keelustamist, soodustades hoopiski ohutumate, kuid palju kallimate toodete turustamist. Selle tagajärjel suurenevad tootmiskulud ning see paneb kõige ebasoodsamasse olukorda uute liikmesriikide põllumajandustootjad.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Kui kõik asjassepuutuvad pooled selle soovitusel heaks kiidavad, tagab see tingimused, mis on vajalikud keskkonnakaitset ja loomade heaolu puudutavate põhimõtte ühtlustamiseks, ning siseturu tõhusa toimimise.

Rumeenia on vastastikust tunnustamist ja tsoonide süsteemi puudutavad sätted heaks kiitnud, kuna teksti on lisatud klauslid, mis võimaldavad liikmesriikidel võtta meetmeid, mille eesmärk on eritingimuste arvesse võtmiseks kohandada taimekaitsevahenditele lubade andmise tähtaegu, ning klauslid, millega keelatakse taimekaitsevahendite tunnustamine konkreetsetel põhjendatud juhtumitel.

Seetõttu võib teksti seda versiooni pidada piisavalt tagatise andvaks. Sellega kaasneb täiendav kasu, milleks on halduskoormuse vähenemine, kuna taimekaitsevahendite hindamine viiakse läbi igas tsoonis vaid ühes riigis ja selle hindamise käigus võetakse arvesse kõikide sellesse tsooni kuuluvate liikmesriikide eritingimusi.

Sotsiaaldemokraadist parlamendiliikmena usun, et peame tegema pidevaid jõupingutusi keskkonna, inimeste tervise ja loomade heaolu nimel, ilma et seaksime siiski ohtu põllumajandustootmist.

15. Linnaliikluse tegevuskava (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on härra Costa poolt transpordi- ja turismikomisjoni nimel ning härra Galeote poolt regionaalarengukomisjoni nimel komisjonile esitatud suuline küsimus linnaliikluse tegevuskava kohta (O-0143/2008 – B6-0002/2009).

Paolo Costa, autor. – (IT) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, komisjon, kuhu ka teie proua Vassiliou kuulute, on mitmel korral oma linnaliikluse tegevuskava avaldamisest teada andnud. Kava esitamine nõukogule ja Euroopa Parlamendile oli planeeritud eelmisesse sügisesse. Komisjon võttis selle kohustuse eelmise aasta märtsis, mil jõudis lõpule 2007. aastal alustatud konsultatsioon linnaliiklust käsitleva rohelise raamatu kohta, ja seejärel 2007. aasta teatises „Kaubaveologistika tegevuskava” ja oma 2008. aasta teatises väliskulude sisestamise strateegia ja transpordi kohta.

Sellest on aega mööda läinud, kuid see tegevuskava pole veel ilmavalgust näinud. Parlamendi käesoleva koosseisu ametiaja lõpu lähenedes on transpordi- ja turismikomisjon, mida ma esindan, mures selle pärast, et nurjuda võib valdav osa tööst, mis me viimasel paaril aastal teinud oleme. Lugupeetud volinik, kas saate mulle kinnitada, et tegevuskava on valmis? Kas te saate mulle öelda, et see avaldatakse järgmise paari nädala jooksul, et parlament saaks oma soovitusel lõplikult vormistada nii nagu need on ära toodud Racki resolutsioonis „Uued suunad linnalise liikumiskeskonna arendamisel”, mis Euroopa Parlamendis 2008. aasta juulis vastu võeti?

Proua Vassiliou, linnaliiklus on kahtlemata kohalikkude tasandil mõjutav teema, milles kohalik pädevus on alati tähtsam kui riiklik või ühenduse pädevus – see ei tähenda aga seda, et selle teemaga tuleks tegeleda ilma igasuguse riikliku või ühenduse tasandi sekkumiseta. Kes, kui mitte Euroopa Liit, saaks määratleda ja peakski määratlema ühenduse rolli selles küsimuses? Kes saaks tõlgendada ja peakski tõlgendama piiranguid, mis on selles valdkonnas subsidiaarsuse põhimõttega kehtestatud?

Selle teema vältimine komisjoni ja seega Euroopa Liidu poolt ei aita kuidagi lahendada linnatranspordi ja kodanike liikuvuse probleemi ega ka linnade õhusaaste probleemi – me teame, et 40 % atmosfääri paisatavast CO₂ kogusest toodab linnaliiklus ja 70 % muudest transpordi saasteallikatest on linnaliiklusega seotud. Samuti ei ole sellest abi liiklusohutuse probleemi seisukohast – me teame, et 50 % surmaga lõppevatest õnnetustest toimuvad linnades – ega ka tarbijate kujundamise probleemi puhul, kuna tarbijateks on kodanikud, kelle võimalused on piiratud ja kelle liikuvus sõltub ühistranspordist.

Kas me saame aktsepteerida seda, et liikmesriikide vahel peaksid olema erinevused? Ja linnade vahel, linnakeskkonna kaitsmise normide osas? Ja teeohutusnormide osas linnades? Ja kodanike ligipääsu osas liikuvusele? Või kas pole nende puhul tegemist põhiõigustega, mida Euroopa Liit peaks aitama tagada kõikidele eurooplastele? Niisiis, meil on vaja kehtestada normid ja ühtsed miinimumeesmärgid, kuid samuti parimad tavad ja finantsstiimulid. Me vajame koordineerimist ja uuenduslikke projekte, samuti peame koostama ja jagama usaldusväärset ja võrreldavat statistikat.

Kui Euroopa Liit seda teeb, siis kas ei aita see siis mitte viia ellu neid toetavaid lahendusi, mida liikmesriigid ja kohalikud kogukonnad täie õigusega kaitsevad? Proua Vassiliou, võib ju olla, et te esitate meile loetelu headest põhjendustest viivitusele ja võib-olla isegi sellele, et linnaliikluse tegevuskava pole siiani suudetud esitada. Kui te tahate püüda õigustada suutmatust seda kohustust mitte täita, siis küsige enne põhjenduste esitamist endalt, kas need on tõelised põhjused ja mitte lihtlabased ettekäänded? Ärge süvendage viimasel ajal populaarseks saanud arvamust, et komisjon on hakanud nii väga kartma liikmesriikide tegevusse sekkumist, et on loobunud eurooplaste probleemide lahendamisest. See oleks ennasthävitav samm sellisele institutsioonile nagu komisjon, mida ei ole Prantsusmaa eduka eesistujariigiks olemise ajal tugevdatud.

Tulemus, tulemus ja veel kord tulemus – just seda soovivad Euroopa kodanikud ja just sel põhjusel on nad minu arvates valmis või võiksid valmis olla vaatama meie institutsioonide poole sõbralikumal pilgul. Linnaliikluse tegevuskava võiks olla väike eeskuju, millest võiks olla tõeliselt abi selle palju laiema probleemiga tegelemisel.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Proua juhataja, esiteks sooviksin avaldada asepresident Tajani nimel kahetsust selle üle, et ta ei saa siin meiega olla. Ta on väga olulisel visiidil Jaapanis.

Lubage mul kohe asja juurde asuda. Komisjon on jätkuvalt täielikult pühendunud Euroopa Liidu poliitika kujundamisele linnaliikluse valdkonnas, kuna on veendunud, et kuigi vastutus linnaliikluse eest lasub peamiselt kohalikel, piirkondlikel ja riiklikel asutustel, pakuvad Euroopa tasandi meetmed teatud konkreetsetes valdkondades lisaväärtust.

On tõsi, et kuigi linnad on erinevad, seisavad nad silmitsi ühiste raskustega. Linnaliikluse probleemid on märkimisväärsed ja järjest süvenevad ning mõjutavad paljusid kodanikke ja ettevõtteid, kes puutuvad kokku liiklusohutuse probleemidega, piiratud ligipääsuga ühistranspordile, liiklusummikute ja saastest tulenevate terviseprobleemidega. Linnaliikluse olulisuse näitlikustamiseks lubage mul esitada mõned andmed: 60 % elanikkonnast elab linnades ja 85 % Euroopa Liidu sisemajanduse koguproduktist (SKP) pärineb sealt. Linnades toodetakse aga ka 40 % atmosfääri paisatavast CO₂ kogusest ja kaks kolmandikku liiklusõnnetustest leiab aset linnades. Lõpetuseks – liiklusummikud, mis on üheks peamiseks probleemiks, millega kodanikud iga päev peavad kokku puutuma, vähendab iga aastal Euroopa Liidu SKP-d umbes 1 % võrra.

Säästev linnaliiklus mängib seetõttu olulist osa kliimamuutuste, majanduskasvu ja liiklusohutusega seotud eesmärkide saavutamisel. Seetõttu on komisjon selles valdkonnas alates 1995. aastast käivitanud algatusi,

et soodustada parimate tavade vahetust. Sellise tegevuse kõrghetkeks oli erakordselt edukas CIVITASE programm, mis käivitati 2000. aastal.

2007. aasta rohelises raamatus „Uued suunad linnalise liikumiskeskonna arendamisel” määratleti seega ühenduse tasandi võimalike täiendavate meetmete laiad valdkonnad eesmärgiga edendada keskkonnahoidlikumaid ja ohutumaid linnu ning arukamat ja ligipääsetavamaid linnatransporti.

Kuid mida on võimalik teha konkreetselt Euroopa Liidu tasandil? Me saame aidata kohalikel asutustel ellu viia asjassepuutuvaid Euroopa Liidu poliitikaid ja kasutada võimalikult hästi ära Euroopa Liidu rahastamist. Uuenduslike lähenemisviiside tutvustamine ja rakendamine kogu Euroopa Liidus võib anda nendele asutustele võimaluse saavutada väiksemate kuludega rohkem ja paremaid tulemusi.

Me saame aidata turgutada uute tehnoloogiate, näiteks keskkonnahoidlike ja energiatõhusate sõidukite, turgusid ja hõlbustada ühtlustatud normide kehtestamist uute tehnoloogiate laialdaseks turuletoomiseks. Lõpetuseks – Euroopa Liit saab suunata kohalikke asutusi lahenduste poole, mis on koostalitlusvõimelised ja hõlbustavad ühtse turu ladusamat toimimist.

Komisjon jätkab seega oma tegevust, kuna arvame sarnaselt valdavale enamusele sidusrühmadest, et Euroopa Liidu tasandil tegutsemisest on palju kasu kohaliku, piirkondliku ja riikliku tasandi algatuste toetamisel.

Lubage mul nüüd vastata teie küsimusele, miks on linnaliiklust käsitleva tegevuskava vastuvõtmine viibinud. Kahjuks ei olnud tingimused sobivad selleks, et komisjon oleks saanud vastu võtta põhjaliku tegevuskava enne 2008. aasta lõppu.

Mu kolleeg, asepresident Tajani sooviks aga teile kinnitada, et ta on jätkuvalt pühendunud selle tegevuskava vastuvõtmisele ja sellele, et töötada välja Euroopa Liidu poliitika linnatranspordi valdkonnas, mis oleks samas täielikult kooskõlas subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttega. Seetõttu ei kavatse komisjon välja pakkuda ühte ja kõigile sobivat lahendust; vastupidi – me sooviksime töötada välja meetmete paketi, mis sisaldab lühikese ja keskmise tähtajaga praktilisi meetmeid, et pakkuda linnadele välja vahendid, mille abil terviklikult tegeleda linnaliiklusega seotud küsimustega. Seejärel saavad kohalikud asutused ise otsustada, milline vahend on nende eesmärgi ja vajadusi silmas pidades sobivam.

Selleks, et kustutada kahtlusi, mida võib veel esineda seoses Euroopa Liidu strateegilise rolliga linnaliikluse valdkonnas, kavatseb asepresident Tajani näidata konkreetsete meetmete abil seda, kuidas Euroopa Liit saab anda linnaliiklusele Euroopas lisaväärtuse ja tõsta selle kvaliteeti. Rohelisele raamatule antud vastukajade ja sidusrühmadega läbi viidud mitmete arutelude põhjal on määratletud mitmed meetmed, mis selle aasta jooksul tarvitusele võetakse.

Uuenduslike lahenduste ja uute tehnoloogiate edendamiseks oleme juba avanud pakkumiskutse, mille tähtaeg on märtsi lõpus ja mille raames rahastatakse välja valitud projekte kuni 50 % ulatuses. Pärast keskkonnasäästlike ja energiatõhusate maantee sõidukite edendamist käsitleva direktiivi jõustumist, mis toimub millalgi märtsi paiku, algatame veebilehe loomise selleks, et soodustada keskkonnasäästlike sõidukite ühishankeid.

Teabe ja lähenemisviiside vastastikuse tutvustamise osas kavatseme aprilli paiku sisse seada veebilehe, kus pakutakse teavet linnaliiklust puudutavate õigusaktide ja selle rahastamise kohta Euroopas, samuti heade tavade kohta. Samuti mõtleme koos sidusrühmadega CIVITASE programmi tuleviku üle ja selle üle, kuidas tugineda CIVITASE rahastatud meetmete raames saadud laialdastele teadmistele ja kogemustele.

Lõpetuseks – selleks, et suurendada teadmisi säästvat liikumiskeskonda hõlmavast poliitikast, käivitame uuringu roheliste tsoonide eri aspektide kohta ja uuringu, mis käsitleb ühistranspordisüsteemide koostalitlusvõime suurendamise võimalusi. Samuti kavatseme luua asjatundjatest koosneva võrgustiku selleks, et käsitleda linnateede hinnakujundust ja väliskulude arvesse võtmist.

Ma olen veendunud, et see meetmete pakett, mis peagi Euroopa tasandil käiku lastakse, on oluliseks aluseks sellele, et linnaliikluse valdkonnas edasi liikuda.

Reinhard Rack, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (DE) Proua juhataja, volinik, täie austusega komisjoni ja teie vastu isiklikult, ei ole te tegelikult vastanud transpordi- ja turismikomisjoni esimehe Paolo Costa küsimusele. Te andsite meile juba selgelt mõista – ja see kajastus ka rohelises raamatus linnaliikluse kohta –, et vajame tervet Euroopat hõlmavaid ühtseid lahendusi probleemile, millega peaaegu kõik Euroopa linnad ühel või teisel kujul, mõned üsna erinevas ja mõned üsna sarnases vormis kokku puutuvad. Me tundsimme selle üle toona, paar kuud tagasi, heameelt ja oleme innukalt oodanud komisjonipoolseid ettepanekuid, mida meile

lubati. See plaan ei ole aga realiseerunud ning kui teie avalduses oligi mingi teadaanne, siis olen selle nüüd järgmiselt üles märkinud: mingit terviklikku tegevuskava ei saa olema. Miks mitte?

Kui me usume seda, mida kuuleme – ja siin Euroopa Parlamendis ja Euroopa Liidu institutsioonides kuuleme paljutki –, siis tähendab see seda, et üks või ehk ka mitu liikmesriiki on põhjustanud subsidiaarsuspõhimõtte puutumatuse ettekäändel ärevust, ja kahjuks seda ka komisjoni siseselt. Euroopa Parlament on selgesõnaliselt oma ettepanekutes öelnud, et ei soovi subsidiaarsuspõhimõtet rikkuda. Te olete taas kord rõhutanud, et ei soovi esitada ühtset kava, mis sobiks kõigile, kuid plaani esitamata jätmine ei ole lahendus. Astume selle sammu ning peame oma lubadust! Komisjoni tagasisvalimist ei taga mitte millegi tegemine ega püüded ühe või mitme liikmesriigi pahameelt leevendada, vaid selle tagab see, kui esitatakse ja tutvustatakse midagi positiivset.

Gilles Savary, *fraktsiooni PSE nimel*. – (FR) Proua juhataja, volinik, te toetasite meid just seoses selle algatusega, mille meie – Euroopa Parlament – plaanime selles valdkonnas teha. Ütlesite meile just, et ilmselgetel põhjustel, s.t linnatranspordi olulisuse tõttu transpordi valdkonnas ja Euroopa kliimamuutuste kava eesmärkide tõttu, ei saa Euroopa Liit jätta linnatranspordi valdkonnas huvi üles näitamast. Härra Barrault', te olete varasemalt teinud esimesed sammud selleks, et võtta vastu roheline raamat, lubades samas esitada ka tegevuskava. Täna ei saa te meile seda tegevuskava keelata ja selgitada, et viite seda ellu salaja, ilma et selle üle Euroopa Parlamendis arutletaks, ilma et parlament seda kontrolliks, ilma et see oleks mingilgi moel nähtav.

Just sel põhjusel õnnestus mul saada kolleegidest parlamendisadikud – ja siinkohal peangi neid tänama, nende hulgas aga eelkõige härra Racki, kes tegi ära tohutu ettevalmistava töö – nõusse sellega, et Euroopa Parlament teeb midagi täiesti ebaharilikku ja koostab ise tegevuskava, mida te ei taha esitada, ja teeb seda enne valimisi omaalgatusliku raporti vormis. See täiesti ebatavaline algatus omab märkimisväärset poliitilist kaalu, kuna see hõlmab küsimusi, mis on esitatud Euroopa transpordivolinikule, kes kuulatakse ära transpordi- ja turismikomisjonis, ning kuna sellel on seetõttu ka suur tähtsus volinikule Euroopa Parlamendi poolse heakskiidu andmisel. Minu arvates on kahetsusväärne, et Euroopa Komisjon annab tänasel päeval järele mingitele kulunud vastuväidetele ükskõik millise staažika liikmesriigi poolt.

Ja just see, et me oleme mures tendentsi pärast, mis kujutab endast institutsioonilist nihet ja seisneb selles, et Euroopa Komisjon on otsustanud mitte enam panustada nn ühenduse kaardile, vaid rangelt valitsustevahelisele kaardile, kinnitab meie soovi pidada omakeskis läbirääkimisi tegevuskava üle, esitada see teile ja tagada, et järgmine transpordivolinik võtaks endale selgesõnaliselt kohustuse selle tegevuskava osas võetavate järelemeetmete osas.

Jean Marie Beaupuy, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (FR) Proua juhataja, volinik, täie austusega teie positsiooni ja teie vastu isiklikult, proua volinik, sooviksin, kui tohin, öelda teie avalduse vastukajana kahte asja. Te olete püüdnud teemast kõvale hoida ja olete sooritanud osava tasakaalutriki.

Te juhtisite meie tähelepanu sellele, millised erinevad peatükid selles tegevuskavas sisalduma pidid, ja saan koos kolleegidega tunda vaid heameelt selle üle, et valdav osa meie ettepanekutest on selles loetelus esindatud. Seega olete esitanud meile tõendid selle kohta, et komisjonil on olemas kõik vajalikud komponendid selle tegevuskava terviklikuks avaldamiseks.

Mina omalt poolt usun, et teie sõnavõtu teise osa esimesele lõigule, milles on – kui ma tõlkest olen õigesti aru saanud – ära märgitud ebasoodsad tingimused, on neli võimalikku selgitust.

Esimene võimalus: kas energeetika ja transpordi peadirektoraadil puudub piisav tehniline teave? Härra Barrot' poolt rohelise raamatu raames esitatud andmed näivad viitavat vastupidisele – sellele, et komisjon on tehnilise teabega hästi varustatud.

Teine võimalus: te väidate, et tingimused ei ole soodsad. Kas mõned liikmesriigid on tegevuskava vastu? Minu teada, proua volinik, on komisjon liikmesriikidest sõltumatu. Ma ei usu sekundikski, et te oleksite teatud liikmesriikide survele järele andnud.

Kolmas võimalus: kas komisjonis endas valitseb arvamuste lahknevus, mis takistab teil meile tegevuskava esitamast? Taevast hoidku, loodan et mitte!

Viimane võimalus – kas keeldute praeguse Euroopa Parlamendi koosseisuga arutelu pidamast selleks, et see arutelu järgmise aastani edasi lükata? Arvestades neid suurepäraseid raporteid, mis meie suhteid asepresident Barrot'ga rohelise raamatu koostamise ajal toetasid, ei söanda ma seda usutavaks pidada.

Proua volinik, valimisteni on paar nädalat. Minu meelest on see tegevuskava suurepärane näide, mille abil tõendada meie kaaskodanikele, et austades subsidiaarsuse põhimõtet, on Euroopa samas väga hästi kursis nende tervishoiuprobleemidega ja ka muude probleemidega, mis te olete loetelus ära toonud.

Ma tunnen selle viivituse pärast sügavat kahetsust ja, nagu ka mu kolleegid parlamendisaadikud, loodan, et teil on võimalik see viga võimalikult ruttu ära parandada.

Michael Cramer, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, see pidev viivitamine ja teie vastus, proua volinik, ei ole vastuvõetavad. Aeg on otsa saamas.

Linnaliiklus mängib kliimamuutuse kontekstis väga olulist rolli. Just sellest on tingitud umbes 70 % kõikidest kasvuhoonegaaside heitkogustest linnades. Euroopa Liit suudab oma kliimakaitse-eesmärgid saavutada üksnes siis, kui muudab oma transpordipoliitikat. Kõige suurem potentsiaal peitub linnades, kuna 90 % linnades tehtavatest autosõitudest on alla kuue kilomeetri pikkused – tegemist on vahemaadega, mida oleks hõlpsasti võimalik läbida rongi või bussiga, jalgrattaga või jalgsi.

Ma loodan, et komisjon on kõnealust viivitust kasutanud selleks, et kaaluda seda, kuidas Euroopa Liit saaks liikmesriikide valitsusi ja linnu tõhusalt aidata. Kui raport on nii ebamäärane ja mittesiduv kui roheline raamat või Racki raport, siis puudub sellel Euroopa jaoks igasugune lisaväärtus.

Roheliste fraktsioon taotleb esmalt Euroopa Liidu kaasfinantseerimise ümberkujundamist selliselt, et see oleks keskkonnahoidlik. Tänapäeval on 60 % Euroopa Liidu rahalistest vahenditest läinud teedeehitus projektidesse, samas kui ainult 20 % läheb ühistransporti ja raudteedesse. Me tahame, et vähemalt 40 % eraldatavatest vahenditest suunataks raudteedele, nii nagu Euroopa Parlament otsustas minu raportis esimese raudteepaketi kohta.

Teiseks – me tahame, et Euroopa Liidu rahalisi vahendeid eraldataks üksnes siis, kui linnad suudavad esitada jätkusuutliku liikluse kava. Kolmandaks – tahame üldise 30 km/h kiirusepiirangu kehtestamisega suurendada liiklusohutust, andes linnadele võimaluse kehtestada iseseisvalt kõrgemad kiirusepiirangud konkreetsetele teedele.

See ei ole hea mitte üksnes kliima seisukohast, vaid see vähendab ka õnnetuste arvu, kuna Euroopa teedel sureb igal aastal 40 000 inimest.

Oldřich Vlasák (PPE-DE). – (CS) Proua juhataja, daamid ja härrad, on ilmselgelt väga kahetsusväärne, et kõnealuse dokumendi ja tegevuskava avaldamises on toimunud viivitus. Ärgem unustagem, et 70 % Euroopa inimestest elab praegu linnades ja meie eesmärgiks peab olema tagada võimalikult kiiresti paremini ligipääsetav, ohutum ja eelkõige usaldusväärsem linnatransport, mille puhul on palju rohkem arvesse võetud ka keskkonda. Seetõttu loodan, et avaldatav dokument ei hõlma mitte üksnes uusi suundumusi, vaid hindab ka uusi lähenemisviise ja meetmeid, nagu näiteks keskkonnahoidlike transpordiliikide, näiteks jalgrattasõidu ja kõndimise, toetamist. Iga kogukond saaks seega sellest loetelust välja valida enda jaoks paremini saavutatavad ja sobivamad valikuvõimalused. Minu arvates on just see põhiliseks lähenemisviisiks. Me peaksime seda lähenemisviisi toetama ning see toetus peab loomulikult tulema struktuurifondidest selliselt, et need rahalised vahendid teenivad soovitud eesmärki.

Monica Giuntini (PSE). – (IT) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, olen eelkõnelejatega väga nõus: praegusel ajal mängib linnakeskkond olulist rolli meie kõigi elus ja mitte üksnes nende elus, kes elavad suurlinnades või suurtes linnades.

Komisjoni poolt rohelises raamatus „Uued suunad linnalise liikumiskeskonna arendamisel” esitatud andmed näitavad selgelt, et 60 % eurooplastest elavad linnakeskkonnas ja et linnad panustavad suure protsendimäära Euroopa SKP-sse. Nendele andmetele viitas ka proua Vassiliou.

Need andmed ei ole viimastel kuudel muutunud ning me peaksime tegelikult võtma arvesse järjest kasvavat liiklusummikute probleemi suurlinnades, aga ka keskkonnakriise, mis on jätkuvalt pakiliseks ja aktuaalseks teemaks; niisamuti ei saa me eirata Euroopa Parlamendi hiljutisi jõupingutusi seoses kliimamuutuste paketiga.

Euroopa Liidu regionaalpoliitika raames on astutud linnaliiklust puudutavaid samme ning kasutusel on mitmed Euroopa Liidu poolse rahastamise võimalused: Euroopa Parlamendi viimase koosseisu ametiajal kulutati Regionaalarengu Fondile 2 miljardit eurot ning ligikaudu 8 miljardit eurot on eraldatud ajavahemikuks 2007–2013. Selles valdkonnas tehtavat tööd võib toetada ka Ühtekuuluvusfond.

Seetõttu usun, et on väga oluline, et Euroopa Liit võtaks vastu ühtse poliitika ja üldise tegevuskava ning austaks samas loomulikult subsidiaarsuse põhimõtet ning liikmesriikide ja kohalike asutuste volitusi. Sellest tulenev kasu oleks ilmselge – tõepoolest on raske mõista, miks ei ole sellise ulatusega kava senini avaldatud.

Selline seisukoht kajastub transpordi- ja turismikomisjoni esimehe suulises küsimuses ning seda on toetanud regionaalarengu komisjon. Arvestades seda, et käesoleva Euroopa Parlamendi koosseisu ametiaeg on peagi lõppemas, loodan, et antud küsimust kaalutakse uuesti ja et komisjon avaldab tõepoolest linnaliikluse tegevuskava, millel saab selline positiivne mõju olema.

Jan Olbrycht (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, volinik, on ilmselge, et linnatranspordiga seotud küsimused on nii majanduse arengu kui ka keskkonnakaitse seisukohast väga olulised. Selles ei ole mingit kahtlust ja selle üle on vaevalt vaja arutleda.

Kui Euroopa Parlament rohelise raamatu teksti kallal töötas, kerkisid siiski esile teistsugust laadi probleemid. Need probleemid on juba äramärkimist leidnud ning need on peamiselt seotud vastutuse jagamisega kohalike, piirkondlike ja riiklike asutuste ja Euroopa tasandi asutuste vahel. Kahtlused on esile kerkinud selles osas, kas Euroopa Liitu tuleks kaasata kohalikesse küsimustesse või tuleks need küsimused jätta riiklike või kohalike asutuste pädevusse.

Seoses sellega sooviksin samuti juhtida Euroopa Parlamendi tähelepanu tõsiasjale, et käesoleva arutelu käigus kerkis esile ka küsimus sellest, kas kõnealune roheline raamat toob kaasa meetmed, mis on mingil määral abiks linnadele, või toob see kaasa meetmed, mis sunnivad linnu teatud meetmeid võtma. Me leppisime kokku, et need meetmed peaksid olema toetavad, teisisõnu – need peaksid hõlmama abistamist. Küsimus, mis nüüd viivitust silmas pidades tõusetub, on järgmine: milline oli Euroopa Komisjoni eesmärk selle rohelise raamatu esitamisel? Milline oli komisjoni pikaajaline eesmärk? Milline oli komisjoni plaan pikas perspektiivis? Kas komisjon tõepoolest soovis võtta dünaamilisi meetmeid või oli ta pelgalt huvitatud selles küsimuses arvamuse teadasaamisest?

Neid sündmusi silmas pidades näib mulle, et komisjoni esialgsele väga skeptilisele reaktsioonile järgnes edasise tegevuse märkimisväärne aeglustamine ning komisjon kaalutleb ikka veel selle üle, kuidas alustatuga edasi minna. On viimane aeg, et tehtaks selgeid otsuseid.

Saïd El Khadraoui (PSE). – (NL) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, ma sooviksin avaldada toetust sellele, mida mu kolleegidest parlamendisaadikud on juba öelnud. Teie vastus valmistab mulle suurt pettumust. Te märkisite, et komisjon tuleb kindlasti välja erinevate linnaliiklust puudutavate ettepanekutega. Kuigi see on minu arvates endastmõistetav, ei ole see vastavuses sellega, mida me oleme palunud. Me tahame sidusat tulevikukujutlust; tegevuskava, mis sisaldaks üksikasjalikke meetmeid ja ettepanekuid, mida komisjon järgmise paari aasta jooksul ellu viib – ja seda selleks, et saaksime nende üle arutleda, mitte üksnes omakeskis, vaid ka koos avalikkusega ning kõigi sidusrühmade ja mõjutatud pooltega.

Sellest tulenevalt sooviksin paluda, et te siiski annaksite oma kolleegidele ülevaate, nõuaksite pärast käesolevat arutelu lõppemist mõne küsimuse uuesti kaalumist ja esitaksite väga ruttu ettepaneku – seda enne valimisi ja igatahes enne seda, kui käesolev koosseis suveks tegevuse katkestab.

Nagu meie kolleegidest parlamendisaadikud on korduvalt juba öelnud, mõjutab linnaliiklus Euroopas kõiki inimesi. Liikuvuse probleemidega puutume kokku kõikides linnades. Euroopa tasandil saab Euroopa Liit selle küsimuse ja sellega seotud probleemide lahendamisel mängida väga positiivset rolli – uutesse tehnoloogiatesse investeerijana, asutusena, kes kehtestab uued tehnoloogilised standardid ja tutvustab neid, asutusena, kellel on tõepoolest parim võimalus uusi ideid ja häid tavaid levitada, ja asutusena, kes saab edendada liikuvust käsitlevate kavade konkreetsemaks muutmist ning käivitada uued rahastamismehhanismid jne.

Seda silmas pidades nõuaksin komisjonilt vägagi tungivalt, et ta oma vastuse uuesti läbi vaataks ja kiiresti tegevuskava esitaks.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Linnaliikluse tegevuskava on Euroopa Liidu linnakogukondade jaoks ilmtingimata vajalik. 67 % Euroopa kodanikest ootab, et selles valdkonnas töötataks välja Euroopa tasandi poliitika.

Millise vastuse saame anda Euroopa kodanikele?

Linnade liiklusummikutest tulenevad kulud on saavutamas umbes ühe protsendi taseme Euroopa SKP-st. Selleks, et vähendada linnakeskkondade saastetaset ja liiklusummikuid, peame investeerima ühistransporti ja arukatesse transpordisüsteemidesse.

Eelmisel aastal kiitsime heaks raporti ühistranspordis keskkonnahoidlike sõidukite kasutamise edendamise kohta.

Praha on see pealinn, kes on andnud eeskju sellega, et ostis linnatranspordisüsteemi jaoks riiklikku toetust kasutades keskkonnasäästlikud bussid.

Ma kutsun komisjoni üles asjakohaselt kaaluma linnaliikluse küsimust struktuurifondide kasutamise raamistiku vahekokkuvõtte koostamise käigus.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Proua juhataja, ma tõesti hindan teie panust. Ma teen teie mureküsimused kindlasti teatavaks asepresident Tajanile, kes mulle teadaolevalt on endiselt sellele teemale pühendunud.

Tegevuskava on tegelikult lisatud komisjoni 2009. aasta tööprogrammi ja ma tean, et asepresident Tajani on isiklikult pühendunud tegevuskavaga edasi minemisele. Seetõttu ma ei kahtle selles, et ta võtab kõike teie poolt öeldut tõsiselt arvesse. Mulle teadaolevalt on mõjuhinnang koostatud ja, nagu ma ütlesin, on tegevuskava lisatud õigusloomekavasse ja loodetavasti minnakse sellega käesoleval aastal edasi.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Krzysztof Hołowczyc (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) 2007. aasta rohelises raamatus osutab komisjon sellele, et arutelu vajaduse üle kaasata komisjon Euroopa Liidu linnades liikuvuse suurendamise küsimuse käsitleluse, on subsidiaarsuse põhimõtte alusel legitiimne. Vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele tegutseb Euroopa Liit oma pädevuste raames üksnes siis, kui liidu tegevus on hädavajalik ja annab liikmesriikide meetmetele lisaväärtuse. Subsidiaarsuse põhimõtte eesmärk on tagada, et otsused võetakse vastu kodanikule võimalikult lähedal. Seda aitab saavutada see, kui pidevalt kontrollitakse seda, et ühenduse tasandil võetavad meetmed on riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil olemasolevate võimaluste suhtes põhjendatud. Mis puutub kohalikul tasandil ka Euroopa Liidu institutsioonide kaasamise legitiimsusesse, siis kinnitab liikmesriikide rolli täiendavalt ka Lissaboni leping, mis on praegu ratifitseerimisetapis.

Arutlusel olevas paketis, mis käsitleb võimalikke meetmeid liikuvuse taseme parandamiseks linnastutes, käsitletakse uuenduslike tehnoloogiate teemat tavaliselt arukatest transpordisüsteemidest eraldi. Nende kahe valdkonna sünergia tuleks kasutada ära selleks, et neid liiklusvoo parandamiseks ja reisimise mugavuse tõstmiseks ühendada. Teisteks kasuteguriteks oleksid paremad reisimistingimused, lühemad sõiduajad, energiasäästlikkus, väiksemad heitekogused, väiksemad kulutused sõidukipargi haldamisele ning teepinna hooldamisele ja uuendamisele. Parandada tuleks ka liiklusohutust.

Ülaltoodut silmas pidades on komisjoni linnaliiklust käsitleva tegevuskava vundamendiks Lissaboni lepingu ratifitseerimise lõpuleviimine ja eesistujariigi Tšehhi programmi täitmine. Viimatinimetatu hõlmab prioriteetse valdkonnana Euroopa Liidu transpordi siseturu toimimise tõhustamist.

16. Ringhäälinguteatise läbivaatamine – riigiabi avalik-õiguslikule ringhäälingule (arutelu)

Juhataja. – Järgmiseks päevakorrapunktiks on kultuuri- ja hariduskomisjoni nimel härra Visseri, härra Belet' ja härra Hieronymi poolt komisjonile esitatud kirjalik küsimus, mis käsitleb ringhäälinguteatise läbivaatamist – riigiabi avalik-õiguslikule ringhäälingule (O-0102/2008 – B6-0495/2008).

Cornelis Visser, autor. – (NL) Proua juhataja, volinik, on väga kahetsusväärne, et proua Kroes ei saa õnnetuse tõttu täna õhtul siin olla. Ma sooviksin kasutada võimalust, et soovida talle kiiret paranemist. Poliitilisel tasandil olen aga põhimõtteliselt vastu tema sekkumisele riiklikku, s.t avalik-õiguslikku ringhäälingusse.

Eelmisel neljapäeval korraldasin koos proua Hieronymi ja härra Belet'ga Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioonile kuulamise avalik-õiguslikku ringhäälingut käsitleva komisjoni teatise üle. Ma võin teile öelda, et selle sektori ja liikmesriikide huvi oli märkimisväärne. Isegi

konkurentsi peadirektoraat oli arvukalt esindatud. See teema on ilmselgelt nende päevakorras olulisel kohal. Konkurentsi peadirektoraadi direktor oli terve hommiku arutlusringi liikmena kohal.

Proua juhataja, komisjoni ettepanek, milles vaadatakse uuesti üle avalik-õiguslikku ringhäälingut reguleerivad riigiabi eeskirjad, on praegusel kujul vastuvõetamatu. Avalik-õiguslikud ringhäälinguorganisatsioonid mängivad kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse ning meedia pluralismi kaitsmisel elutähtsat rolli. Ma olen tuliselt vastu komisjoni plaanidele. Esiteks – me peame aru saama, et avalik-õiguslikud ringhäälingukorporatsioonid kujutavad endast riiklike varasalvesid ja et sellest tulenevalt peaksid just riiklikud asutused ja mitte Euroopa Komisjon nende poliitikat kindlaks määrama. See kajastub samuti selgelt Amsterdamis lepingu protokollis avalik-õigusliku ringhäälingu kohta. Liikmesriigid korraldavad avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioonide tegevust ning finantseerivad seda oma äranägemise järgi. Volinik Kroesi plaanid kahjustavad tõsiselt subsidiaarsuse põhimõtet ja liikmesriikide liikumisvabadust ning asendavad need sekkumisega Euroopa tasandil. Ma olen väga üllatunud, et ta võiks liberaalist volinikuna selle tee kasuks otsustada.

Teiseks – mulle valmistab muret ettepanek võtta kasutusele sõltumatu järelevalveasutuse poolt läbi viidavad turu eeltestid. See annaks kommertskanalitele olulise sisendi. Kas me seda tahame? Turust suurendab paratamatult paberitöö mahtu. Küsimus seisneb väga suuresti selles, kas väiksed ringhäälingukorporatsioonid saavad endale lubada täiendavaid tööjõuressursse, ja selles, kes suudab kanda sellest tulenevaid täiendavaid kulusid? Kas ringhäälingukorporatsioonid peaksid selle kinni maksma? Või võib-olla hoopis maksumaksjad? See ettepanek ei ole väikestes liikmesriikides teostatav. Pealegi on see test väga üksikasjalik ning ettepanekus puudub paindlikkus. Sellest tulenevalt ei ole liikmesriikidel enam võimalik võtta vastu tegevuskavasid ja menetlusi, mis on kooskõlas nende riiklike süsteemidega. Lisaks sellele seisneb see küsimus väga suuresti selles, kas turumõjule eelhindangu andmine ja uute teenuste avalik hindamine ei anna kommertskonkurentidele liiga suurt edumaad.

Kolmandaks – ettepanek valmistab mulle muret sellepärast, et avalik-õiguslikud ringhäälingusüsteemid ei ole kõikides liikmesriikides ühtemoodi üles ehitatud. Süsteemid on tehnoloogiliselt erinevad, samuti on erinevusi nende ringhäälingusüsteemides, organisatsioonides ja tegevusulatuses. Samuti on erinevused keeles ja kultuuris. Aruandes välja pakutud nn kõigile sobiv eeskiri ei sobi antud juhul kindlasti mitte. Ettepanekus ei võeta seda üldse arvesse.

Olles nüüd oma mured südame pealt ära rääkinud, sooviksin nüüd anda lühikese ülevaate sellest, mis toimus eelmisel neljapäeval fraktsiooni PPE-DE kuulamisel, kus komisjoni suhtumine oli väga positiivne. Komisjon nõustus sellega, et ettepanekud olid tõenäoliselt liiga üksikasjalikud ja et sõnastus vajab toimetamist. Konkurentsi peadirektoraadi direktor teavitas mind sellest, et lõplikku teatist on võimalik edasi lükata kuni 5. märtsini – päevani, mil kultuuri- ja hariduskomisjon korraldab sellel teemal teise ärakuulamise. Pärast kuulamist ütles direktor, et komisjon peab võib-olla koostama enne lõpliku teatise esitamist uuel teabel põhineva värsket versiooni. See oli suurepärane tulemus.

Te mõistate mind, proua juhataja, et need lubadused panid mind positiivselt üllatuma. See tähendab lõppude lõpuks seda, et komisjon on oma silmi avamas ning on valmis kuulama selle sektori, liikmesriikide ja parlamendi häält. Suurepärane.

Sooviksin esitada komisjonile veel mõned küsimused. Esiteks – kas komisjon jääb sõltumatu järelevalveasutuse poolt läbiviidava üksikasjaliku turutesti juurde? Ja küsimus, mille saate võib-olla edasi suunata volinik Kroesile – kas komisjon on valmis loobuma sõltumatu järelevalveasutuse ja turu eeltesti ideest või nõuab komisjon, et need jääksid alles?

Teiseks – kuidas on võimalik tagada tehnoloogiline erapooletus? Kas ettepanek ei viita mitte sellele, et vahet tehakse avalik-õiguslike ringhäälingukorporatsioonide praeguste teenuste ja uute meediateenuste vahel?

Kolmandaks – tuginedes konkurentsi peadirektoraadi direktori märkusele – kas komisjon on uut teavet arvesse võttes valmis koostama uue ettepaneku?

Neljandaks – mida kavatseb komisjon ette võtta Esimese Astme Kohtu otsuse osas Taani ringhäälinguorganisatsiooni TV2 küsimuses? Kas komisjon lisab selle uude ettepanekusse? Kui ei, siis kuidas seda rakendatakse?

Minu viimane küsimus on aga selline – kas komisjon on valmis kaasama Euroopa Parlamenti järelevalvetulust ja ootama edasist arutelu parlamendiga?

Ma jään lootma suurepärasele koostööle Euroopa Parlamendi, Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide vahel, et teatise lõpliku versiooni üle saaks põhjalikult ja ausalt arutleda.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Proua juhataja, nagu juba mainitud, oli mu kolleegil proua Kroesil väike õnnetus ja ta ei saa seetõttu siin meiega olla.

4. novembril 2008. aastal avaldas komisjon kuni 15. jaanuarini konsulteerimiseks uue ringhäälinguteatise projekti. Meil on laialdase konsulteerimisprotsessi osas tõsi taga. Euroopa Parlamendi kultuuri- ja hariduskomisjon on kavandanud kuulamise 5. märtsile ja, nagu juba märgitud, viis fraktsioon PPE-DE sellise kuulamise eelmisel neljapäeval juba läbi ning sellest kuulamisest võttis osa konkurentsi peadirektoraadi direktor Philip Lowe.

Komisjoni ja Euroopa Parlamendi vaheline dialoog on oluline. Me oleme valmis kuulama ja teie küsimustele vastama. Me teame ka, et Euroopa Parlament nõustus 2008. aasta septembris sellega, et riigiabi avalik-õiguslikele ringhäälinguorganisatsioonile tuleks anda selliselt, et nad täidavad oma rolli dunaamilises keskkonnas, vältides avalike rahaliste vahendite kasutamist poliitilistel või majanduslikel kaalutlustel. See ühtib meie seisukohaga, mille järgi on oluline nii avalik-õiguslik kui ka eraõiguslik ringhääling. Ringhäälingu kaheosaline süsteem on lahendus Euroopa meediamaaastikule, mida tuleb kaitsta kõigil tasanditel.

Ringhäälinguteatise projektiga püütakse seega konsolideerida komisjoni riigiabi juhtumit, mida on nende olemasolevast 2001. aasta teatisest peale järgitud. Projektiga tagatakse, et meie eeskirjad peegeldavad uut, kiiresti muutuvat meediakeskkonda. Teatise ajakohastamise eesmärk on läbipaistvuse ja õiguskindluse suurendamine. Teatise projektiga selgitatakse, et avalik-õiguslikud ringhäälinguorganisatsioonid osutavad audiovisuaalseid teenuseid kõikides meediakanalites, jättes samas eraõiguslikele ettevõtjatele piisavad stiimulid turule jäämiseks. Selle tagab nn Amsterdami test, millega leitakse riiklikul tasandil avalikest vahenditest rahastatavate meediateenuste väärtuse ja negatiivsete mõjude vaheline tasakaal.

Miks me neid teste teeme? Seepärast, et nende testide tegemine riiklikul tasandil aitab vältida komisjoni sekkumist. Komisjon saab järjest rohkem kaebusi piiripealsete juhtumite kohta, kus avalik-õiguslikul meediategevusel ei pruugi kodanike jaoks olla selget väärtust, kuid mille turumõju on arvestatav. Komisjon leiab siiski, et korduvad sekkumised sellesse sektorisse ei oleks subsidiaarsuse põhimõttega kooskõlas. Seetõttu tahamegi, et liikmesriigid jagaksid koos komisjoniga vastutust riiklikest vahenditest rahastatavate meediateenuste turumõju kontrollimise eest.

Amsterdami test tagab, et avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioonide uued meediateenused vastavad vaatajate ja kuulajate sotsiaalsetele, demokraatlikele ja kultuurilistele vajadustele, viies samas eraõiguslikele ettevõtjatele riigiabist tuleneva kahju miinimumini. Me ei saa nõustuda sellega, et Amsterdami testiga kaasneks põhjendamatu halduskoormus. Loomulikult hõlmab igasuguse testi läbiviimine tööd, kuid meie poolt nõutavad minimaalsed jõupingutused on mõistlikud ja vajalikud. Esiteks, test on ette nähtud üksnes oluliste ja tõeliselt uute teenuste puhul ja selles osas jätab meie projekt liikmesriikidele suure kaalutlusruumi. Iga liikmesriiki saab otsustada, millal on uus audiovisuaalne teenus tegelikult testimist väärt. Teiseks – projektis vabastatakse katseprojektid testimise kohustusest. Avalik-õiguslikud ringhäälinguorganisatsioonid saavad seega jätkuvalt ilma eeltestideta uute meediakanalitega eksperimenteerida. Kolmandaks – projekt jätab liikmesriikidele täieliku vabaduse valida testide läbiviimiseks kohased menetlused ja asutused, mis neid rakendavad. Lõpetuseks tasub märkida, et väiksemad liikmesriigid, nagu Belgia ja Iirimaa, juba kasutavad selliseid teste. Nendes riikides leitud lahendused on olemasolevate ressurssidega proportsionaalsed. Kuna test on üsna üldsõnaline, ei ole toimetamisvabaduse rikkumine samuti võimalik. Test nõuab pelgalt, et avalik-õiguslik meediateenus vastab ühiskonna sotsiaalsetele, demokraatlikele ja kultuurilistele vajadustele ning et selle mõju turule on proportsionaalne. Toimetusliku sõltumatuse kaitsmiseks anname projektis ka võimaluse, et teatavatel tingimustel viib testi läbi avalik-õiguslik ringhäälinguorganisatsioon ise.

Kokkuvõtteks ütlesin, et Amsterdami testi peaks käsutama pigem kui võimalust ja mitte kui ohtu. See aitab uues meediakeskkonnas säilitada meedia pluralismi, kaitses õiglust ja kindlust nii kommertsmeedia jaoks, sh veebiajalehed, kui ka meie suurepärase avalik-õigusliku meedia jaoks.

ISTUNGI JUHATAJA: Manuel António DOS SANTOS

asepresident

Ivo Belet, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (NL) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, tere õhtust; sooviksin kõigepealt paluda, et edastaksite meie head soovid proua Kroesile. Teame, et ta kukkus libedal pinnasel ja loodame, et ta paraneb kiiresti. Loomulikult loodame, et proua Kroes on nii ruttu kui võimalik jälle tagasi.

Proua volinik, me oleme ilmselt päri sellega, et teie komisjoni liikmena tagate nii nüüd kui ka tulevikus võrdse mängumaa kõikidele audiovisuaalses valdkonnas osalejatele, s.t nii avalik-õiguslikele kui ka eraõiguslikele ringhäälingukorporatsioonidele. See on hädavajalik teenuse osutamiseks tasakaalustatud moel ja see parandab ka kvaliteeti.

See aga, mis komisjon nüüd esitanud on, on sellega mitmel põhjusel risti vastuolus, nagu härra Visser on juba üsna selgelt väljendanud. Sooviksin alustada sellest, et teha proua volinikule lühike märkus seoses sellega, mida ta hetk tagasi ütles. Teie poolt välja pakutud turusteti rakendatakse juba Belgias ja teistes riikides. Jah, see on teatud määral õige, kuid mitte täielikult. Kõnealust turusteti või mõjuanalüüsi rakendatakse mingil määral juba tõepoolest praegu, muu hulgas ka ringhäälinguorganisatsioonide endi poolt, kuid mitte nende juhendite kohaselt, mis on komisjoni ettepanekus kehtestatud ja mis on mõnevõrra teistsugused.

Ma sooviksin jagada teiega meie kahtlusi seoses kõnealuse ettepanekuga. Minu peamiseks vastuväiteks on see, et see on vastuolus Lissaboni strateegiaga. Praegu on tõepoolest nii, et paljudes liikmesriikides on just avalik-õiguslikud ringhäälingukorporatsioonid need, kes meedias uuendustega välja tulevad ja neid soodustavad. See peaks ilmselt nii jääma. Minu meelest liigume me selle patroneeriva administratiivse ja uuendusi kammitseva suhtumisega vales suunas. Uute, eelkõige digitaalses kontekstis, lairibasüsteemis, internetis jne kasutatavate meediakanalite väljatöötamine maksab palju. Sedalaadi investeeringuid tehtaks ideaalis võimalikult ulatuslikult ning neid arendatakse üheskoos, mistõttu saavad eraõiguslikud ja avalik-õiguslikud ringhäälingukorporatsioonid pakkuda sisu ühiselt platvormilt ning konkurents peaks tekkima just sisu tasandil, et klient saaks sellest maksimaalse kasu.

Kuid ärge saage meist valesti aru. Me toetame 100 %-liselt tasakaalustatud konkurentsisuhteid avalik-õiguslike ja eraõiguslike ringhäälinguorganisatsioonide vahel. Ruumi peaks olema piisavalt, et mõlemad saaksid pakkuda kvaliteetset sisu. Seoses sellega on ilmselge, et avalik-õiguslikud ringhäälingukorporatsioonid peaksid vastutama nende riigi rahade eest, mida nad kulutavad ja millest oma tegevust rahastavad, olgugi, et me oleme veendunud, et selleks on paremaid viise. Seda silmas pidades viitaksime Ühendkuningriigi telekanali BBC näitele, kus erinevate partnerite vahel on arendustegevuse, tootmise ja levitamise vallas välja pakutud liitude loomine. See on minu meelest hea näide ja ma kutsuksin komisjoni lahkesti meiega selles suunas edasi mõtlema.

Katerina Batzeli, fraktsiooni PSE nimel. – (EL) Härra juhataja, volinik, eesistujariigi Prantsusmaa poolt esitatud ja avalik-õiguslikule ringhäälingule antavat riigiabi käsitlevate põhisuuniste läbivaatamine on väga aktuaalne aruteluteema paljudes liikmesriikides nii riigisiselt kui ka meedia positsiooni jaoks nii Euroopa tasandil kui ka rahvusvaheliselt.

Samas on aga telekommunikatsiooni käsitleva paketi läbivaatamine, millega põhimõtteliselt restruktureeritakse Euroopa tasandil raadiospektri jaotamise viisid ja kriteeriumid, näidanud seda, et ringhäälinguteenuste rahastamist reguleerivad eeskirjad on nüüd infoühiskonna, innovatsiooni ning avalikku ja majanduslikku huvi kandvate teenuste tulevase reguleerimise või dereguleerimise seisukohast keskse tähtsusega. Just see on see poliitiline küsimus, mille me põhimõtteliselt lahendama peame.

Riigiabi arutelu keskendub ilmselt eeskätt nn avalik-õiguslikele ringhäälinguorganisatsioonidele, nii nagu need iga liikmesriigi poolt määratletud on, võttes arvesse nende käsutuses olevaid sisuliselt minimaalseid vahendeid ja eelkõige neile määratud olulist avaliku-õigusliku teenuse osutaja rolli. Ringhäälinguorganisatsioonide tähtis roll on ära märgitud UNESCO konventsioonis, Amsterdamis protokolli ja Euroopa Komisjoni 2001. aasta teatistes. Teisisõnu – juba on olemas tegevusprogramm, kus avalik-õigusliku meedia roll on selgelt määratletud.

Riigiabi käsitleva arutelu kohta on aga toimik avatud ning, nagu te nõudsite, peame me võtma arvesse teatavaid uusi asjaolusid ja teatavaid meetmeid, mida praegu kas teadlikult või teadmatult avalik-õiguslike ja eraõiguslike asutuste vahel sageli valitseva segaduse tõttu võetakse.

Tahaksin mainida paari aspekti: kõigepealt – avaliku teenuse ülesande määratlemise küsimust ei tohiks ajada segi selliste teenuste osutamiseks välja valitud finantseerimismehhanismi küsimusega. Kuigi avalik-õiguslik televisioon võib tulu teenimiseks tegeleda äritegevusega, näiteks reklaamiaja müügiga, on osade riikide, näiteks Prantsusmaa, valitsus sellise tegevuse hukka mõistnud ning selle riiklike õigusaktide alusel ebakorrektselt tunnistanud.

Teisalt mängivad olulist rolli ka eraõiguslikud ringhäälinguorganisatsioonid, kellel lasub kohustus osutada avalik-õiguslikku teenust. Eraõiguslike ja avalik-õiguslike teenusepakujate koosseksisteerimine on Euroopa turu põhiosaks.

Lõpetuseks tahaksin mainida üht teist teemat: me peaksime muret tundma komisjoni poolt riigiabi läbivaatamiseks välja pakutud eelmenetluse pärast – seda mitte subsidiaarsuse põhimõtte ajutise peatamise või kõrvalelukkamise pärast, vaid seetõttu, et kontrollida, kas see on riigiabi tingimustega kooskõlas.

Lõpetuseks märgiksin seda, et riigiabi andmist raadiojaamadele ja meediale tuleks uurida rahvusvaheliste suhete raamides, kuna Euroopa organisatsioonid peavad konkureerima rahvusvaheliste hiiglastega ning ranged õigusaktid kahjustavad Euroopa saavutusi ja ühenduse õigustikku.

Ignasi Guardans Cambó, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (ES) Härra juhataja, ma püüan teha lühidalt ja pean loomulikult samuti alustama sellest, et saata volinik Kroesile oma kõige soojemad tervitused, lootuses, et ta taastub oma kukkumisest. Siin Euroopa Parlamendi hoones on vähemalt ukseesine põhjalikult soolaga kaetud, kuid ma saan aru, et mujal ei olnud seda piisavalt.

Praegu pooleliolev arutelu on ülimalt oluline ja seega on selle põhiline eesmärk lõppkokkuvõttes nõuda ja paluda komisjonilt Euroopa Parlamendi kaasamist. Just see on meie arutelu põhjus – mitte lõpetada arutelu siin ja praegu, vaid pigem hoolitseda selle eest, et enne komisjoni teatise ametlikustamist peaksime me siin Euroopa Parlamendis tõesti maha arutelu ja et me kõik oleksime sellesse kaasatud.

Miks? Kaalul ei ole mitte üksnes meie televisioonimudel; kaalul on palju rohkem – seda seetõttu, et, nagu me teame ja teadsime ka siis, kui arutlesime audiovisuaalsete meediateenuste direktiivi üle, ei ole televisiooniorganisatsioonid enam sellised kui vanasti; tegelikkuses töötlevad nad sisu, mida pakutakse lineaarse või mittelineaarse platvormi kaudu ning mõlemal moel toimib see täiuslikult. Seetõttu ei ole enam kohane rääkida avalik-õiguslikust ringhäälingust nii nagu toimuks arutelu 1970ndatel või 1980ndatel aastatel.

Teisalt on selge, et see arutelu tuleb maha pidada, kuna mitte kõik see, mida praegusel ajal avalik-õiguslikuks teenuseks nimetatakse, ei ole tegelikult avalik-õiguslik teenus, ning mitte alati ei ole mõistlik kasutada riigi raha sellele, mida teatud televisiooniettevõtte riigi rahaga teevad. Samas aga – ja see on minu arvates meie ning minu arusaamist mööda ka mitme mu parlamendiliikmest kolleegi mure põhituumaks – on avalik-õiguslikud ringhäälinguorganisatsioonid meie kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse kaitsjate ning lõppkokkuvõttes ka meie ühiskondade ühendajatena ülitähtsad, kuna teoorias püüdlevad nad millegi enama kui otsese kasumi poole.

Seda finantstasakaalu tuleb seega kaitsta. Peame otsima uusi finantseerimismudeleid; peaksime olema loovad ja alustama seda arutelu, kuid me ei saa sellega seada ohtu midagi meie ühiskondade jaoks nii olulist – nimelt meie praeguseid avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioone.

Helga Trüpel, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, Barroso juhitud Euroopa Komisjon tegi ühe oma peamise poliitilise eesmärgina teatavaks ülereguleerimise ärakaotamise Euroopas. Teie poolt praegu tehtavatest ettepanekutest jääb meile mulje, et te tegelikult hoopiski soodustate ülereguleerimist. Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni kuulamisel eelmisel nädalal sai selgeks, et selles osas, kui palju te nüüd liikmesriikide pädevustesse sekkute, valitseb suur ebakindlus. See, mis praegu meie ees laual on, lõhnab ülereguleerimise järele – ja seda ei saa me heaks kiita.

Tõsi – peame leidma tasakaalu avalik-õiguslike ja eraõiguslike ringhäälinguteenuste arendamise võimaluste vahel. Kuid see tähendab – iseäranis digitaajastul – ka seda, et avalik-õiguslikul ringhäälingul, mis seisab kvaliteedi, kultuurilise mitmekesisuse ja sotsiaalse sidususe eest, peavad olema võimalused digitaajastul arenemiseks. Me nõuame seda Lissaboni strateegia raames. Kui avalik-õiguslikule ringhäälingule seda võimalust ei anta, muutub see mineviku igandiks. Siis ei ole avalik-õiguslikul ringhäälingul võimalik hästi areneda.

Mõeldes meie majandus- ja finantskriisile, oleme kõik jõudnud järeldusele, et turge tuleb reguleerida. Sotsiaalne ja ökoloogiline reguleerimine ei ole seisukohavõtt turgude vastu, vaid nende kasuks – ja see tähendab reguleeritud turgusid. Sama kehtib suhte puhul, mille raames on eraõiguslikul ja avalik-õiguslikul sektoril võimalik tulevikus areneda juhul, kui me tahame digitaalses maailmas edukad olla.

Erik Meijer, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (NL) Härra juhataja, 80 aastat on avalik-õigusliku ringhäälingu ülesandeks olnud avalikkuse teavitamine selle kõige laiemas tähenduses. Selle teenuse püsijäämine on võimalik riiklikest vahenditest rahastamise abil, mida saab koguda eraldi raadio- ja televisioonimaksu kaudu, täiendades seda liikmemaksudega ringhäälinguorganisatsioonidele, nii nagu seda on juba kaua korraldatud Madalmaade Kuningriigis.

Sellega paralleelselt on avalik-õiguslikku ringhäälingut viimastel aastakümnetel julgustatud omale ise raha teenima. Seda ei saavutata mitte üksnes reklaamiaja abil, vaid ka sellega, et enamus ringhäälinguorganisatsiooni poolt kogutud teabematerjalist tehakse kättesaadavaks audio- ja videomaterjalina. Arvatakse, et vaatajad ja kuulajad tunnevad selle tulemusel ringhäälinguorganisatsiooniga tihedamat sidet, et jõutakse uute sihtrühmadeni ning et valitsuse kulud vähenevad. See ülesanne, mille osakaal on aastate jooksul kasvanud, ei kujuta endast probleeme seni, kuni kommertskanalid ei tunne, et see neid kahjustaks.

Kommertskanalite vaatenurgast võib palju pikema ajalooga avalik-õiguslikke ringhäälinguorganisatsioone vaadelda konkurentidena, kellele on antud oluline eelis, kuna nad koguvad rahalisi vahendeid maksumaksja taskust. Nüüd on aga küsimus selles, kas avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioonide õigus eksisteerida ei peaks enam eeskätt tulenema nende kasutegurist ühiskonnale tervikuna, vaid hoopiski võimalikust konkurentsimoontonutusest kommertskanalite suhtes. Kuna avalik-õiguslikud ja eraõiguslikud huvid ei ole enam vastuolus, seisab Euroopa Komisjon silmitsi vastuoluliste nõudmistega.

Avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioonide tulevik on ebakindel juhul, kui nende manööverdamisruumi piiratakse eraõiguslike ringhäälinguorganisatsioonide kasumi teenimise kasuks. Asi on veelgi hullem, kui seda tehakse ilma Euroopa Parlamenti kaasamata, heites kõrvale 27 liikmesriigi valitsustest üheksateistkümne selgesõnalised vastuväited.

Viimastel aastatel olen korduvalt palunud komisjonil sellest hukatuslikust plaanist loobuda. See näib praegust ulatuslikku muret silmas pidades minu arvates olevat ainus võimalik lahendus. Lisaks sellele on tegemist küsimusega, mis on liikmesriikide ja mitte Euroopa Liidu pädevuses. Ma toetan härra Visseri ja teiste kõnelejate esitatud küsimusi ja väljendatud seisukohti.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). - (EL) Härra juhataja, volinik, nagu rõhutasid mu kolleegidest parlamendisadikud, kes suulise küsimuse allkirjastasid, ja nagu nimekad kõnelejad üksikasjalikult eelmisel nädalal Brüsselis toimunud avalikul kuulamisel märkisid, peame kõik käsitama avalik-õiguslikku televisiooni kui vahendit, mille abil saame osutada oma kodanikele teenust, mis langeb suures osas kokku kohustusega seda osutada.

Uute tehnoloogiate väljatöötamise ning iga päev arvukalt esilekerkivate ettevõtete kiiluvees on vaja kaitsta avalikku arutelu, sõltumatut järelevalveasutust ja programmide mitmekesisust, seda kooskõlas iga liikmesriigi ajaloo ja kultuuriga.

Eluterve konkurentsi raames peab komisjon edendama uusi avalike huvide ja avalik-õigusliku ringhäälingu kaitsmise viise.

Peamiselt on vaja selgitada ringhäälinguorganisatsioonide avalik-õiguslikke ülesandeid – me peame paremini hindama riigiabi, kuid samuti ei tohi me läbipaistvusreeglit silmas pidades komisjoni poolt läbiviidava eelhindamisega seada tarbetut haldus- ja finantskoormust liikmesriikidele ja avalik-õiguslikele ringhäälinguorganisatsioonidele.

Uue meedia kontekstis on samuti vaja kasutusele võtta tõhusamad kontrollimehhanismid. Ja veel – arvestades, et avalik-õiguslikud ringhäälinguorganisatsioonid mängivad kultuurilises ja keelelises mitmekesisuses otsustavat rolli, peavad kõik need meediakanalid, samuti avalik-õiguslikud korporatsioonid ja avalik-õiguslik televisioon pakkuma kvaliteetseid programme ja samas suutma samalaadsete asutustega konkureerimise kontekstis võtta vastu uusi keerukaid ülesandeid, kajastades ringhäälingus ülemaailmset huvi pakkuvaid sündmusi, nagu näiteks olümpiamängud, maailmameistrivõistlused jne. Kahjuks on see tänapäeval midagi sellist, mis on tavaliselt võimatu lihtsalt seetõttu, et eraõiguslike ettevõtete parema rahalise seisu tõttu ei saa avalik-õiguslik televisioon selliste sündmuste näitamist endale lubada. Niisiis ei ole kodanikel võimalik vaadata neid sündmusi teiste programmide kõrval.

Lõpetuseks sooviksin samuti osutada sellele, et see, mida turul praegu pakutakse, ja kommertsmeedia huvid avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioonide pädevuse ja tegevuste ulatuste määratlemisel ei suurenda pealegi suuremat üldist huvi – loomulikult mõne erandiga – ning komisjon peaks seda fakti tõsiselt arvesse võtma.

Maria Badia i Cutchet (PSE). – (ES) Härra juhataja, volinik, tahaksin samuti proua Kroesile kiiret paranemist soovida.

Sooviksin teha paar üldist märkust ringhäälinguteatise läbivaatamise kohta. Esiteks tahaksin öelda, et pean komisjoni poolt algatatud läbivaatamist positiivseks niivõrd, kuivõrd see võimaldab 2001. aasta teatise sisu kohandada, võttes arvesse neid muudatusi, mis on toimunud nii tehnoloogia kui ka ühenduse õiguse vallas.

Lisaks sellele on selles alles 2001. aasta teatise põhituum, milles tunnustati avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioonide olulist rolli demokraatia kvaliteedi ja pluralismi tagamisel. Ma viitan valdavalt põhimõtetele, mille kohaselt peaksid liikmesriigid määratlema ja piiritlema vastavate avalike asutuste poolt saadavate avaliku teenuse litsentside sisu ning neil peaks olema vabadus valida rahastamismudel ja seega vältida igasugust vaba konkurentsi moonutamist.

Lisaks sellele tuleks litsents konkreetsele ettevõttele või kontsernile määrata ametliku otsusega ning samuti peaks litsentside suhtes teostatama sõltumatut välisjärelvalvet; siinkohal sooviksin rõhutada audiovisuaalset sektorit reguleerivate asutuste olulist rolli.

Mis puutub ettepaneku nendesse täiendustesse, mis on kõige olulisemad, tunneme heameelt selle üle, et avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioonide poolt uute teenuste osutamise üle teostatakse eelhindamisi, kuid üksnes siis, kui nende hindamiste läbiviimiseks säilitatakse piisav paindlikkus selleks, et neid oleks võimalik kohandada iga riigi institutsionaalse mudeliga ning järk-järgult kasutusele võtta.

Lõpetuseks – ma usun, et väga hoolikalt tuleb hinnata võimalust, et teatud teenused, mis on hõlmatud avalik-õiguslike audiovisuaalsete teenuste pakkumisega, võivad kuuluda tasustamisele neid kasutatavate inimeste poolt või olla nende poolt kasutatavad tasu eest, võttes arvesse nii traditsioonilise avalik-õigusliku audiovisuaalse ringhäälingu tasuta ja üldist iseloomu kui tõrjutuse ohtu, mis võib kaasneda siis, kui see rahastamismeetod heaks kiidetakse. Ma loodan, et komisjon võtab neid märkusi arvesse.

Ieke van den Burg (PSE). - Härra juhataja, on selge, et praegu on küsimus lahkkelis, mis valitseb ühelt poolt avalike huvide ja sellise huvi ühiskondliku rolli ning teiselt poolt õiglase konkurentsi ja siseturu toimimise vahel. Avalik-õigusliku ja eraõigusliku ringhäälingu piirid, kuid ka muu meedia vahelised piirid on järjest rohkem hägustunud ning see kehtib eelkõige siis, kui küsimus on uutes suhtluskanalites, nagu näiteks iPodid, lühisõnumiteenus jne.

Nagu mõned kõnelejad on märkinud, on avalik-õiguslik ringhääling sageli teenuste uuenduslikkuse osas esirinnas, kuid on selge, et sellel on piiriülene ja erinevaid meediasektoreid ületav mõju. Seetõttu on oluline, et ringhäälinguteatis ja üldist majandushuvi pakkuvate teenuste üldine raamistik oleksid kooskõlas. See on oluline küsimus, mida oleme käsitlenud Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjonis. Eelkõige nimetatud komisjoni kuuluvad fraktsiooni PSE liikmed on rõhutanud, et oluline on luua suurem õiguskindlus üldist majandushuvi pakkuvate teenuste jaoks ning me sooviksime näha raamdirektiivi ja kõnealust sektorit hõlmavaid õigusakte, milles see küsimus on poliitilisel tasandil otsustatud.

Praegu meie ees oleva ja komisjoni poolt esitatud teatise eelnõu üle konsulteerimisel võib märkusi esitada kuni 15. jaanuarini ning taas kord on tähtis anda selge signaal, et horisontaalsem üldraamistik oleks oluline vahend, mille abil asetada laiemasse konteksti sellised arutelud nagu praegune avalik-õiguslikku ringhäälingut puudutav arutelu.

Oluline on teada, kes otsustab reeglite üle ja milline tasakaal eksisteerib turuhuve ja avalikke huve reguleerivate eeskirjade vahel. Mul on kindel tunne, et teatistes mainitud turutest tõstaks esikohale kommertskaalutlused selle asemel, et seada esikohale ühiskondlikud kaalutlused. Selline oli meie kavatsus üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid käsitlevate uute horisontaalsete eeskirjade puhul.

Ma olen pisut üllatunud, et fraktsioon PPE-DE nüüd nendele konkreetsetele küsimustele nii palju keskendub, arvestades, et nad olid üsna kõhkleval seisukohal, kui teemaks oli toetuse andmine meie üleskutsel luua üldisem raamistik. Toon selge näite, mis kehtib ka ringhäälingu puhul – nimelt kui puudub selge laiem raamistik, mis asetab suuremat rõhku ja annab suurema kaalu avalikele huvidele, hakkavad sedalaadi aruteludes alati domineerima turuhuvid.

Ma sooviksin kasutada võimalust, et korrata meie üleskutset seoses üldist majandushuvi pakkuvate teenuste raamistikuga, mis peaks horisontaalselt taastama tasakaalu nende huvide eelistamisel avalikele huvidele.

Emine Bozkurt (PSE). - (NL) Härra juhataja, avalik-õiguslik ringhääling seisab Euroopas pluralismi, mitmekesisuse, kultuurilise mitmekesisuse ja demokraatia olemuse eest – tegemist ei ole minu väljamõeldisega, komisjon saab seda kinnitada – ning avalik-õiguslikud ringhäälinguorganisatsioonid on riikliku tähtsusega. Nüüd on teoksil plaan võtta kasutusele turutest, mis viiakse läbi eelkõige uute meediateenuste puhul ja enne nende turuletoomist. Ma ei leia, et see oleks hea mõte, sest Brüssel ei tohiks liikmesriikidele eelnevalt dikteerida, kuidas nad oma avalik-õiguslikke teenuseid korraldavad. Avalike huvide teenimist tuleks minu hinnangul hinnata riiklikul tasandil ja selleks ei ole vaja mitte mingisugust kohustuslikku turutesti.

Nüüd sooviksin öelda paar sõna ka bürokraatia kohta. Kuigi ma pooldan asjade üle kontrollimist, peaksime me tagama, et me ei lõpetaks olukorras, kus meil on rohkem eeskirju ja rohkem kulusid erinevate liikmesriikide jaoks.

Pealegi, mis puutub pakkumisse, siis ei peaks me minu arvates tegema vahet vanade ja uute teenuste vahel, kuna praktikas on nende kahe vaheline joon hägune. Küsimus ei ole ka ühes või teises – televisiooniprogrammid käivad sageli käsikäes uute teenustega ja vastupidi. Seega, just nagu Euroopaski, on uus ja vana omavahel läbipõimunud. Asi ei puuduta üksnes turgu, vaid ka meie avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioonide avalikku tähtsust, mis on üldtunnustatud ja seda eriti komisjoni poolt. Ma sooviksin kuulda komisjonilt, kas see kajastub teatise kohandatud versioonis ja kas asjakohaselt jagatakse ära ka vastutus – nimelt liikmesriikidele – olgugi, et sellele vastutusele lisanduvad eeskirjad avalikku huvi pakkuvate teenuste kohta, mis tuleks koostada Euroopa Parlamendi ja nõukoguga konsulteerides.

Thomas Mann (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, avalik-õiguslik ringhääling on midagi enam kui majanduslik tegur. Ma võtsin osa Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni kuulamisest, mis toimus eelmisel nädalal Brüsselis Kuulamisel märgiti ära teabe ning Euroopa kultuuri ja hariduse mitmekesisuse tähtsus. Kui 22 liikmesriiki on ülevaatamise või intensiivistamise vastu põhjusel, et meil on erinevad raamtingimused ja erinevad turud, siis on üsna väär tahta ulatuslikku administreerimist, ajamahukat testimist nii nagu selle kohustusliku eeltesti näol välja pakutud, või Euroopa tasandi sekkumist kohmaka bürokraatliku süsteemiga.

Avalik-õigusliku ringhäälingu jaoks on kontrolliasutused juba olemas – ringhäälingunõukogud. Me jälgime seda, kuidas kohandatakse tehnoloogiliste muutustega. Me jälgime õiglase konkurentsi tagamiseks võetavaid meetmeid. Ma kuulun ühte sellisesse asutusse Euroopa Föderalistide Liidu esindajana ringhäälinguorganisatsiooni *Hessischer Rundfunk* juures. Meie sõltumatus on tagatud seadusega. Vastukaaluks oleme täielikult ja täiesti õigusega avalikkuse kontrolli all. Just nii toimib tõhus meediapoliitika.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Härra juhataja, riik nõustub mu kolleegidest parlamendiliikmetega selles osas, et riigiabi avalik-õiguslikule ringhäälingule vajab õiguslikku selgitamist. Me oleme seda Euroopa Parlamendis kaua aega nõudnud. Ma sooviksin siiski juhtida teie tähelepanu teistele pakilistele küsimustele, mis vajavad võimalikult kiiret komisjonipoolset lahendamist. Paljude probleemide seas märgin ära kolm. Esiteks – laialdaselt on vaja kasutusele võtta ühisantennid, mis hõlmaksid ka digitaalset ringhäälingut, seda eelkõige kortermajade puhul, mille omanikuks on elamuühistud, kooskõlas teabesuuniste artiklist 5 tulenevate eranditega, kuna see on miljonite kodanike probleemiks uutes liikmesriikides, sealhulgas Tšehhi Vabariigis. Teiseks – vaja on toetada ulatuslikumat koostööd riiklike raadio ja televisiooni ringhäälingunõukogude ning Euroopa institutsioonide vahel, et saavutada avalikke teenuseid käsitlevate sätete parem kohaldamine. Kolmandaks – parandada tuleb teleringhäälingu riiklike seiresutuste vahelist koostööd seoses trahvide määramisega ebasobivate telesaadete näitamise eest, mis ohustavad laste ja noorte moraalsel arengut.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Härra juhataja, tänan teid kõiki väga viljaka arutelu eest, millest annan kindlasti ülevaate oma kolleegile, proua Kroesile.

Lubage mul mõningaid märkusi kommenteerida. Amsterdami protokollis viidatakse vajadusele tasakaalustada riigiabiga finantseerimine ja selle mõju konkurentile. Me tahame, et liikmesriigid võtaksid siin juhtohjad enda kätte, kuna vastasel juhul peame seda tegema Brüsselis kaebuste alusel.

Meie eesmärk on anda liikmesriikidele rohkem võimalusi avalik-õigusliku ringhäälingu arendamiseks tingimusel, et asutamislepingu konkurentsi puudutavaid sätteid austatakse. Avalik-õiguslik ringhääling peaks jätkuvalt olema uuenduslik, hariv ja loomulikult meelelahutuslik. Komisjon on nende eesmärkidega nõus.

Liikmesriigid peavad ise otsustama, kuidas avalik-õiguslikku ringhäälingut rahastada. See on Amsterdami protokollis selgelt ära märgitud. Avalik-õiguslikel ringhäälinguorganisatsioonidel on võimalik vabalt uute projektidega eksperimenteerida. Teatise eelnõu annab selgelt mõista, et katseprojektid on testide läbiviimisest vabastatud. Me oleme alati tunnustanud võimalust pakkuda rahastamist avalik-õiguslike teenuste osutamise eest, mille hulka kuulub väga lai valik avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioonide poolt pakutavaid mitmekesiseid ja tasakaalus programme. Nii on see ka tulevikus.

Komisjon soovib samuti tagada avalik-õigusliku ja eraõigusliku ringhäälingu koosseksisteerimise. Komisjoni eesmärk on soodustada seda, et avalik-õiguslikud ringhäälinguorganisatsioonid saaksid ühiskonna sotsiaalsete, demokraatlike ja kultuuriliste vajaduste teenimiseks kasu uutest tehnoloogiatest.

Amsterdami test lubab liikmesriikidel rahastada avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioonide poolt pakutavaid uusi meediateenuseid. Nii kaitstakse nende ringhäälinguorganisatsioonide võimet pidada sammu meie kiiresti muutuvast meediakeskkonnast toimuvate muutustega. Samas on avalikkuse huvides ka eraõiguslikele ettevõtjatele stiimulite säilitamine. Lissaboni eesmärkide elluviimiseks on oluline nii avalik-õiguslike kui ka eraõiguslike ringhäälinguorganisatsioonide uuenduslikkus ning on sõnadetagi selge, et avalik-õiguslikel ringhäälinguorganisatsioonidel on tulevikus vabad käed käivitada kommertsalustel ja ilma eelhindamiseta ükskõik milliseid uusi teenuseid.

Ma tahan teile kinnitada, et võtame neid konsultatsioone väga tõsiselt. Me vaatame põhjendatud küsimuste arvessevõtmiseks teksti läbi. Ma palun meie talitust, et nad võtaksid projekti läbivaatamisel Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide ettepanekuid arvesse.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

17. Kaubandus- ja majandussuhted Lääne-Balkani riikidega (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on härra Belderi poolt rahvusvahelise kaubanduse komisjoni nimel esitatud raport (A6-0489/2008) kaubandus- ja majandussuhete kohta Lääne-Balkani riikidega (2008/2149(INI)).

Bastiaan Belder, raportöör. – (NL) Härra juhataja, ma sooviksin kasutada seda võimalust, et tutvustada oma aruannet kaubandus- ja majandussuhete kohta Lääne-Balkani riikidega.

Ma ei alustanud käesolevat raportit mitte ilmaasjata sellega, et kordasin taas kord üle nende riikide Euroopa Liiduga ühinemise väljavaated. Euroopa Liit ei saa jätkata käitumismudelit, kus truult korratakse minevikus tehtud lubadusi, nagu näiteks 2003. aastal Thessalonikis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel Lääne-Balkani riikidele antud lubadust Euroopa Liiduga ühinemise kohta. Ei, Lääne-Balkani riikidele sobiksid paremini reaalsed meetmed ja nendele kohandatud ühinemismenetlused, kui peaaegu et kohusetruu retoorika.

Te võite ju küsida, miks nende riikide liitumisväljavaated mulle nii südamelähedased on. Esiteks, ma olen täiesti veendunud, et Euroopa Liidul on maksta auvõlg. See tuleb mulle meelde arutelu Srebrenica kohta, mis toimub Euroopa Parlamendis loodetavasti selle nädala kolmapäeva õhtul. See piirkond on pealegi Euroopa jaoks strateegilise tähtsusega. Minu raportis sisalduvad konkreetset ettepanekud on järgmised. Ma pooldan Kesk-Euroopa Vabakaubanduslepingu (CEFTA) täiendavat konsolideerimist. Nimetatud leping on oluline vahend selleks, et suurendada selle ala regionaalset lõimumist, mis on omakorda oluline ettevalmistus juhaks, kui need riigid tahavad lõimuda Euroopa turule ja ühineda Euroopa Liiduga kolmes etapis. Euroopa Liit peaks mobiliseerima ühinemiseelset rahastamisvahendit laiapõhjalise abi kaudu, et edendada reformimisprotsesse nendes riikides. Ka liikmesriigid saavad siin olulist rolli mängida, pakkudes selleks kohalikele avalikele teenistujatele konkreetset koolitust. See tagab nendele riikidele suurema ametialase pädevuse koostada oma ambitsioonikad projektid, mis vastavad Euroopa Liidu poolse rahastamise tingimustele.

Härra juhataja, kui ma kõnealuse raporti kallal alguses tööle asusin, külastasin esimese asjana Haagis oma riigi majandusministeeriumi, kus kuulsin oma rõõmuks, et Hollandi valitsus oli käivitanud valitsustevahelise lähenemisviisi. Kirjeldasin seda oma raportis kui näidet, mida tasub järgida – ja mitte seepärast, et see on Hollandi lähenemisviis, vaid seetõttu, et see on kohandatud Balkani riikide endi palvele toetada aktiivselt ja sobivalt nende ühinemisprotsessi ja vastab nendele soovidele.

Ma sooviksin ära märkida ühe konkreetse teema oma raportist – nimelt energiakoostöö Lääne-Balkani riikidega, tegemist on minu arvates väga aktuaalse temaga. Oma strateegilise asukoha tõttu võib see piirkond väga vabalt mängida olulist rolli toornafta ja maagaasi transiidis. Euroopa Liit peaks püüdma vastu võtta energiaalase välispoliitika. Ma kuulun ka väliskomisjoni. Mitmed aastad tagasi võtsime vastu mahuka raporti eesmärgiga võtta energia valdkonnas tarvitusele Euroopa välispoliitika. Ja vaadake nüüd praegust olukorda, mis kinnitab Euroopa Parlamendi poolt komisjonile ja nõukogule esitatud üleskutset. Brüssel ei tohiks kindlasti jätta oma liikmesriike sõna otseses või kaudses mõttes välja külma kätte.

Ma sooviksin lõpetuseks öelda, et endise ajakirjanikuna olen korduvalt Balkani riike külastanud. Selle tulemusel tunnen selle piirkonna vastu suurt empaatiat ja seotust sellega. Käesoleva raporti kirjutamisega seoses olen kasutanud oma sõidukulude eelarvet õppereisideks; neil reisidel olen käinud koos rahvusvahelise kaubanduse komisjoniga ja selle töötaja Roberto Bendiniga ning eelkõige koos minu enda assistendi Dick Jan Diepenbroekiga olen käinud väga kasulikel reisidel Serbias ja Kosovos ning järgmisel nädalal loodan sõita

Albaaniasse. Lühidalt – ma võin küll selle aruande täna õhtul lõpetada, kuid töö ei ole veel kaugeltki mitte valmis, ei minu ega ka Euroopa institutsioonide jaoks. Kui me tõesti tahame seda piirkonda Brüsselile lähemale tuua ja tõepoolest näitame seda ka oma pühendumise ja aktiivse toetamisega välja, siis on meil täielik õigus nõuda, et reformiprotsessile ja ühinemisele vastataks pühendumisega ja et seda peaks olema ka näha. Töö kõnealuse raportiga oli minu jaoks tõeline rõõm ning ma loodan, et sellele järgnevad eraldi raportid iga Lääne-Balkani riigi kohta.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Härra juhataja, kõigepealt lubage mul õnnitleda härra Belderit selle väga hea raporti puhul. Teie raporti valmimisaeg langeb kokku ajaga, mil Lääne-Balkani riigid on Euroopa Liidule aina lähemale liikumas, ning see annab põhjaliku ülevaate küsimustest, mis Euroopa Liidu ja Lääne-Balkani riikide majandus- ja kaubandussuhetes kaalul on. Lubage mul peatuda mõningatel aspektidel, mida teie raportis esile tõsteti.

Lääne-Balkani riigid on piirkonnana Euroopa Liidu jaoks oluliseks ja väärtuslikuks partneriks. Komisjoni viimases, 2008. aasta märtsi teatises Lääne-Balkani riikide kohta kinnitatakse Euroopa Liidu kindlat pühendumist selle piirkonna Euroopa Liiduga ühinemise väljavaadetele ning kinnitatakse muu hulgas Kesk-Euroopa vabakaubanduslepingu olulisust piirkonna majandusarengu jaoks. Komisjon nõustub raportööriga selles, et võimalus saada ELi liikmeks võib olla piirkonna jätkusuutliku majandusarengu ning rahu ja stabiilsuse tagamise katalüsaatoriks. Komisjon on sama meelt ka selles osas, et Kopenhaageni kriteeriumite individuaalne täitmine on äärmiselt oluline selle piirkonna riikide valmisoleku hindamisel Euroopa Liiduga ühinemiseks. Euroopa Liit on Lääne-Balkani riikide peamine kaubanduspartner. Tugevamad majandussidemed Euroopa Liidu ja antud piirkonna vahel on seetõttu elutähtsad sealsele majanduskasvule tõuke andmisel.

Nagu teie raportis väga õigesti osutatud, on stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi nurgakivideks kaubanduse liberaliseerimine ja lõimumine ning Euroopa Liit on koos Lääne-Balkani riikidega selle eesmärgi poole püüelnud kolmel tasandil.

Esiteks – kahepoolset tasandil on EL taganud alates 2000. aastast Lääne-Balkani riikidele ühepoolsed kaubandussoodustused, et hõlbustada nende ekspordi juurdepääsu Euroopa Liidu turgudele. Komisjon on stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu raames pidanud läbirääkimisi vabakaubanduslepingute sõlmimise üle, et luua tingimused poliitiliste ja majanduslike reformide jaoks ja luua alus Lääne-Balkani riikide lõimimiseks Euroopa Liitu, näiteks ühenduse õigustiku kohandamise kaudu.

Teiseks – piirkondlikul tasandil oli Euroopa Komisjon vahetalitajaks Kesk-Euroopa vabakaubanduslepingut (CEFTA) käsitlevatel läbirääkimistel ning otsustas anda CEFTA sekretariaadile ja lepingu pooltele rahalist ja tehnilist abi lepingu elluviimisele kaasa aitamiseks. Samas väärtustab Euroopa Komisjon kõrgelt lepingu piirkondlikku vastutuse tasandit ja tunnustab, et CEFTA on esmatähtis piirkonna tugevama majandusliku lõimumise jaoks ning selleks, et valmistada ette pinnast Lääne-Balkani riikide lõplikuks täies mahus osalemiseks Euroopa Liidu ühtsel turul. Lisaks sellele loodi CEFTAgas kõik vajalikud struktuurid, et käsitleda kaubandusküsimusi piirkondlikul ja kahepoolset tasandil. See on piirkondliku koostöö ja heanaaberlike suhete soodustamiseks ja tugevdamiseks väga oluline. Euroopa Komisjon jälgib jätkuvalt CEFTA rakendamist ja annab sellest ülevaate oma ühinemis- ja ühinemiseelset protsessi käsitlevas aastaaruandes.

Kolmandaks – mitmepoolset tasandil on komisjon toetanud kõnealuse piirkonna riikide ühinemist Maailma Kaubandusorganisatsiooniga, kuna see on üleilmastunud majanduses tõhusaks osalemiseks olulisim samm. Euroopa Liit on koondanud kõik olemasolevad poliitikavahendid, et toetada Lääne-Balkani riike nende püüdlustes viia läbi reforme ja piirkondlikku koostööd. Ühinemiseelse abi rahastamisvahend on oluline selleks, et pakkuda lahendust piirkonna pikaajalistele arenguvajadustele. Kogumaht praeguseks finantsraamistikuks ajavahemikus 2007–2013 on 11,5 miljardit eurot. Vähem oluline ei ole aga ka see, et Euroopa Komisjon on alustanud dialoogi kõikide selle piirkonna asjaomaste riikidega, et koostada tegevuskavad viisanõude kaotamiseks.

Õeldu valguses lubage mul kinnitada, et komisjon võtab kõik vajalikud meetmed selleks, et tõhustada kaubandussuhteid ja tuua Lääne-Balkani riikide majandus Euroopa Liidule võimalikult lähedale. Lõpetuseks soovin veel kord õnnitleda raportööri selle hea raporti puhul ja mul on hea meel öelda, et komisjon on selle üldise lähenemisviisiga samal meelel.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub teisipäeval kell 12.00.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma sooviksin väljendada toetust ja tunnustust härra Belderi esitatud raportile, kuna selles soovitatakse võtta konkreetsed majanduslikud meetmed, mille püüdluseks on avarada Lääne-Balkani riikide Euroopa Liiduga ühinemise väljavaateid. Sooviksin juhtida teie tähelepanu kolmele aspektile.

1. Me peame realistlikult tunnistama, et Serbia mängib stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis võtmerolli, samas peab Euroopa Liit jätkuvalt tegema jõupingutusi selle nimel, et võita Serbia rahva usaldust ja kauakestvat sõprust.

2. Tulevikus ei tohiks etnilised separatistlikud suundumused ja ühepoolsed iseseisvusdeklaratsioonid enam sellistel aladel nagu Kosovo, Lõuna-Osseetia, Abhaasia, Transnistria, Põhja-Küpros jne olla enam lubatud. Riikide „territoriaalse terviklikkuse“ põhimõtte on püha ja seda tuleb tulevikus austada.

3. Samal ajal peame tugevalt toetama Euroopa standardite järgimist seoses nende inimeste õigustega, kes kuuluvad rahvusvähemustesse Lääne-Balkani riikides, sealhulgas rumeenia keelt kõnelevad kogukonnad Valea Timoculuis, Vojvodinas, Istras ja endises Jugoslaavia Makedoonia Vabariigis. Neid õigusi tuleb austada, välistades võimalikud suundumused etnilistele kaalutlustele tuginevaks territoriaalseks autonoomiaks ja püüdlused saavutada kollektiivseid etnilisi õigusi, mille puhul on juba teada nende potentsiaal kutsuda esile konflikte ja käivitada veriseid sõdu.

18. Ühine põllumajanduspoliitika ja ülemaailmne toiduainetega kindlustatus (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on proua McGuinnessi poolt põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel esitatud raport (A6-0505/2008) ühise põllumajanduspoliitika ja ülemaailmse toiduainetega kindlustatuse kohta (2008/2153(INI)).

Mairead McGuinness, raportöör. – Härra juhataja, kui ma käesoleva raporti koostamise algatasin, oli ülemaailmse toiduainetega kindlustatuse teema poliitiliselt väga oluline ning see on nüüd mõnevõrra tähelepanu keskpunktist kadunud. Kuid see on kindlasti muresemapanev teema, kuna maailmas on ikka veel enam kui miljard inimest, kes kannatavad nälja või alatoitumise all. Iga päev sureb maailmas kolmkümmend tuhat last nälga ja vaesusega seotud haigustesse. See on kohutav statistika ja muudab kõige olulisemaks küsimuseks selle, kuidas me toodame piisavalt toitu ja tagame inimestele juurdepääsu toidule.

Ma sooviksin tänada komisjoni koostöö eest käesoleva raporti koostamisel ja ka paljusid Euroopa Parlamendi komisjone, eelkõige arengukomisjoni, mis raporti koostamisse loomulikult kaasatud olid.

Nelja minutiga on võimatu anda korralikku ülevaadet sellest, mida raport sisaldab, kuid lubage mul tõsta esile mõned teemad, mis on minu arvates olulised. Esiteks – see, et olen ühte pealkirja pannud ühise põllumajanduspoliitika ja ülemaailmse toiduainetega kindlustatuse, viitab sellele, et vana komme materdada ühist põllumajanduspoliitikat ja süüdistada seda kõigis arengumaade hädades, on edasi arenenud ja et me oleme nüüd teadlikud sellest, et ühine põllumajanduspoliitika on taganud toiduainetega kindlustatuse Euroopa kodanike jaoks ning et seda näidiseks võttes võib see õpetada meile, mida teha ära arengumaades toiduainete tootmise osas.

On väga selge, et me oleme umbes viimase aastakümne jooksul lubanud põllumajanduse arengul saada osaks poliitilisest ja arengualasest päevakavast. Oli aeg, mil suur osa arenguabiks mõeldud rahast läks põllumajanduse ergutamisele ja toiduainete tootmise projektidele. Praegu see nii ei ole, kuigi kuna toidu hinnad on tõusmas, hakkame minu arvates nii Euroopa Liidus kui ka kogu maailmas uuesti silmi põllumajandusele pöörama.

See tähendab seda, et toiduainete kasvatamiseks ressursse omavatel riikidel lubatakse seda teha ning neil ja nende väikepõllumajandustootjatel aidatakse toota toiduaineid kohalikul tasandil oma vajaduste rahuldamiseks. See ei hõlma mitte üksnes toiduainete tootmiseks peamiste sisendite, nagu näiteks seemned ja väetised, pakkumist, vaid ka oskusteavet, nõuandeteenuseid, abi andmist põllumajandusega tegelevatele perekondadele arengumaades, et neil oleks võimalik toota toiduaineid oma vajaduste rahuldamiseks.

See on teostatav. Selle näiteks on Malawi ja teised sellised riigid, mis on suutnud hakata olukorras, kus valitseb äärmine näljahäda, tootma toiduaineid. Selle saavutamiseks on vaja poliitilisi algatusi. Samuti on selleks vaja seda, et Euroopa Liit – arvestades liidu suurt kaasatust arengumaailmas toimuvasse – innustaks riike vaatama oma põllumajanduse poole ja hakkaks ergutama toiduainete tootmist omaenda riigis.

Pakkumise ja nõudluse teema on väga delikaatne, kuna maailma rahvastik on kasvamas ja suureneb 2050. aastaks 40 % võrra ning me peame nende küsimustega tegelema hakkama. Konkurents toiduainete tootmise, sööda tootmise ja kütuse vahel on ilmselt väga oluline probleem. Ma arvan, et selle käivitamiseks peame tegelema uurimis- ja arendustegevusega.

Usun, et me ei ole selles vallas piisavalt ära teinud. Me vaatame Euroopas selles suunas, et toota vähem toitu, ja seetõttu ei näinud me vajadust analüüsida põllumajandustootmise tõhusust ja vajadust toota tulevikus rohkem.

Üks olulisimaid sõnumeid, mida tõesti sooviksin selle lühikese ajaga edasi anda, on see, et põllumajandustootjad kogu maailmas toodavad toiduaineid juhul, kui nad suudavad sellega oma elatist teenida – seega on poliitikakujundajatel vaja see joonde ajada ja kujundada sellist poliitikat, mis tagab põllumajandustootjatele stabiilse sissetuleku. Kuidas me seda teeme? Tagades stabiilsed hinnad ja analüüsides toiduainete tootmise kulusid. Kui põllumajandustootjad seda sissetulekustiimulit ei saa, tõmbuvad nad tagasi.

Toon hoiatava näite. Kaugelt enam kui aasta tagasi rääkisime kaupade kõrgetest hindadest. Praegu on aga näiteks seis selline, et meil on teravilja ülejääk ja sellel puudub turg. Järgmisel hooajal ei tooda need põllumajandustootjad nii palju kui eelmisel ning see võib ülemaailmse toiduainetega kindlustatuse probleemi pikaajalises perspektiivis süvendada.

Käesolev raport on mahukas. Ma loodan, et mu kolleegid saavad anda sellele oma toetuse ja ma tänan taas kord kõiki neid paljusid inimesi, kes selle vastu suurt huvi üles näitasid.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Härra juhataja, komisjon tunneb heameelt proua McGuinnessi koostatud raporti ja aktiivse arutelu üle, mis on aset leidnud Euroopa Parlamendi arvukates komisjonides selle väga aktuaalse temaga seotud aspektide üle, alates kaubandusest ja lõpetades biokütuste, hinnaseire, investeerimispoliitika, finantskriisi, kliimamuutuste ja vee kasutamisega põllumajanduses.

Komisjon nõustub paljusid arengumaid 2008. aasta esimeses pooles tabanud toidukriisi põhjuste ulatusliku analüüsiga. Samuti jätkab komisjon toidu- ja energiahinna vahelise seose analüüsimist. Põhjuslikkuse küsimus on äärmiselt keeruline, sest hõlmab erinevate pakkumise ja nõudlusega seotud tegurite koosmõju. Energiahinnad on vaid üheks neist teguritest, kuid samas on tegemist teguriga, millel on nii otsene kui ka kaudne mõju. Biokütuste teemat käsitleti üksikasjalikult erinevatel Euroopa Parlamendi istungjärgudel. Selge erinevus valitseb Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide poliitikas selles osas, mil määral on teraviljatootmine suunatud ümber biokütustele. Euroopa Liidu biokütuste poliitika ei vähenda toidu kättesaadavust, kuna lähteainete kogused on üleilmsel tasandil väga väikesed.

Isegi kui Euroopa Liit läheneb oma eesmärgile, milleks on 10 %, on mõju toidu hinnale piiratud ja seda eelkõige kahel põhjusel. Esiteks – järjest rohkem biokütuseid pärinevad muudest lähteainetest kui toit või toodetakse jääkidest või jäätmetest. Teiseks – biokütuste tootmistehnoloogiate tõhusus paraneb veelgi ning eeldatavasti kasvab jätkuvalt ka keskmine toodang.

Euroopa Liidu säästlik biokütusepoliitika on üldkokkuvõttes vaeseid toetav poliitika. Selline poliitika pakub lisavõimalusi kahele kolmandikule maailma vaestest, kes elavad põllumajanduspiirkondades ja sõltuvad seega elujõulisest põllumajandussektorist. See poliitika ei too aga samavõrra kasu kõigile elanikerühmadele. Komisjon on võtnud endale ülesande jälgida hoolikalt sellise poliitika mõju toiduainetega kindlustatusele ja toiduainete hindadele.

Euroopa Liit on juba võtnud meetmeid ülemaailmse toiduainetega kindlustatuse küsimusega tegelemiseks, kohandades ühist põllumajanduspoliitikat muutunud turusituatsioonile ja üleilmsele olukorrale. Ühise põllumajanduspoliitika „tervisekontroll”, milles hiljuti kokku lepidi, aitab ühist põllumajanduspoliitikat ajakohastada, lihtsustada ja ühtlustada ning seega kõrvaldada ka piirangud põllumajandustootjatele, aidates neil seeläbi paremini reageerida turult tulevatele signaalidele ja tulla toime uute ülesannetega.

Tervisekontrolli läbiviimise kokkuleppega kaotatakse viljelusmaade tootmisest kõrvalejätmine, suurendatakse piimakvoote, saavutades nende tühistamise 2015. aastaks, ning kujundatakse turusekkumine ümber tõeliseks kaitsevõrgustikuks.

Samuti on selles käsitletud uusi lahendamist vajavaid küsimusi, nagu näiteks kliimamuutused, veemajandus, taastuvenergia ja bioloogiline mitmekesisus, mis arengumaadele mõju avaldavad.

Ühine põllumajanduspoliitika ei jää pärast 2013. aastat muutumatuks ning septembris Annecy's toimunud põllumajandusministrite mitteametlikule kohtumisele on juba järgnenud esialgne arutelu. Tulevast ühist

põllumajanduspoliitikat tuleb vaadelda laiemas kontekstis, mille lahutamatuks osaks on säästev areng, konkurents ja ülemaailmne toidu tasakaal.

Erinevatel kõrgel tasemel toimunud kohtumistel on tõstetud ülemaailmse toiduga kindlustatuse teema rahvusvahelisel tasandil esiplaanile. Samuti mõistetakse ja tunnustatakse rahvusvahelisel tasandil selgelt seda, et põllumajandusele ja maaelu arengule tuleb poliitilises tegevuskavas anda suurem tähtsus nii riiklikul, piirkondlikul kui võimalusel ka mandri tasandil. Näiteks käsitlesime üksikasjalikult põllumajanduse ja toiduga kindlustatuse teemat oktoobris toimunud arutelul oma kolleegidega Aafrika Liidust ning me kavatseme neid arutelusid käesoleval aastal veelgi aktiivsemalt läbi viia.

Vähem oluline ei ole ka see, et komisjon peab võtma G8 liidrite ülemaailmset toiduga kindlustatust puudutava avalduse jätkumeetmed. Juba enne nõukogu 16. detsembri otsust luua toiduainete rahastamisvahend viis Euroopa Komisjon läbi väga tulemuslikke arutelusid ÜRO kõrgetasemelise töörühmaga.

Euroopa Komisjon jääb põhjaliku tegevusraamistiku rakendamist ootama. Komisjon on veendunud, et põllumajanduse ja toiduga kindlustatuse vallas järk-järgult kujunev ülemaailmne partnerlus omab olulist tähtsust käesolevas raportis sisalduvate erinevate soovitude elluviimisel, sh selles osas, kuidas toetada väiketalupidajate tootmist, ja selles osas, millist liiki kaubanduspoliitika tuleks vastu võtta toiduainetega kindlustatusele kaasaaitamiseks, eelkõige kõige kaitsetumas olukorras olevates kogukondades.

On ilmne, et ekspordipiiranguid- ja keelde tuleks vältida ja tulevikus tuleks kaubandust pigem rohkem kui vähem liberaliseerida. Suuremad kaubavood on osa lahendusest toiduainetega kindlustatuse saavutamiseks.

Komisjon loodab, et Euroopa institutsioonide julget sammu mobiliseerida üks miljard eurot täienduseks teistele – nii lühikeses, keskmises kui ka pikas perspektiivis – toidukriisi lahendamiseks määratud rahastamisvahenditele järgivad ka teised abi andjad.

Madridis 26. ja 27. jaanuaril toimuv konverents, mis käsitleb toiduainetega kindlustatuse õigust kõigile, on kindlasti väga oluline samm selleks, et viia arutelu uuele tasandile – tasandile, mis püüab määratleda olulisimad prioriteedid maailmas valitseva näljaprobleemi lahendamiseks.

Euroopa Komisjon tegutseb jätkuvalt ennetavalt selle nimel, et tagada ülemaailmne toiduga kindlustatus, ning proua McGuinnessi raportis on kindlasti hästi analüüsitud mõningaid võimalikke lahendusi, mida Euroopa Komisjon ja laiem rahvusvaheline kogukond võiksid kaaluda.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub teisipäeval kell 12.00.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Kader Arif (PSE), kirjalikult. – (FR) Euroopa Parlamendi poolt pärast nn toidumässusid võetud meetmed on võimaldanud eraldada 1 miljard eurot toidukriisi vastu võitlemiseks. Kui see kiireloomuline meede kõrvale jätta, sooviksin rõhutada vajadust pikaajalise rahvusvahelise strateegia järele, mis tugineks kohalikule ja elatust andvale põllumajandusele ning vastaks elanikkonna vajadustele ja territooriumide potentsiaalile.

Tõepoolest, maailma rahvastiku suurenemine, kliima soojenemine, biokütuste kontrollimatu tootmine ja agressiivne spekulatsioon on need paljud tegurid, mis põllumajandusturgudel pingeid süvendavad. Need aspektid viitavad sellele, et kriis ei saa olema lühiajaline ja et avaliku sektori poliitika tuleb tervikuna üle vaadata, et parandada tootmismeetodeid ja reguleerida rahvusvahelisi turgusid.

Ma usun, et ühisest põllumajanduspoliitikast võiks pärast ülemäärasuse ja puuduste kõrvaldamist saada näide tõhusast, õiglasest ja vastutustundlikust tegevuskavast, millega suudetakse kohaselt lahendada toiduainete probleem ja ühendada samaaegselt majandust, ühiskonda ja keskkonda. Ühine põllumajanduspoliitika peaks samuti aitama arengumaadel jagada Euroopas rakendatavaid võtteid, teadmisi ja kogemusi. Euroopa peaks siiski eelkõige korraldama ümber rahvusvahelised kaubandust reguleerivad eeskirjad, et need ei takistaks riikide õigust toetada toiduainetega kindlustatuse tagamise eesmärgil oma põllumajandust.

Katerina Batzeli (PSE), kirjalikult. – (EL) Rahvusvahelised ja piirkondlikud kokkulepped ei ole seni osutunud piisavaks turu varustamise ja kaubanduse reguleerimisel ega suutnud kaitsta põllumajandustoodangu läbipaistvaid ja stabiilseid hindu.

Põllumajandusturgude reguleerimine peaks tuginema pikaajalisele tõhusatest meetmetest koosnevale strateegiale ning tootjate koondamisest ja teavitamisest turu olukorrast ja väljavaadetest lähtuvalt.

Sellise poliitika põhimõte on eelkõige sissetulekute kindluse tagamine selliste ohtude ja kriiside puhul, mille põhjustavad ebasoodsad loodusnähtused või turumoonutused ning tavatult laialdane ja pikaajaline hinnalangus.

Vaja on terviklikke ja tõhusaid tegevuskavasid, näiteks:

- üle-euroopalised ja rahvusvahelised tootmis- ja turujärelevalvesüsteemid kui varajase hoiatamise süsteemid tootmissuundade määramiseks;

- üleilmne toiduainete ja toiduvarude seiresüsteem;

- Euroopa süsteem turujärelevalveks ja põllumajandustoodete ja tootmissisendi hindades toimuvate muutuste registreerimiseks, mida saaks ühendada mõne sarnase rahvusvahelise süsteemiga ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) egiidi all.

Samuti oleks hea lisada Doha vooru osas tulevikus saavutatavasse kokkuleppesse eriolukorrad, mille puhul on võimalik toiduabi anda, kuna praegused sätted ei ole siduvad.

Constantin Dumitriu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Proua McGuinnessi raportis tehtud järeldused ülemaailmse toiduainetega kindlustatuse kohta on nüüd silmnähtavad ka Rumeenias. Riigi valuuta devalvatsiooni tõttu seisame me silmitsi kõikide peamiste toiduainete hindade tõusuga ning toorainekulude ja töötlemisettevõtete poolt võetud laenukulude kasvuga.

Lisaks sellele oleme globaalse soojenemise tagajärjel puutunud järjest rohkem kokku saagi hävinemisega loodusõnnetuste tõttu. Tegelikult on uute liikmesriikide põllumajandustootjad sellistes olukordades kõige ebasoodsamas olukorras, kuna neile antavate toetuste määr on madalam kui teistes liikmesriikides.

Sel põhjusel olen välja pakutud muudatuste põhjal palunud komisjonil uurida võimalust luua ühenduse tasandil saagi kindlustamiseks antavast võimalikest eritoetustest sõltumatult teatavad sekkumismehhanismid, et ennetada globaalse soojenemise mõjusid ja võidelda nende mõjude vastu.

Ühenduse poolt toiduainetootjatele kehtestatud standardid on ranged ja seetõttu on toiduainete hinnad Euroopa Liidus kõrged. Ma olen siiski sügavalt veendunud, et põllumajandus võib olla stardiramp üleilmsest kriisist mõjutatud Euroopa majanduste taastumiseks ning et taastuvate energiaallikate arendamisel võib olla positiivne mõju põllumajandus- ja toiduainesektorile.

Kui võtame kasutusele vajalikud ettevaatusabinõud, on meil võimalik saavutada kasvu biokütuse tootmises, ilma et seaksime ohtu keskkonda või kogu maailmale vajalikke toiduvarusid.

Roselyne Lefrançois (PSE), kirjalikult. – (FR) Kõnealune raport ühise põllumajanduspoliitika ja ülemaailmse toiduainetega kindlustatuse kohta on andnud meile suurepärase võimaluse mõelda sellele, kuidas saavutada seda, et Euroopa põllumajandus mängiks täit rolli maailmas toidu tasakaalu saavutamisel. Tõepoolest – olgugi, et maailmas peab toiduainete tootmine suurenema, on põllumajandusele pühendatud arenguabi osakaal alates 1980ndatest aastatest pidevalt vähenenud. Sel põhjusel esitasingi põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonis mitmed muudatusettepanekud, mille eesmärk oli muuta kõnealune raport ambitsioonikamaks ja eelkõige pakkuda välja, et Euroopa Komisjon võtaks vastu põhjaliku strateegia toiduainetega kindlustatust puudutavate küsimuste kohta ja muudaks seega ühenduse poliitika tervikuna kooskõlastatumaks.

Kuigi mul on hea meel, et käesolevas tekstis rõhutatakse ühise põllumajanduspoliitika tähtsat rolli toiduainetega kindlustatuse saavutamisel, tunnen kahetsust selle üle, et raportöör pooldab põllumajanduspoliitika suuremat kooskõlastamist turuga ja et ta süüdistab keskkonnakaitsealगतusi selles, et need on põhjustanud põllumajandustootmise vähenemise Euroopas. Minu arvates on see seisukoht täiesti väär – otse vastupidi, ma usun, et kliimamuutuste probleem on vaja käsile võtta selleks, et töötada välja uued mudelid, mis hakkavad tootma rohkem ja paremini.

Véronique Mathieu (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Praegusel hetkel peab Euroopa Liit kiiresti suurendama oma toiduainetega kindlustatust ja tegutsema suurte probleemide kohaselt. Esiteks – põllumajandustoodang peab 30 aastaga kahekordistuma, kuna maailma elanikkond küündib 2050. aastaks 9 miljardini. Tõsiasi on aga see, et 860 miljonit inimest elab alaliselt näljas. Põllumajandustoodangu kasv peab olema säästev ning tuginema ennekõike kohalikule põllumajandusele.

Toidu ülemaailmsete hindade järsk kõikumine ja ülemaailmsete varude õige juhtimine kujutab endast järgmist lahendamist vajavat probleemi. Euroopa põllumajandustootjatele õiglase sissetuleku tagamiseks toetan mõtet, et kindlustuspoliisid annaksid põllumajandustootjatele kõrgema kindlustuskaitse hinnakõikumiste vastu, samuti algatust luua ülemaailmne toiduainete seiresüsteem.

Lõpetuseks – pidades silmas suuremat loomade ja taimedega kaubitsemist, on Euroopa Liidul kohustus rakendada tõhus strateegia kõigi tervisealaste kriiside ennetamiseks Euroopas. See strateegia peaks põhinema ennetusel, jälgitavusel ja reageerimisvalmidusel. Seoses sellega tähendab Euroopa Liidu Nõukogu hiljutine impordikontrolli korra tugevdamise ja ühtlustamise otsus seda, et meie kaaskodanikele saab toiduainete kvaliteedi osas anda parema tagatise.

Põllumajandus mängib kasvu ja arengu valdkondades praegu kesksemat rolli kui kunagi varem. Seetõttu peame seda iga hinnaga kaitsma!

Daciana Octavia Sârbu (PSE), kirjalikult. – (RO) Maisi, nisu ja energia hinna pidevast tõusust tingitud ülemaailmne toidukriis, maailma rahvastiku kasv ning kliimamuutused on andnud tõuke mitmetele mässudele ja rahutustele, mis võivad juhul, kui neile lähiajal lahendust ei leita, destabiliseerida riike ja piirkondi kõikjal maailmas. Ärevust tekitab aga erinevus 2050. aastaks 9 miljardi taset saavutada võiva elanikkonna arvu suurenemise kiiruse ja ülemaailmsete toiduvarude vähenemise vahel. Selline olukord toob väga tõenäoliselt kaasa selle, et konfliktid nafta pärast asenduvad konfliktidega joogivee ja toidu pärast või võitlusega ellujäämise nimel. Praegu on Euroopa Liit peamine humanitaarabi andja, kuid toiduvarud on kahanemas ja arengumaad, eelkõige Aafrikas, vajavad vaesuse ja kroonilise nälja vastu võitlemiseks rohkem abi. Põllumajanduse sõltuvuse vähendamine fossiilsetest energiaallikatest, mahepõllumundustoodete kasutamine, viljaka pinnase säilitamine ja ühise põllumajanduspoliitika kohandamine toidukriisi olukorrale on mõningad neist olulistest aspektidest, mida tuleb sellest tupikust väljatulemiseks arvesse võtta.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE), kirjalikult. – (HU) Kõige olulisem küsimus, millega Euroopa põllumajandussektor aastal 2009 silmitsi seisab, seisneb selles, kuidas mõjutab ülemaailmne majanduskriis põllumajandustoodete tootmise ja tarbimise tingimusi. See küsimus on keskseks teemaks teisel Ungari põllumajanduskonverentsil, mida korraldan koos Ungari põllumajandus- ja maaelu arengu ministriumini valdkonna riigisekretäri Zoltán Gőgösiga 17. aprillil 2009. aastal Pápa linnas. Alates 2006. aastast on rahvusvahelisel turul maisihind kolmekordistunud ja nisuhind on tõusnud 180 % võrra, samas kui toiduhinnad üldiselt on suurenenud 83 % võrra. Aastaks 2050 on maailma rahvastik kasvanud 9 miljardini ja selleks, et rahuldada nende toiduvajadusi, peame põllumajandustoodangu taseme kahekordistama; seega on odava toidu ajad otsa saanud. Seetõttu on äärmiselt oluline Euroopa Liidu põllumajanduslikku suutlikkust säilitada ja võimaluse korral seda suurendada. On vastuvõetamatu, et ühise põllumajanduspoliitika valdkondliku reformimise tulemusel lasti põllumajandustoodangul Euroopa Liidus väheneda. Selle heaks näiteks on suhkrureform, mis on viinud Ungari suhkrutööstuse kadumiseni, ning veinisektori reform, mille käigus anti viinapuude väljajuurimiseks subside. Põllumajanduse otsetoetuste eraldamine tootmisest on samamoodi samm selles suunas.

Me peame leidma sobiva tasakaalu toiduainete tootmise ja biokütuste tootmise vahel ning viimati nimetatut ei tohi ohustada ülemaailmset toiduainetega kindlustatust. Ameerika Ühendriikide bioetanooli programm andis olulise tõuke toiduhindade kõrgustesse lendamisele 2008. aastal; nende kogemustele tuginedes peab Euroopa Liit uuesti läbi vaatama endale biokütuse suhtarvude osas varem võetud kohustused. Lõpetuseks tahan tungivalt nõuda, et Euroopa Liidu tasandil võetaks kiired meetmed, kaitsmaks tootjaid monopolide loomise eest toiduainete jaemüüjate seas.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), kirjalikult. – (RO) Energiahindade tõus, ebasoodsad ilmastikunähtused ja maailma rahvastiku kasvust tingitud energianõudluse suurenemine on toonud kaasa toiduainete kõrged hinnad. Ma nõuan tungivalt, et komisjon uuriks seost toiduainete kõrgete hindade ja kasvavate energiahindade vahel, eriti kasutatavate kütuste osas.

Põllumajandussektor peab oma energiatõhusust suurendama. Biokütuses põllukultuuride osakaalu suurendamine ja taastuvenergia kasutamine võib avaldada positiivset mõju põllumajandus- ja toiduainesektorile, mida on mõjutanud kõrged väetiste ja pestitsiidide hinnad, samuti suuremad töötlemis- ja transpordikulud. Ma nõuan tungivalt, et komisjon jälgiks hoolikalt suurenenud biokütuse tootmise mõju Euroopa Liidus ja kolmandates riikides seoses muutustega maakasutuses, toiduainete hindades ja juurdepääsul toidule.

Ergutused energiakultuuride säästva viljelemise soodustamiseks ei tohi ohustada toiduainete tootmist. Ma olen veendunud, et põllumajanduse tootlikkuse suurendamiseks on vaja läbi viia põllumajandusuuringuid. Samuti kutsun liikmesriike üles kasutama täielikult ära võimalusi, mida teadusuuringute ja

tehnoloogiaarenduse seitsmes raamprogramm sellega seoses pakub, ning võtma meetmed, mis suurendavad põllumajandustoodangut säästval ja energiatõhusal viisil.

19. Kodanikuühiskonna dialoogi arendamise väljavaated Lissaboni lepingu põhjal (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on põhiseaduskomisjoni nimel proua Grabowska koostatud raport (A6-0475/2008) kodanikuühiskonna dialoogi arendamise väljavaadete kohta Lissaboni lepingu põhjal (2008/2067(INI)).

Genowefa Grabowska, raportöör. – (PL) Härra juhataja, volinik, me vahetame teemat, et arutleda Euroopa Liidu institutsioonide ja selle kodanike vaheliste kontaktide üle. Need kontaktid on ebapiisavad. Euroopa Liidu ja tema kodanike vahel on suur lõhe, samas kui Jean Monnet' juhtis tähelepanu sellele, et liit loodi kodanike ning mitte riikide ja valitsuste jaoks.

Liit on laienemas ja saamas juurde rohkem kodanikke, kuid liidu institutsioonidel on raskusi kodanikega kontaktide loomisel. See sai selgeks siis, kui Prantsusmaa ja Hollandi kodanikud andsid oma väga valusa „ei” Lissaboni lepingule. Tõsi küll, Euroopa Liidu institutsioonid püüavad kontakte liidu kodanikega siiski tõhustada. Institutsioonid on kodanikele avanemas ja tunnustavad selgelt kodanikuühiskonna rolli. Selles valdkonnas on Euroopa Liidu teabevahetuspoliitika järjest mitmekesisem. Sellise poliitika kirjeldamiseks on välja mõeldud isegi uus mõiste *kodanikuühiskonna dialoog*. Vaja on siiski rohkemat. Euroopa Parlament püüab seega kohaselt tegutseda ning püüdleb selle poole, et luua selle eesmärgi jaoks sobiv mehhanism ning edendada sedalaadi kontakte Euroopa Liidu institutsioonide ja liidu kodanike vahel. See lahendaks demokraatia vähesuse probleemi ja näitaks, et ka kodanikud mängivad Euroopa Liidus otsustusprotsessis olulist rolli.

Lissaboni lepingu artiklis 10 on öeldud, et: „Igal kodanikul on õigus osaleda liidu demokraatias. Otsused tehakse nii avalikult ja nii kodanikulähedaselt kui võimalik.” Samuti sisaldub selles lisasäte, mis võimaldab ühel miljonil Euroopa Liidu kodanikul esitada õigusloomega seotud algatust. Pärast Lissaboni lepingu jõustumist on miljonil ELi kodanikul võimalik pöörduda Euroopa Komisjoni poole ja kutsuda komisjoni üles esitama kodanike jaoks olulisel teemal õigusakti ettepanekut.

Just sellepärast viitan käesolevas raportis kodanikuühiskonna dialoogile. Kodanikuühiskonna dialoogi määratlust ei ole õigusaktidega kindlaks määratud. See on siiski väga vajalik ning ma sooviksin, et selle määramisel juhendutaks alljärgnevatest põhimõtetest – või õigemini, et kodanikuühiskonna dialoog ise neist juhenduks. Esiteks – olen käesolevas raportis kasutusele võtnud kodanikuühiskonna esindavuse põhimõtte. Ma sooviksin, et kodanikuühiskond oleks Euroopa Liidu tasandil kohaselt esindatud, s.t ma sooviksin, et kodanikuühiskonda esindaksid partnerid, kes käsitleksid ja esindaksid kaalul olevaid huve korrektselt.

Ma sooviksin, et kodanikuühiskonna dialoog oleks vastastikune ja kahepoolne protsess. See tähendab seda, et see protsess ei peaks hõlmama üksnes seda, et Euroopa Liit pöördub kodanike poole ning viimased reageerivad. Liit peaks kodanikke teavitama ka siis, kui nende seisukohti on arvesse võetud ning selgitama, millised on nende seisukohtade mõjud. Just sel põhjusel vajame ka seda, et liit annaks kodanikele tagasisidet.

Ma sooviksin, et kodanikuühiskonna dialoog tugineks selguse ja läbipaistvuse põhimõttele. Kodanikuühiskonna esindajaid dialoogis osalema kutsudes peaksime juhinduma selgetest põhimõtetest. Peaksime perioodiliselt avaldama nõuküsimises osalenud organisatsioonide nimekirja. Oleks mõistlik, kui Euroopa Liit määraks kindlaks isiku, kes vastutab selle valdkonna, s.t dialoogi eest.

Antud valdkonda reguleerivate põhimõtete kehtestamine ei ole lihtne. Euroopa Komisjon koostas 2002. aastal juba põhimõtted konsulteerimis- ja dialoogikultuuri edendamise kohta ning seetõttu loodan, et komisjon on valmis asjakohased põhimõtted ka nüüd koostama. Nendest saaksid kõikide institutsioonide kasutatavad ühised põhimõtted. Ma tahaksin lisada ka seda, et liikmesriikidelt tuleks samuti nõuda kodanikuühiskonna dialoogi edendamist. Mul ei ole võimalik ära märkida kõike käesolevas raportis sisalduvat. Ma sooviksin aga, et raporti sisu pandaks esimesel võimalusel proovile, nimelt Euroopa Parlamendi 2009. aasta valimiste kampaania ajal. Ma sooviksin, et seda võimalust kasutaksime ja teeksime esimese sammu Euroopa kodanikega kontakti loomiseks, andes neile teada parimast, mida Euroopa Liidul on pakkuda, ning saades neilt teada, mille nimel peaksime siin Euroopa Parlamendis võitlema.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Härra juhataja, komisjon sooviks kõigepealt tänada raportööri, proua Grabowskat, samuti aga ka põhiseaduskomisjoni, suurepärase raporti eest.

Me oleme nõus sellega, et kodanikuühiskonnal on oluline osa Euroopa integratsioonis. See on üks olulisemaid suhtlemisvahendeid Euroopa institutsioonide, Euroopa Liidu ühiskonna ja kodanike vahel. See aitab kodanikel teostada oma õigust osaleda Euroopa Liidu demokraatias.

Euroopa Komisjonil on kauaaegne ja eluterve traditsioon kodanikuühiskonna organisatsioonidega suhtlemisel. Komisjoni ja kodanikuühiskonna vaheline koostöö on süvenenud, hõlmates väga erinevaid teemasid alates poliitikaalasest dialoogist ja lõpetades projektijuhtimisega, seda nii Euroopa Liidus kui ka meie partnerriikides.

Lissaboni leping paneks meie olemasolevad tegevused ametlikumale alusele ja oleks uueks tõukeks nende edasisele tõhustamisel. See avaks ka tee kodanikuühiskonna teisele võimalusele – oma seisukohtade rakendamisele kodanikualgatuse kaudu.

Selleks, et kaasata huvitatud pooli aktiivsesse dialoogi, on vaja anda kodanikuühiskonnale sobivad vahendid oma arvamuse väljendamiseks ja enda kuuldavaks tegemiseks. Euroopa Liidu institutsioonid vajavad ise samuti samavõrd sobivaid vahendeid, tagamaks, et sellest, mida me kodanikuühiskonnalt kuuleme, tehakse õiged järeldused ja see sisestatakse süsteemi. Komisjon tunneb heameelt selle üle, et praegune raport toetab paljusid ideid, mida komisjon juba ellu rakendab.

Oma volituste kaudu on praegune komisjoni koosseis teinud mitmeid algatusi kodanikuühiskonna organisatsioonide ja kodanike kaasamiseks Euroopa Liitu puudutavate teemade avalikku arutellu. Üheks selliste jõupingutuste uuendusmeelseimaks näiteks on olnud kodanike foorum, milleks on katsetatud arutlevate arvamusuuringute ja näost näkku suhtlusega.

Inimeste vajaduste ja ootuste mõistmiseks on Eurobaromeetri uuringust viimase 35 aasta jooksul kujundatud väärtuslik vahend, mille abil uurida avalikku arvamust Euroopas. Ei komisjon ega ka Euroopa Parlament ei saa siiski ilma teiste abita korraldada üle-euroopalist avalikku arutelu. See on võimalik üksnes siis, kui Euroopa institutsioonid ja liikmesriigid koostööd teevad. See on Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni poolt 22. oktoobril 2008. aastal allkirjastatud poliitilise deklaratsiooni „Partnerlus Euroopa asjadest teavitamisel” eesmärk.

Selles kontekstis koordineerivad komisjon ja parlament juba jõupingutusi liikmesriikidega, kasutades selleks juhtimispartnerlust, mis hõlmab piirkondlikke ja kohalikke kampaaniaid konkreetsetel teemadel, sidudes need kohalike asutuste ja valitsusväliste organisatsioonide meetmetega. Üksteist 2009. aastal käivituvat uut juhtimispartnerlust muudavad selle lähenemisviisi veelgi tõhusamaks.

Komisjon jagab seisukohta, et viljakaks dialoogiks on vaja aktiivset osalemisest kõigi poolte poolt – Euroopa Liidu institutsioonide, liikmesriikide ja kodanikuühiskonna poolt. Komisjon loodab, et Lissaboni leping jõustub ja selle raames ollakse valmis võtma vajalikud meetmed selle praktiliseks elluviimiseks ja kodanikuühiskonna dialoogi edasiarendamiseks.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub teisipäeval kell 12.00.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), kirjalikult. – (PL) Kui Euroopa Liit tahab olla tõeliselt demokraatlik ja oma kodanikele lähedal, on kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil vaja tihedat koostööd ühelt poolt Euroopa Liidu institutsioonide ja liidu liikmesriikide ning teiselt poolt kodanikuühiskonna vahel.

Kodanikuühiskond esindab paljusid kodanike poolt vabatahtlikult loodud valitsusväliseid organisatsioone ja mittetulundusühendusi. Samuti on kodanikuühiskonnal oluline osa Euroopa integratsiooniprotsessis, sest ta annab ELi kodanike seisukohad ja nõudmised teada Euroopa institutsioonidele. Seetõttu on väga oluline anda kodanikele efektiivset ja usaldusväärset teavet ning muuta kodanikuühiskonna dialoog populaarsemaks. See kehtib iseäranis Euroopa Liidu tegevuste ja kavatsuste edendamise ja tutvustamise, Euroopa koostöövõrgustiku arendamise ja Euroopa identiteedi tugevdamise kohta kodanikuühiskonnas.

ELi poliitiliste eesmärkide ja kavatsuste elluviimine nõuab suuremat poliitilist teadlikkust, tõhusamat kodanikuühiskonna dialoogi ja laiemat avalikku mõttevahetust.

Lissaboni leping suurendab kodanike õigusi suhtes Euroopa Liiduga, hõlbustades kodanike ja kodanikuühiskonda esindavate ühenduste osalemist „kodanike Euroopat” käsitlevas arutelus.

Euroopa Liidu institutsioonid peaksid tegema tihedamat koostööd, et edendada kodanikuühiskonnaga peetavat dialoogi ja ergutada ELi kodanikke olema Euroopas rohkem kaasatud. Väga oluline on ergutada kodanikke rohkem osalema Euroopa debattides ja aruteludes. Kodanikud peaksid samuti aktiivselt osalema eelseisvatel Euroopa Parlamendi valimistel. Jean Monnet' ütles ju lõppude lõpuks, et me ei loo Euroopa Liitu riikide ja valitsuste jaoks, vaid kodanike jaoks.

Zita Gurmai (PSE), kirjalikult. – (HU) Kuulumine kodanikuühiskonna organisatsioonidesse annab Euroopa kodanikele võimaluse osaleda aktiivselt poliitika kujundamises. Pidades silmas Euroopa Liidu eesmärkide saavutamist, on tõeliseks proovikiviks kodanike aktiivne kaasamine sellesse protsessi ning konkreetsete ja tõeliste võimaluste loomine selleks, et kodanikud saaksid teha algatusi, anda tagasisidet, väljendada kriitikat ja eriarvamusi. Kuna aga kodanikuühiskonna organisatsioonide selge ja täpne õiguslik määratlus puudub, võib see tekitada raskusi.

Selleks, et Euroopa Liidu kodanikud märkaksid eeliseid, mida liit neile pakub, peame jätkuvalt suurendama demokraatiat ja läbipaistvust ning parandama liidu tegevuse tõhusust. Demokraatia puudujääk on enamikel juhtudel tingitud sellest, et kodanikel ei ole alati juurdepääsu olulisele teabele. Mõningatele ühenduse otsustamisprotsessi puudutavatele dokumentidele ei ole endiselt võimalik ligi pääseda ja seega on vaja jätkata protsessi, mille eesmärk on jätkuvalt suurendada Ühenduse tödokumentide kättesaadavust.

Konsulteerimismehhanism on Euroopa institutsioonide tegevuste lahutamatu osa. Me peame sätestama konsulteerimise üldpõhimõtted ja miinimumnõuded ning looma konsulteerimise jaoks raamistikku, mis on järjekindel, kuid samas piisavalt paindlik, et kohandada seda asjaomaste poolte konkreetsetele ootustele.

Jo Leinen (PSE), kirjalikult. – (DE) Kõnealune raport sisaldab selget sõnumit tuua Euroopa Liit oma kodanikele lähemale ja pakub välja tõelised meetmed selle eesmärgi realiseerimiseks.

Me palume kõigil Euroopa Liidu institutsioonidel muuta dialoog kodanikuühiskonnaga oma poliitikaalases töös oluliseks ja kõiki puudutavaks ülesandeks.

Inimesed toetavad Euroopa Liitu üksnes siis, kui neid liidu poliitilistest projektidest ja tegevustest teavitatakse ning kui neil on võimalik otsuste tegemises osaleda, näiteks konsulteerimise kaudu. Lissaboni lepingu tagasilükkamine Iirimaa näitas meile, millised negatiivsed tagajärjed võivad sihilikult levitatud valeinformatsioonil olla Euroopa integratsiooni jaoks. Seda tuleb tulevikus ära hoida ennetava teavitamise ja dialoogiga. See kehtib iseäranis nõukogu ja liikmesriikide valitsuste suhtes, kes peaksid aktiivsemalt pingutama Euroopa Liidu kohta parema teabe andmise nimel.

Et igal kodanikul oleks võimalik saada ettekujutus kõigi Euroopa institutsioonide tööst, tuleks juurdepääsu nende dokumentidele lihtsustada ja parandada.

Meie eesmärk on luua tugev Euroopa kodanikuühiskond, mis on Euroopa avaliku sektori arendamise põhieeldus. Seetõttu nõuame, et lõpuks ometi loodaks vajalikud raamtingimused, s.t eeskätt harta Euroopa ühingute jaoks, aga ka vajalik baasinfrastruktuur aktiivsetele kodanikele Euroopa tasandil.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), kirjalikult. – (PL) Härra juhataja, daamid ja härrad, proua Grabowska raport kodanikuühiskonna dialoogi arendamise väljavaadete kohta Lissaboni lepingu põhjal on näide aja ja ressurside raiskamisest. Seega kerkib järgmine põhiküsimus: mis on selle arutelu tegelik mõte? Lõppude lõpuks on Lissaboni leping ju surnud. Iirimaa lükkas selle üleriigilisel referendumil tagasi. See tähendab seda, et ülal nimetatud dokumendil ei ole õigusjõudu. Millelegi sellisele tuginemine on sama hea kui ilma vundamendita liivale ehitada. Tuginemine lepingule, mis tagasi lükkamise tõttu reaalset ei eksisteeri, on vastuolus demokraatia põhimõtetega ja vabade rahvaste võrdsete õigustega. See kõik tuleb meelde demokraatia määratlust. Minu arusaamist mööda on demokraatia vaba valik ja mitte miski seesugune, mis kehtestatakse ja milles eiratakse inimeste taht. Demokraatias on ülimad inimesed ja mitte mingi konkreetne huvirühm. Inimeste tahte ülimaks väljenduseks on referendum ja mitte valitseva kliki poolt inimeste tahte vastaselt vastu võetud otsus. Kas seda on nii raske mõista?

Dushana Zdravkova (PPE-DE), kirjalikult. – (BG) Ma sooviksin õnnitleda proua Grabowskat suurepärase raporti eest, mis aitab kindlasti kaasa kodanikuühiskonna dialoogi täiustamisele ja arendamisele. Euroopa Liidu kodanike ja selle institutsioonide vahelise dialoogi arendamise kohta on palju öelda. Bulgaaria kodanikeühenduse esinaisena usun kindlalt, et see on üks kõige olulisemaid aspekte pakiliselt reformimist ja täiustamist vajava Euroopa arengu jaoks tulevikus.

Ma usun, et see raport võimaldab Euroopa Parlamendil anda vajalikud suunised ja soovitused nii teistele institutsioonidele kui ka kodanikuühiskonna organisatsioonidele, kuna ilma nende koostöö ja osaluseta ei ole meil võimalik endale püstitatud eesmärgi saavutada.

Raportis pakutakse välja võrdväärse dialoogi põhimõtte, võttes arvesse väga erinevate ühenduste erinevusi ja nende sõltumatust. Sellega edendatakse kodanikuühiskonna osalust poliitilises protsessis, eesmärgiga ületada tõsised raskused, millega see nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil silmitsi seisab. Kuna eri riikides ja eri sektorites on arengutase erinev, on äärmiselt oluline, et leiaksime kohalikul tasandil tulemuste saavutamiseks erineva lähenemisviisi.

Ma jään lootma teistele institutsioonidele ja liikmesriikidele, et need meie soovitusi võimalikult varsti arvesse võtaksid, seda isegi juhul, kui Lissaboni leping lähiajal ei jõustu.

20. Riigi rahandus majandus- ja rahaliidus 2007-2008 (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on majandus- ja rahanduskomisjoni nimel proua Gottardi esitatud raport (A6-0507/2008) riigi rahanduse kohta majandus- ja rahaliidus 2007–2008 (2008/2244(INI)).

Donata Gottardi, raportöör. – (IT) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, täpselt aasta tagasi võtsime vastu otsuse ühendada riigi rahandust puudutavad 2007. ja 2008. aasta raportid. Sellel oli vähemalt kaks põhjust: kiirendada protsessi ja võtta arvesse märke toimuvatest muutustest. Tollal me ei teadnud veel, milline on muutustele täielik ulatus, kuid juba siis oli ilmne, et kahte aastat koos analüüsides saame põhjalikuma ja täpsema hinnangu. Ja meil oli õigus! Homme hääletusele minevat raportit on pidavalt ajakohastatud.

Seos riigi rahanduse ning finants- ja majanduskriisi vahel on väga selge. Mõelge lihtsalt neile ressurssidele, mis eraldatakse pankade ja suurettevõtete päästmiseks, tootmise toetamiseks, ning pidage mees peamiselt väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate üleskutseid ning kodanike kaitsmist majandussurutise tagajärgede eest. Kõikidest nendest meetmetest on teavitatud Euroopa institutsioone ja konkreetseid liikmesriike – samas ei tohiks need aga kahjustada ega kahandada meie väljavaateid ega vajadust pühenduda tulevaste põlvkondade nimel.

Raportis on esindatud vähemalt kaks tasandit: tasand, mis on üldine, stabiilne ja kehtib kõikides olukordades, ning tasand, mis on erakorraline reaktsioon toimuva kriisile. Põhimõtte, et kvaliteetne ja säästev riigi rahandus ei ole asendamatult mitte üksnes konkreetsete riikide jaoks, vaid ka majanduse usaldatavuse ja Euroopa sotsiaalmudeli jaoks, kehtib jätkuvalt või isegi süveneb. Tulude osas on vaja astuda samme maksubaasi laiendamiseks, nõrgendamata samas progressiivmääraga maksustamise põhimõtet, ning vähendada maksukoormust tööle, eelkõige keskmise ja madala palga ning pensioni puhul. Kulude osas on vaja hinnata konteksti, tingimusi, elanikkonna koosseisu, võttes vajalikul määral arvesse soolise võrdõiguslikkuse poliitikat ja demograafilisi muutusi. Selle asemel, et kasutada mittevalikulisi kärpeid, peaks eesmärgiks olema kulude ümberkorraldamine, osaliselt eelarvevahendite ümberjaotamise ning avaliku halduse ajakohastamise teel.

Seda on kasulik teha soopõhise eelarvestamise kaudu – meetodiga, mida Euroopa Parlament on juba mõnda aega soodustanud ja propageerinud, kuid mis ei ole kaugeltki mitte veel normiks saanud. See suurendab läbipaistvust ja võrreldavust, on kodanike jaoks paremini äratuntav ja suurendab seega usaldust ja omanikutunnet.

Praegune seninägematu ebastabiilsus nõuab otsusekindlat tegutsemist. Kui avaliku sektori sekkumine muutub taas kord keskseks ja vajalikuks, ei tohi me enam samu vigu teha – see oleks veelgi andestamatum. Selle asemel peame suunama kriisi uue arengumudeli poole, mis on tõeliselt jätkusuutlik nii keskkonna kui ka ühiskonna seisukohast.

Rääkides Euroopa tasandi kooskõlastatusest, peaksime kaaluma omaenda antitsüklilise juhtimissüsteemi sisseeadmist, liikudes üheskoos ja samas suunas, kiirendades võitlust maksupettuste ja maksuparadiiside vastu ning sidudes omavahel riiklikke kavasisid. Kui me sekkume ettevõtete toetamiseks, peame hindama selle mõju konkurentidele, võrdsetele võimalustele ja siseturu toimimisele, tagades samas järelevalve, aruandekohustuse, piirangud ja järjepideva käitumise. Stabiilsuse ja kasvu pakti läbivaatamine tagab reguleeritava paindlikkuse, mida rakendada ettevaatlikult ja pikaajalist perspektiivis silmas pidades.

Strateegilistes ja eelnevalt kindlaks määratud sektorites tuleks uuesti käivitada makromajanduskavad ja ühisinvesteeringud, kasutades selleks selliseid vahendeid nagu eurovõlakirjad, jälgides tähelepanelikult kohaliku ja piirkondliku tasandi stabiilsuskavasid. Majandus- ja rahanduskomisjonis saavutati raporti osas

laiaulatuslik konsensus, kuna enamik fraktsioone oli raporti nägemusega nõus. Ma loodan tõesti, et tänane arutelu on sissejuhatus heade tulemuste saavutamisele homsel hääletusel.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Härra juhataja, komisjon tervitab proua Gottardi raportit, mille sisu sobib hästi kokku komisjoni kahe varasema raportiga riigi rahanduse kohta majandus- ja rahaliidus, mis avaldati 2007. ja 2008. aasta juunis. Komisjon nõustub ka kolme viimase muudatusettepanekuga, mis raportööri poolt 7. jaanuaril esitati.

Euroopa Parlamendi raport kinnitab, et läbi vaadatud stabiilsuse ja kasvu pakt on seni toiminud nii nagu peaks. Eelkõige on mitmed liikmesriigid teinud märkimisväärsed jõupingutusi selle nimel, et täita oma kohustusi pakti osas. Pärast stabiilsuse ja kasvu pakti reformimist on pakti korrigeerivaid ja ennetavaid sätteid kohaldatud täielikult kooskõlas reformitud pakti sätetega ning mitte mingisugust leebust pakti jõustamisel ei ole täheldatud.

Raportis rõhutatakse siiski ka Euroopa Liidu ja euroala väga negatiivset majanduslikku väljavaadet 2009. aastaks. Kasv on märgatavalt aeglustunud, kuni selleni välja, et see on käesoleval aastal muutunud suisa languseks. 2010. aasta üldised majandusväljavaated on samuti heidutavad ning seetõttu nõustub komisjon Euroopa Parlamendiga selles, et nõudluse toetamine valikuliste eelarvemeetmetega on nüüd muutunud väga oluliseks.

Eelarvepoliitikat tuleks siiski hoida jätkusuutlikul kursil, säilitades lootusi kriisi põhjalikule lahendamisele. Seoses sellega jagab komisjon Euroopa Parlamendi muret riigi rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse üle ja asetab jätkuvalt rõhku selle hindamisele.

Euroopa Komisjon annab uue raporti riigi rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse kohta Euroopa Liidus välja 2009. aasta sügisel. Komisjon nõustub Euroopa Parlamendiga ka selles, et riiklikud kulutused tuleb ümber suunata selleks, et parandada riiklike kulutuste kvaliteeti vastavalt Lissaboni strateegiale. Poliitika selline suunitlus on tõepoolest osa Euroopa Ülemkogu poolt vastu võetud poliitika üldsuunistest. Komisjon jätkab tööd riigi rahanduses toimuvate muutuste, sealhulgas tulemuspõhise eelarve koostamise, kvaliteedi süstemaatilisema hindamise nimel.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub teisipäeval kell 12.00.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Silvia-Adriana Țicău (PSE), kirjalikult. – (RO) 2006. aasta kevadel tegid 12 liikmesriiki läbi ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse. Nõukogu poolt ülemäärase eelarvepuudujäägiga riikide jaoks tehtud soovitude ja otsuste rakendamise tulemusel on kaks ja pool aastat hiljem selliste riikide arv lähenemas nullile. See saavutus sai võimalikuks tänu soodsatele majandustingimustele 2006. ja 2007. aastal. Ajavahemikul 2008–2009 seisame silmitsi majanduskriisiga, mis on juba mitmetes liikmesriikides kutsunud esile majanduslanguse, tööpuuduse suurenemise ja arvukad ettevõtete pankrotid, eriti väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate seas. Euroopa majanduse taastamise kavas on ette nähtud suured riiklikud investeeringud transpordi ja energia infrastruktuuri ajakohastamiseks. Liikmesriigid töötavad praegu välja programme, mille eesmärk on VKE-de toetamine äritegevuse jätkamiseks. Nendes tingimustes on nii euroala liikmesriikidel kui ka kõigil liikmesriikidel keeruline lähenemiskriteeriume täita. Ma usun, et Euroopa tasandil on vaja võtta meetmed, et võimaldada liikmesriikidel tulla toime selliste praeguste probleemidega nagu vananev elanikkond, ränne, kliimamuutused jne. Põllumajandus, haridus, tervishoid ja transport – Euroopa majandusarengu ja Euroopa kodanike elukvaliteedi jaoks olulisimad valdkonnad – peavad saama kasu konkreetsetest avaliku sektori poliitikatest.

21. Ettepanek võtta üle, rakendada ja jõustada direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul, ja direktiiv 2006/114/EÜ eksitava ja võrdleva reklaami kohta (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni nimel proua Weileri esitatud raport (A6-0514/2008) ettepaneku kohta võtta üle, rakendada ja jõustada direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul, ja direktiiv 2006/114/EÜ eksitava ja võrdleva reklaami kohta (2008/2114(INI)).

Barbara Weiler, raportöör. – (DE) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, enne kui ma lähen oma raporti juurde, sooviksin veel kord öelda, et otsustades arutleda oma omaalgatuslike raportite üle, ei ole me toiminud õigesti. Kui ma näen, kuidas need arutelud toimuvad – ilma dialoogi, lahkarvamuste ja konfliktideta – tunnen, et see ei ole õige Euroopa Parlamendis toimuv arutelu ning ma loodan, et parandame selle vea kiiresti pärast Euroopa Parlamendi valimisi.

Sellele vaatamata sooviksin väljendada oma tänu nendele kolleegidest parlamendiliikmetele, keda siin ei ole. Me oleme raporti koostamisel väga head koostööd teinud. Ma sooviksin samuti tänada komisjoni ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni sekretariaati.

Me oleme siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonis toimunud aruteludel teinud mitmeid uusi ühiseid avastusi. Samuti on siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon teadlikult pannud rakendamist käsitleva arutelu päevakorda suhteliselt vara, kuna rakendamise tähtaeg liikmesriikide jaoks oli 2007. aasta keskpaigast kuni aasta lõpuni, mis ei ole palju direktiivi puhul, mis hõlmab suurel ja märkimisväärsel määral ühtlustamist. Mõned liikmesriigid ei ole ülevõtmist siiski veel ette võtnud. See on kindlasti seotud menetluse keerukusega, kuid huvitaval kombel kuuluvad kolm liikmesriiki, kes ei ole seda teha suutnud, Euroopa Liidu asutajaliikmesriikide hulka. Seetõttu ei saa me eeldada, et neil puuduvad teadmised Euroopa õigusest. Kolm liikmesriiki ei ole direktiivi veel üle võtnud, neli on seda teinud puudulikult ja ebapiisavalt ning kolm liikmesriiki on saanud komisjonilt teatised, millele võib järgneda menetlus Euroopa Kohtus. Paljudel juhtudel on ülevõtmine olnud puudulik. Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni kuulamisel tuvastasime, et kaks riiki on direktiivi üle võtnud suure pühendumusega ja väga loovalt – nimelt Ühendkuningriik ja Austria. Seega on see võimalik.

Siseturu kasutegurid peaksid olema liikmesriikide huvides. Kõnealuse direktiivi eesmärk peaks olema tarbijaõiguste selgitamine ja piiriülese kaubanduse lihtsustamine, usaldusväärsete ja õiglaste eeskirjade kehtestamine, ja loomulikult õiguskindluste suurendamine.

Väga oluline aspekt meie kui parlamendisaadikute jaoks oli kodanike ja tarbijate kaitsmine pettuse eest. See ei kehti mitte üksnes tarbijate puhul, vaid ka väikeettevõtjate ja kaupmeeste puhul. Meie eesmärk, lugupeetud volinik, peaks võib-olla olema nende kahe direktiivi koondamine keskpikas perspektiivis, kuna paljud väikeettevõtjad kogevad siseturul tarbijatena sarnast probleemi. Me oleme teadlikud paljudest näidetest, näiteks ärritavad reklaamid ning eksitavad ja agressiivsed kaubandustavad. Meile kõigile on teada aadressiraamatute pettused, mis on laialt levinud probleem terves Euroopas. Meile on teada loteriidega seotud pettused ja palju enamgi.

Ma sooviksin samuti tänada komisjoni, kes on lennuettevõtjate ja mobiilihelinate pakkuja reklaamide suhtes rangelt kehtestanud lauskontrolli- ja otsingusüsteemi. Me loodame, et komisjon jätkab seda tööd. Me loodame, et komisjon rakendab riiklike ametite kaudu tõhusamaid koostöövõrgustikke ja tagab, et musti nimekirju ei õnestataks ning et sanktsioonid oleksid reaalseks hirmutusvahendiks – see on meie kui parlamendisaadikute jaoks üsna märkimisväärne aspekt.

Lõpetuseks soovin öelda, et eduka ülevõtmise jaoks on vaja liikmesriikide vahelist ja liikmesriikide parlamentide ning Euroopa Parlamendi liikmete vahelist koostööd, ning täielikult kooskõlas Lissaboni lepinguga, mida siinkohal on juba mainitud, soovin väljendada oma poolehoidu sellele, et liikmesriikide parlamentide liikmed teostaksid suuremat kontrolli oma riikide valitsuste üle. Need kaks sammu oleksid heaks alguseks.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Härra juhataja, kõigepealt tahaksin tänada raportööri, proua Weilerit, tema raporti eest, mille sisu komisjon loomulikult põhjalikult läbi vaatab, kuid samuti tänada teda märkuste eest, mis ta selle menetluse kohta tegi.

Komisjon nõustub täielikult sellega, et nüüd on väga oluline, et liikmesriigid võtaksid ebaausaid kaubandustavasid käsitleva direktiiviga kehtestatud uued mõisted adekvaatselt üle ja et riigisisised asutused annaksid samuti oma panuse direktiivi ühtsesse rakendamisse kõikjal Euroopa Liidus.

Mis puutub ülevõtmistesse, siis kaks liikmesriiki on ikka veel hiljaks jäänud: Luksemburg ja Hispaania; komisjon suunas need juhtumid eelmisel aasta juunis edasi Euroopa Kohtule.

Samuti koordineeris komisjon ebakorrekse ülevõtmise vältimiseks selles vallas tehtavat koostööd. Mõningates riikides on siiski veel probleeme, peamiselt nende vastumeelsuse tõttu järgida täieliku ühtlustamise nõuet. Nende juhtumite puhul ei kõhkle komisjon rikkumismenetluste algatamisel.

Raportis märgitakse ära vajadus kaitsta ebaausate kaubandustavade eest mitte üksnes tarbijaid, vaid ka väikese ja keskmise suurusega ettevõtjaid. Seoses sellega tuleb komisjon Euroopa Parlamendile meelde, et ettevõtja

ja tarbija vahelisi ebaausaid tehinguid käsitlev ja seda valdkonda täielikult ühtlustav direktiiv oli juba iseenesest väga ambitsioonikas ettepanek, mis oleks läbi kukkunud juhul, kui selle reguleerimisala oleks laiendatud ka ettevõtjate vahelisele konkurentsile.

Ettepanekule eelnenud konsultatsioonide ja nõukogu arutelude põhjal järeldati, et direktiivi reguleerimisala laiendamist ettevõtjate vahelistele ebaausatele kaubandustavadele toetati vähe.

Mis puutub agressiivsetesse kaubandustavadesse, mida ebaausaid kaubandustavasid käsitleva direktiiviga Euroopa Liidu tasandil esimest korda reguleeriti, siis leiti, et selliseid kaubandustavasid esineb peaaegu eranditult ettevõtjate vahelistes suhetes. Ettevõtjate vaheline eksitav tegevus on juba hõlmatud direktiiviga eksitava ja võrdleva reklaami kohta. Sellist tegevust tuleks jätkuvalt reguleerida üksnes selle direktiiviga.

Mis puutub tarbijakaitsealaste õigusaktide jõustamisse, jätkab komisjon jõustamismeetmete koordineerimist tarbijakaitse koostöövõrgustike kaudu.

Selles kontekstis märgib komisjon jõustamisvahendina ära Euroopa Parlamendi toetuse lauskontrollidele. Komisjon kavatseb seda mehhanismi edasi arendada ning on kavandanud täiendava lauskontrolli käesoleva aasta lõppu. Vastavalt Euroopa Parlamendi palvele on komisjonil samuti heameel lisada, et peagi ilmuv tarbijaturu tulemustabelite teine versioon sisaldab seni läbiviidud lauskontrollide käigus kogutud teavet.

Kuna raportis märgitakse vajadust teavituskampaaniate järele, et suurendada tarbijate teadlikkust nende õigustest, sooviks komisjon teavitada parlamendiliikmeid oma hiljutisest veebilehest „On see aus?“, kus on näiteks ära toodud teavitusmaterjalid keelatud tegevuste musta nimekirja kohta.

Lõpetuseks sooviks komisjon Euroopa Parlamendile kinnitada, et teeb jätkuvalt tihedat koostööd liikmesriikidega, tagamaks ebaausaid kaubandustavasid ning eksitavat ja võrdlevat reklaami käsitlevate direktiivide piisav ja tulemuslik jõustamine.

Liikmesriikide ülevõtmismeetmeid ja kohtupraktikat sisaldav andmebaas luuakse käesoleval aastal ning see on koostöö tegemiseks kasulik vahend.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub teisipäeval kell 12.00.

(Pärast proua Weileri märkusi luges juhataja ette kodukorra artikli 45 lõike 2 sätteid.)

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Zita Pleštinšká (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Euroopa tarbijad puutuvad sageli kokku ebaausate kaubandustavade ning petliku ja eksitava reklaamiga. Sellise pettuseohu ees on kõige kaitsetumad haavatavad tarbijad, kelle hulka kuuluvad eelkõige lapsed ja eakad inimesed.

Ma tunnen heameelt komisjoni jõupingutuse üle aidata liikmesriikidel võtta üle direktiiv, mis aitab tõsta nii tarbijate kui ka ettevõtjate enesekindlust piiriülestes tehingutes. See tagab suurema õiguskindluse tarbijate jaoks ja kaitseb samas väikese ja keskmise suurusega ettevõtjaid agressiivsete ja ebaausate kaubandustavade eest.

See direktiiv on väga oluline tarbijaõiguste edasise arengu jaoks Euroopa Liidus ja siseturu potentsiaali täielikuks väljakujundamiseks. Kuna mõned asjad on direktiivi ülevõtmise osas siiski veel ebaselged, tunnen heameelt proua Weileri raporti üle, milles juhitakse tähelepanu probleemidele, mida esineb selle direktiivi sisemaistesse õigusaktidesse ülevõtmisel.

Selleks, et meid saadaks edu, peavad õigusasutused tugevdama piiriülest koostööd eksitavate andmebaasiteenuste osas. Minu arvates on tarbijate teadlikkuse suurendamiseks nende õigustest väga olulised teavituskampaaniad, kuna just need kampaaniad on kõige olulisemaks vahendiks nende paremal kaitsmisel. Vaid hästi informeeritud tarbija suudab ära tunda eksitava reklaami ja vältida pettumust, mida selline reklaam võib tekitada.

Ma usun, et mustad nimekirjad aitavad meil ebaausaid kaubandustavasid avalikustada ja eksitavad reklaamid täielikult keelustada.

22. Ühine kalanduspoliitika ja ökosüsteemil põhinev lähenemisviis kalavarude majandamisel (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on kalanduskomisjoni nimel härra Guerreiro esitatud raport (A6-0485/2008) ühise kalanduspoliitika ja ökosüsteemil põhineva lähenemisviisi kohta kalavarude majandamisel (2008/2178(INI)).

Pedro Guerreiro, raportöör. – (PT) Käesolevas komisjoni teatistes tõstatatakse väga erinevad küsimused osana aastani 2012 peetavast arutlust ühise kalanduspoliitika võimaliku reformimise üle.

Minu raport, mis on Euroopa Parlamendi kalanduskomisjoni poolt vastu võetud, tõstab päevakorrale mitmed tegurid, mis on meie arvates käesoleva arutelu kontekstis olulised.

Kalandus on põhitegevusala inimeste toitumise ja ellujäämise tagamiseks, mis on igasuguse kalanduspoliitika esmane eesmärk.

Selles mõttes tuleb rõhutada kalanduse tähtsust iga liikmesriigi majandusvööndi vetes nende suveräänsuse ja sõltumatuse jaoks, eelkõige toitumise tasandil.

Ühine kalanduspoliitika peab edendama kalandussektori säästvat moderniseerimist ja arendamist, tagades selle sotsiaal-majandusliku elujõulisuse ja kalavarude jätkusuutlikkuse ning kindlustades üldsuse varustamise kalaga ning toidualase suveräänsuse ja kindluse, töökohtade säilimise ja kalapüüdjate elutingimuste parandamise.

Ühine kalanduspoliitika ei tohi selle eesmärgi arvesse võttes olla allutatud teistele ühenduse poliitikatele, mis on varem kindlaks määratud.

See tähendab, et kalanduspoliitika ei ole ega saa olla ookeanide või merenduse poliitika.

Kalanduse kui taastuvat ressursi kasutava tegevusala juhtimise esimene ja peamine ülesanne on kontrollida kalapüügi kogukoormust nii, et tagada maksimaalne säästev püük.

Kalanduspoliitika peab lähtuma kalandusega tegeleva elanikkonna ja ökosüsteemi (mille lahutamatu osa on elanikkond) jätkusuutlikkuse omavahelise sõltumatuse põhimõttest, eelkõige tunnistades selleks väikemahulise rannalähedase püügi ja traditsioonilise püügi eripära ja olulisust.

Ökosüsteemil põhineva lähenemisviisi rakendamine merenduse juhtimises nõuab multidistsiplinaarset ja sektoriülest tegevust, mis hõlmab kalandusega kaudselt seotud ja seda ennetavaid mere ökosüsteeme mõjutavaid erinevaid meetmeid.

Kalavarude hindamisel ökosüsteemide analüüsimise ettepanek peab põhinema kinnitatud teaduslikel andmetel ja mitte eelarvamustel põhinevatel mõttevõlgatustel.

Teiselt poolt on vaja tunnistada, et on olulisi erinevusi eri merepiirkondade ja nendes leiduvate varude, erinevate laevastike ja kasutatavate püügivõtete ning vastavate mõjude vahel ökosüsteemidele, mis nõuab mitmekesiseid, spetsiifilisi ja igale konkreetsele juhule kohandatud kalanduse juhtimise meetmeid, kalapüüdjatele vajaduse korral nende sotsiaal-majanduslike tagajärgede kompenseerimisega.

Selleks, et tagada ressursside, kalapüügitegevuse ja vastavate kohalike kogukondade jätkusuutlikkus, on ilmtingimata vajalik, et liikmesriigid tegutsevad suveräänselt oma territooriumil, mis hõlmab 12 meremiili territooriumi, ja et äärepoolseimate piirkondade majandusvööndisse kuuluvat ala peetakse alaliseks „ainuõigusliku juurdepääsu alaks”.

Selles suhtes on muret tekitavad varudele juurdepääsu käsitlevad ettepanekud, mille eesmärk on edendada ülekantavate individuaalsete kvootide süsteemi, mis avaldab mõju kalapüügitegevuse kontsentreerumisele ja kalapüügiõiguste individuaalsele omandamisele.

Veel on oluline märkida, et kohatu ja põhjendamatu on poliitika, mis stimuleerib vahet tegemata laevade kasutuselt kõrvaldamist, milles ei võeta arvesse iga liikmesriigi laevastike eripära, varusid, tarbimisvajadusi ja nende sotsiaal-majanduslikku mõju.

Lõpetuseks sooviksin rõhutada, et tuntav langus sektori sissetulekutes ei tulene mitte üksnes kalandustegevuse piirangutest, vaid eelkõige hindade stagnatsioonist/langusest esmasel müügil koos pideva tootmiskulude kasvuga (diisel ja bensiin).

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Härra juhataja, komisjon tunneb heameelt esitatud raporti üle ja toetuse üle, mis sai osaks meie seisukohtadele ökosüsteemil põhineva lähenemisviisi kohta.

Üks komisjoni peamisi sõnumeid teatistes seisneb selles, et kuigi kalandus sõltub mereökosüsteemide tervisest, ei saa kalanduse juhtimine üksi enda kanda võtta ookeanide üldise juhtimise rolli. Elujõulist mereökosüsteemi saab kaitsta üksnes poliitikaga, mis hõlmab kõiki neid ökosüsteeme mõjutavaid sektoreid.

Just sel põhjusel on merenduspoliitika, ja eelkõige selle keskkonna-alane samm ning merestrateegia direktiiv komisjoni arvates väga olulised ökosüsteemil põhineva lähenemisviisi rakendamisel. See lähenemisviis annab kalatööstusele kinnituse, et igasuguse inim mõjuga mereökosüsteemidele, mitte üksnes kalandusele, tegeldakse proportsionaalselt ja ühtselt. See on ka raporti üldine tõukejõud ja me hindame selles aspektis valitsevat üksmeelt.

Rõhutan seda, et see ei tähenda ühe poliitika allutamist teisele – et me loome selle lähenemisviisiga hierarhia näiteks merestrateegia direktiivi ja ühise kalanduspoliitika vahel.

Merestrateegia direktiiv teenib ühise kalanduspoliitika huve, olles vajalikuks lõimivaks vahendiks, et kaitsta kalanduse ressursse tulevikus, ning ühine kalanduspoliitika toetab merestrateegia direktiivi sellega, et sellega seatakse sisse juhtimismeetmed, mis on vajalikud rikkumatu mereökosüsteemi eesmärkide toetamiseks.

Nagu raportis märgitud, ei ole toiduvajaduse rahuldamine, kalatööstuste ja kalandusega tegelevate kogukondade kaitsmine ning mereökosüsteemide jätkusuutlikkuse säilitamine omavahel ühitamatud eesmärgid. Otse vastupidi – pikas perspektiivis valitseb nende eesmärkide vahel sünergia.

Raportis käsitletakse paljusid küsimusi, mis puudutavad tulevikus kasutatavaid konkreetseid vahendeid. Need on olulised ja asjakohased küsimused, mida käsitleme ühise kalanduspoliitika reformimise arutelus. Seetõttu ei käsitle ma siinkohal neid küsimusi täpsemalt.

Ma juhin aga tähelepanu sellele, et on paar aspekti, mille osas oleme võib-olla eriarvamusel. Raportis märgitakse nimelt, et kalureid, keda mõjutavad majandamiskavad ja ökosüsteemide kaitsemeetmed, tuleks toetada või neile tuleks kompensatsiooni maksta. Meie arvates ei ole otsetoetused õige tee – lahenduseks on hoopis aidata tööstusel muutuda majanduslikult vastupidavamaks ning aidata rannikuäärsetel kogukondadel oma tegevust teiste majandustegevustega mitmekesisemaks muuta.

Raportis märgitakse, et varude täiendamine akvakultuuridest võib olla looduslike kalavarude täiendamise vahendiks. Olgugi, et see võib olla valikuvõimaluseks mõnel väga konkreetsel juhtumil, ei ole see meie arvates üldiselt võetuna õige tee. Kalavarusid tuleks taastada mereökosüsteemidele tekitatavate inim mõjude, sealhulgas nii kalandusele kui teistele sektoritele tekitatavate mõjude, õige ohjamisega.

Me naaseme kalanduse juhtimises kasutatavate vahendite üksikasjalikuma arutelu juurde siis, kui käsitleme ja arendame ühise kalanduspoliitika reformi, mis algab sellest, et avaldame aprillis oma rohelise raamatu. Seniks aga tänan Euroopa Parlamenti selle eest, et on käesoleva raporti kaudu väljendanud oma toetust meie lähenemisviisile.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub teisipäeval kell 12.00.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Daciana Octavia Sârbu (PSE), kirjalikult. – (RO) Praegused Euroopa Liidu vete kalavarud kahanevad jätkuvalt, seda nii ülemäärase püügi kui ka ebasobivate püügivahendite kasutamise tõttu, samuti mõju tõttu, mida teised sektorid, eriti turism, omavad mere bioloogilisele elule. Mereökosüsteemidele mõju avaldavate tegurite, sealhulgas kliimamuutuste mõju teaduslik uurimine annab võimaluse määrata kindlaks, milline on kalavarude areng, ja tagada ennetavate meetmete võtmine kalavarude kiire ja pideva kahanemise ärahoidmiseks.

Kuna kalandus on esmatähtis tegevusala toitumise ja ellujäämise tagamiseks, muutub ajal, mil mere bioloogiline mitmekesisus kahaneb, kalavarude jätkusuutlikkuse reguleerimine elutähtsaks. Seetõttu tuleb kõikides Euroopa Liidu rannikualade säästvat arengut edendavates algatustes arvesse võtta sotsiaalseid, majanduslikke ja keskkonnavalaseid aspekte.

23. Direktiivi 2002/73/EÜ (meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses töö saamise, kutseõppe ja edutamisega ning tööttingimustega) ülevõtmine ja kohaldamine (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni nimel proua Riera Madurelli esitatud raport (A6-0491/2008) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiivi 2002/73/EÜ (millega muudetakse nõukogu direktiivi 76/207/EMÜ meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses töö saamise, kutseõppe ja edutamisega ning tööttingimustega) ülevõtmise ja kohaldamise kohta (2008/2039(INI)).

Teresa Riera Madurell, raportöör. – (ES) Härra juhataja, raportis viidatud direktiiv on muudetud versioon sama teemat puudutavast 1978. aasta direktiivist, mis koostati Amsterdami lepingu, Euroopa Ühenduste Kohtu kohtupraktika ja uue sotsiaalse tegelikkuse valguses. Tegemist on versiooniga, mis sisaldab olulisimaid naiste õiguste osas tehtud edusammude aspekte, mida on ka käesolevas raportis hinnatud.

Õigusaktis on määratletud otsese ja kaudse diskrimineerimise, väärkohtlemise ja seksuaalse väärkohtlemise mõisted; selles nõutakse liikmesriikidelt seda, et nad innustaksid töandjaid võtma meetmeid igasuguse diskrimineerimise vältimiseks; samuti kaitstakse selles töötajate õigusi pärast ema- või isapuhkust.

Direktiivi rakendamisega ei võta liikmesriigid endale mitte üksnes kohustust luua võrdõiguslikkuse asutused, mis edendavad, hindavad, rakendavad ja toetavad võrdset kohtlemist, vaid ka kohustuse ergutada sotsiaalset dialoogi, edendamaks planeeritud kujul kollektiivlepingute kaudu võrdset kohtlemist töökohal. Samuti võtavad liikmesriigid endale kohustuse tugevdada valitsusväliste organisatsioonide rolli võrdõiguslikkuse edendamisel, kehtestada tõhusad meetmed, karistamaks neid, kes ei järgi direktiivi sätteid, ning viia ellu kaitsemeetmeid nende jaoks, kes ohvreid toetavad.

Kui komisjon oleks suutnud koostada raporti, mille koostamine on vastavalt direktiivile endale kohustuslik iga nelja aasta järel, oleks hindamine olnud meie jaoks suhteliselt lihtne. Selleks aga oleksid kõik liikmesriigid pidanud direktiivi ette nähtud aja jooksul üle võtma, nad oleksid pidanud seda tegema nõuetekohaselt ja pidanud esitama komisjonile kogu teabe. Nii see aga siiski ei olnud, kui me tööga algust tegime.

Direktiivi ülevõtmise tähtaja lõpuks ei olnud direktiivi ülevõtmiseks võetud meetmete kohta teavet esitanud üheksa liikmesriiki. Seejärel algatas komisjon rikkumismenetlused ja eelmise aasta mais oli menetlus kahe liikmesriigi osas veel pooleli. Lisaks sellele oli komisjon direktiivi keerukuse ja selles sisalduvate uute aspektide tõttu tuvastanud selle ülevõtmisel probleeme 22 liikmesriigi puhul, olgugi, et lootis paljud neist dialoogi kaudu lahendada.

Selleks, et koostada põhjalik, kasulik ja võimalikult terviklik raport, oli meil vaja rohkem teavet ja seetõttu otsustasime teavet paluda liikmesriikidelt. Tänu komisjoni poolt esitatud ning liikmesriikidelt nende võrdõiguslikkuse asutuste ja parlamentide kaudu saadud teabele, samuti tänu erinevatesse fraktsioonidesse kuuluvate kolleegide panusele, oli meil võimalik koostada käesolev raport, mis annab nüüd hea ettekujutuse sellest, kuidas ülevõtmisprotsess kõikides liikmesriikides kulgeb.

Selle kogemuse põhjal sooviksin rõhutada, et koostöö liikmesriikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi vahel oli väga oluline selleks, et võimaldada meil oma tööd korralikult teha. Ilma liikmesriikide parlamentide ja võrdõiguslikkuse asutuste esitatud teabeta ei oleks meil olnud võimalik seda raportit kirjutada, vähemalt mitte nii põhjalikult; samuti ei oleks see olnud võimalik ilma vastastikuse koostöota, mille olemine suutnud sisse seada komisjoniga, ega ka ilma hindamatu abita, mida saime naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni talitustelt, minu ametkonnalt ja mu fraktsiooni talitustelt. Ma sooviksin tänada kõiki neid naisi. Samuti sooviksin tänada variraportööre nende panuse ja abivalmiduse eest.

Meie eesmärk oli algusest peale see, et meie töö ei oleks pelgalt põhjalik ja kasulik, vaid et see oleks võimalikult laia konsensuse tulemus – seda seetõttu, et meil oli vaja saada täpne pilt sellest, kuidas ülevõtmine edeneb. Kõnealune direktiiv on ülimalt oluline, kuna see annab Euroopa Liidule väga tõhusad vahendid, mis võimaldavad liikmesriikidel tugevdada töökohas võrdset kohtlemist käsitlevaid õigusakte – see on väga oluline, kui tahame saavutada eesmärgid, mille olemine endale kui eurooplastele püstitanud.

Me ei tohiks unustada, et isegi praegu on Euroopa Liidus 28,4 %-line erinevus meeste ja naiste tööhõive määrades, et me oleme kaugel Lissaboni Euroopa Ülemkogul püstitatud eesmärgist, milleks on saavutada 2010. aastaks naiste 60 %-line tööhõive, ja et lisaks sellele teenivad naised keskmiselt 15 % vähem kui mehed.

Kui see raport aitab kõigele lisaks äratada liikmesriikides selles küsimuses inimeste südametunnistust, võime olla kahekordselt rahul.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Härra juhataja, komisjon tunneb heameelt Euroopa Parlamendi raporti üle, mis käsitleb seda olulist direktiivi, ning me täname proua Madurelli tema poolt tehtud suure töö eest.

Direktiiv 2002/73/EÜ on oluline vahend, et võidelda töö saamise, kutseõppe, edutamise ning töötingimuste vallas soolise diskrimineerimise vastu. Selle direktiiviga on oluliselt täiustatud ühenduse õigust selles valdkonnas, selgemalt on määratletud diskrimineerimise liigid ja mitmed uuenduslikud õiguslikud lahendused. Muu hulgas hõlmab see sätteid rasedate ja sünnituspuhkusel olevate naiste kaitseks, sotsiaalpartnerite ja valitsusväliste organisatsioonide kaasamist töökohal soolise võrddõiguslikkuse tagamiseks ning võrddõiguslikkuse asutuste loomist.

See raport on erilise tähtsusega, arvestades suurt ebavõrdsust, mis mehi ja naisi ikka veel tööhõive valdkonnas mõjutab. Raport juhib liikmesriikide, komisjoni, sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna tähelepanu direktiivi olulisematele sätetele ja rõhutab vajadust seda direktiivi täielikult rakendada. Seetõttu võib raport aidata kaasa direktiivi paremale täitmisele ja suurendada teadlikkust meeste ja naiste võrdset kohtlemist käsitlevatest ühenduse õigusaktidest.

Asutamislepingute kaitsjana kontrollib komisjon ka edaspidi direktiivi rakendamist liikmesriikide poolt. Komisjon jätkab seoses rikkumismenetlustega dialoogi pidamist liikmesriikidega, et tagada direktiivi nõuetekohane rakendamine.

Direktiivist tuleneva aruandekohustuse täitmisel võtab komisjon käesoleva aasta esimeses pooles vastu raporti direktiivi kohaldamise kohta kõikides liikmesriikides ning edastab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub neljapäeval.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Proinsias De Rossa (PSE), kirjalikult. – Iiri võrddõiguslikkuse ametit (Irish Equality Authority) peetakse heade tavade musternäidiseks. Samas vähendas Iiri valitsus selle asutuse eelarvet umbes 43 % võrra ja kiirendas asutuse detsentraliseerimist – seda ajal, mil valitsuse üldise avalik-õiguslike asutuste detsentraliseerimiskava elluviimine on peatatud.

Tõepoolest – Iirimaa võrddõiguslikkuse ameti tegevdirektor Niall Crowley astus oma ametikohalt tagasi öeldes, et võrddõiguslikkuse amet on muudetud elujõuetuks otsusega [...] vähendada asutuse finantseerimist 43 % võrra ja jätkata selle töötajaskonna detsentraliseerimist, ja et [...] võrddõiguslikkuse ameti töö on lõplikult ohtu seatud. Lisaks sellele on nüüdseks tagasi astunud veel kuus asutuse juhatused.

Käesolev raport nõuab tungivalt, et liikmesriigid töotaksid välja suutlikkuse ja tagaksid piisavad vahendid direktiivis 2002/73/EÜ sätestatud võrdse kohtlemise ning sugudevahelise võrdsete võimalustega tegelevate asutuste jaoks. Samuti korratakse selles direktiivi nõuet tagada nimetatud organite sõltumatus.

Iiri valitsus rikub selgelt seda direktiivi, kuna tal pole ilmselgelt mingit kavatsust tagada piisavaid vahendeid ega kindlustada sõltumatust asutusele, mille rahastamist on peaaegu poole võrra kärbitud, sundides poolt selle juhatuselt tagasi astuma.

Louis Grech (PSE), kirjalikult. – Pidades silmas seda, et meeste ja naiste vahel esineb jätkuvalt erinevusi nende tööhõive määras, palgas ja juurdepääsus juhtivatele ametikohtadele, palun liikmesriikidel kiirendada direktiivi 2002/73/EÜ rakendamist, tagades samas, et selle sätted on täielikult ja tulemuslikult riiklikusse õigusesse üle võetud. Nüüd, mil majanduskriis on lahti rullumas, olen veendunud, et nimetatud direktiivi aeglane ja madalakvaliteediline rakendamine teravdab tõenäoliselt soolist ebavõrdsust, ohustab Lissaboni strateegia eesmärkide täitmist ja takistab Euroopa Liidul täielikult realiseerida oma majanduslikku suutlikkust.

Kahetsusväärne on ka teatud liikmesriikide otsus piirata keelatud diskrimineerimise liikide ulatust ja seega järgida direktiivi 2002/73/EÜ vaid osaliselt. On pettumust valmistav, et arvukatest selleteemalistest uuringutest hoolimata ignoreerivad mõningad liikmesriikide seaduseandjad ikkagi diskrimineerimise ja seksuaalse väärkohtlemise hävitavat mõju töötajate moraalele ja tulemuslikkusele.

Selleks, et rakendada paremini diskrimineerimise ja ahistamise vastaseid meetmeid, on vaja sidusrühmad kaasata rohujuure tasandil, kasutades selleks teavituskampaaniaid, valitsusväliseid organisatsioone ja ka formaalsemaid vahendeid, nagu näiteks erisätete lisamine kollektiivlepingutesse ja riiklikesse soolist võrdõiguslikkust puudutavatesse õigusaktidesse.

Zita Pleštinšá (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Iga Euroopa õigusakti vastuvõtmine käivitab igas liikmesriigis direktiivi ülevõtmise ja kohaldamise protsessi. Euroopa Parlament jälgib direktiivide ülevõtmist tähelepanelikult ning üheks selliseks näiteks on mu kolleegist parlamendiliikme Teresa Riera Madurelli raport, milles uuritakse meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamist.

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon teeb aktiivselt tööd selle nimel, et juhtida tähelepanu asjaolule, et sooline diskrimineerimine on jätkuvalt esindatud paljudes sotsiaalse ja poliitilise elu valdkondades. Direktiivi 2002/73/EÜ aeglane või vähe kvaliteetne rakendamine ohustab Lissaboni strateegia edu ning ELi sotsiaalse ja majandusliku surutise täielikku välja arenemist.

Ma kutsun komisjoni ja liikmesriike üles kehtestama võrdse kohtlemise osas selgeid, üksikasjalikke ja mõõdetavaid näitajaid ja standardeid, mille abil on võimalik hinnata soolisi suhteid. Ma usun, et tegutseda hakkav soolise võrdõiguslikkuse instituut annab soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas oma tegevuste kaudu suure panuse.

Ma usun kindlalt, et kõnealuse direktiivi edukat ülevõtmist on võimalik saavutada parimate tavade jagamisega ja positiivsete meetmete võtmisega valdkondades, kus diskrimineerimist on tuvastatud

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Mul oli hea meel lugeda Euroopa Parlamendi veebilehelt, et naiste ja meeste võrdse kohtlemise teema oli 2008. aastal loetumate uudiste seas silmapaistval kolmandal kohal. Tohtu huvi selle teema vastu näitab meile aga, et palju on veel vaja ära teha, eelkõige meeste ja naiste võrdse kohtlemise osas seoses töö saamise, kutseõppe ja edutamise ning töötingimustega. Selles mõttes on Teresa Riera Madurelli raport saavutus, kuna selles suudeti selgitada tööandjate ja kodanikuühiskonna rolli soolise võrdõiguslikkuse edendamisel.

Ma arvan, et komisjonil on äärmiselt oluline roll mängida võitluses, mida peetakse selle nimel, et seada sisse naiste ja meeste võrdne kohtlemine töökohal. Komisjon peab eelkõige kontrollima, kuidas on Euroopa Liidu liikmesriigid võtnud positiivseid meetmeid seoses ebasoodsa olukorraga, millega naised oma tööalases karjääris kokku on puutunud. Ma viitan samuti eelkõige soolise võrdõiguslikkuse põhimõtte lõimimisele liikmesriikide haldusalastesse ja poliitilistesse otsustesse ja selle põhimõtte järgimisele.

Lisaks iga nelja aasta järel komisjonile esitatavale aruandele peab iga liikmesriik andma sidusa ülevaate reaalsest sanktsioonidest, mida kohaldatakse kõnealuse direktiivi rikkumise korral, kuna see aitaks väga suuresti kaasa kogemuste ja heade tavade vahetamisele.

24. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

25. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 22.45.)